

NASLOV

Prihodnji,
praznični
VESTNIK
že v sredo,
28. novembra

IZ VSEBINE:

- Veliki Vestnikov intervju z ekonomistom dr. Otom Norčičem,
- Šestdeset let železnice Ormož — Murska Sobota,
- Ali smo na konju?

Leto XXXVI
Št. 46

Murska Sobota
22. nov. 1984

CENA 20 DIN

VESTNIK

35
LET

Pomursko gospodarstvo v devetih mesecih

SKORAJ ŠTIRI MILIJARDE ZA OBRESTI

Nekatera gospodarska gibanja, ki so bila značilna za pomursko združeno delo v letošnjem prvem polletju, se nadaljujejo tudi v devetih mesecih. Gospodarske organizacije združenega dela so sicer v tem času zabeležile izredno močno rast celotnega prihodka, saj je ta v primerjavi z lanskimi devetimi meseci večji kar za 61,3 odstotka, vendar so na takšno rast v največji meri vplivale cene. Če namreč upoštevamo podatek, da so se cene v tem času povečale za 61,1 odstotka, industrijska proizvodnja pa le za 1,1 odstotka, potem je slika veliko neugodnejša.

Zaskrbljuje tudi podatek, da v pomurskem gospodarstvu izredno močno naraščajo porabljena sredstva, celo hitreje od rasti celotnega prihodka, saj je bila njihova rast višja za 1,4 indeksne točke. Prav qmejevanju te rasti bodo morale organizacije združenega dela nameniti največ pozornosti, predvsem racionalni porabi materiala in surovin. Podatki namreč kažejo, da bi se dohodek, če bi bila rast porabljenih sredstev manjša za dve indeksni točki, povečal za nadaljnjih 8,6 odstotka; če bi ta sredstva namenili za poslovni sklad, pa bi bil ta večji za dobrih 73 odstotkov. Posledica izredno močne rasti porabljenih sredstev je, da je manj zrasel dohodek, ki je v primerjavi z lan-

skimi devetimi meseci višji le za 55,1 odstotka.

Dokaj neugodna je tudi struktura razporeditve dohodka pomurskih organizacij združenega dela. Najbolj so se povečale tako imenovane druge obveznosti iz dohodka, ki so večje kar za dobrih 74 odstotkov in predstavljajo skoraj 34-odstotni delež v razporeditvi dohodka. Najbolj so na to vplivale obveznosti do obresti za kredite, saj so v devetih mesecih morale pomurske organizacije združenega dela samo za obresti nameniti 3 milijarde 836 milijonov dinarjev ali dvakrat več kot v enakem lanskem obdobju. Podatka, da je bila akumulacija v tem času le 3 milijarde 313 milijonov dinarjev, ni potrebno posebej komentirati.

Tudi likvidnostni položaj pomurskega gospodarstva se še naprej zaostruje, zato zadolženost do bank narašča. Bolj kot z nabavo reprodukcijskega materiala imajo organizacije združenega dela težave s prodajo gotovih izdelkov, saj so se zaloge le-teh povečale za več kot 61 odstotkov, skupne zaloge pomurskega gospodarstva pa so v devetih mesecih letos že dosegle vrednost 19,3 milijarde dinarjev.

Poseben problem, ki se ga pomursko združeno delo ne more otresti, so izgube. Te se v nekaterih organizacijah združenega

dela ponavljajo že iz leta v leto, pridružujejo pa se jim nekateri novi izgubarji. Tako lani kot letos v devetih mesecih je z izgubo poslovalo 14 gospodarskih organizacij, izguba pa je bila nekaj več kot 763 milijonov dinarjev ali slabih 40 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Organizacijam

združenega dela v naftni in kovinsko-predelovalni industriji se v zadnjem času priključujejo še ozdi s področja kmetijstva, na nastajanje izgub v domala vseh organizacijah združenega dela pa v največji meri vplivajo neskladja med cenami surovin in gotovih izdelkov.

L. Kovač

Tiho se plazi po poljih in med hišami — mraz. Kmetje hitijo s pospravilom še zadnjih pridelkov. Med temi je tudi koruznica, ki bo vsekakor koristnejša, če jo pokrmijo kot pa da segnijo.

Foto: Klar

V Rovinju je bilo IX. srečanje narodnosti sosednjih dežel

DVOJEZIČNOST IN NARODNOSTI

Delegacije narodnostnih skupnosti iz štirih sosednjih držav — Avstrije, Italije, Madžarske in naših republik Hrvaške in Slovenije, letos pa se jim je pridružila še delegacija Retoromanov iz Švice — so se tokrat sestale že devetih. Gostitelj tega srečanja je bila italijanska unija za Istro in Reko, kraj pa Rovinj — istrsko mesto, ki diha in živi kot pravo dvojezično mesto. Tema, ki so jo obravnavali — Dvojezičnost in narodnosti — je vzbudila precejšnje zanimanje, samo srečanje pa doživelo tudi izjemno pozornost predstavnikov družbenopolitičnega življenja Hrvaške, saj sta se ga med drugimi udeležila članica predsedstva republike in predsednik republiške konference socialistične zveze.

Ne glede na različnost pogoja in razmer, v katerih živijo narodnostne skupnosti v tem delu srednjeevropskega prostora, se je ob obravnavi letošnje teme izkristalizirala vrsta skupnih ciljev in nalog izjemnega pomena za nadaljnji razvoj narodnosti in razmer na jezikovno mešanih območjih. Ena najpomembnejših skupnih ugotovitev, ki je bila izpostavljena tako v uvodnem referatu Ferenc Hajoša kot v večini poročil delegacij, je, da je jezik najpomembnejši element narodnostne identitete in osnovno sredstvo komuniciranja, zblizovanja in sporazumevanja med ljudmi, kar ima na narodnostno mešanih območjih še prav poseben pomen. Jezik je najpomembnejši element, ne pa seveda edini, kajti za razvoj prave, nekako udomačujoče se izraz funkcionalne dvojezičnosti, so pomembni tudi kul-

tura, informativna dejavnost, ekonomski razvoj območij in še kaj.

Prav jeziku kot temelju dvojezičnosti pa je tako v uvodnem referatu kot poročilih bila namenjena največja pozornost. Osnovna ugotovitev je bila, da ni v skladu z razvojem enakopravnih in demokratičnih odnosov med ljudmi, če se samo od pripadnikov narodnosti zahteva, da obvladajo jezik večine kot osnovo za dvojezično komuniciranje. To bi namreč pomenilo, da velja dvojezičnost samo za manjšino, kar bi rabo jezika manjšine pripeljalo in omejilo zgolj na neinstitucionalno raven, npr. v družino, v pogovorni jezik med ljudmi, ne bi pa ga mogli uporabljati v raznih institucijah, skratka v javnem življenju. Za razvoj kulture mednarodnostnih odnosov je važno, da principe dvojezičnosti sprejme tudi večinski narod. Le tako bo zagotovljena možnost uveljavitve v vseh okoljih in na vseh ravneh. Seveda ne gre za to, da bi pripadniki večinskega naroda oziroma narodnosti morali obvladati jezik svojega okolja tako dobro in celovito kot materinščino, za tako imenovano dvosmerno dvojezičnost bi bilo dovolj pasivno obvladovanje jezika okolja, ocenjujejo pripadniki narodnosti iz zelo različnih okolij. S tem bi bilo omogočeno neposredno komuniciranje med ljudmi, brez prevajanja, ki prekinja neposredno pogovorno vez in daje pristnim medsebojnim odnosom med ljudmi preveč uradni videz. Ko prevajanje ni potrebno, je mogoče govoriti o dejansko enakopravnem položaju jezika manjšine z jezikom večine. Jezik

manjšine postane uporaben na vseh ravneh in oblikah sporazumevanja na nacionalno mešanem območju. Govorimo o tako imenovani funkcionalni dvojezičnosti, katere bistvo je, da vsak govori svoj jezik, pa se med seboj razumejo.

Predstavniki narodnosti so na rovinjskem srečanju v devetih različnih jezikih dali celovit pregled dejanskega stanja in približevanja temu cilju — funkcionalni dvojezičnosti. Podoba je raznolika. Najbližje so mu prav na narodnostno mešanem območju v Pomurju predvsem zaradi dobrega 25-letnega dela dvojezičnega šolstva. Najtežjo bitko za ohranitev dvojezičnosti in njeno nadaljnje uveljavljanje pa prav v tem času bijejo Slovenci v Italiji in Avstriji.

V telegrama, ki so ju s srečanja poslali obema narodnostnima skupnostima, so udeleženci med drugim zapisali, da podpirajo prizadevanja koroških Slovencev za ohranitev in razvoj dvojezičnega šolstva in da se pridružujejo zahtevam Slovencev v Italiji za priznanje javne rabe slovenskega jezika.

V sklopu dokumentu udeleženci IX. srečanja narodnosti sosednjih dežel posebej pozivajo države, v katerih živijo narodnostne skupnosti, in pristojne mednarodne organizacije, da narodnostnim skupnostim zagotovijo vse pravice in jim nudijo vso moralno in denarno pomoč, da bi lahko ohranile svojo jezikovno in kulturno identiteto in še bolj učinkovito prispevale k pomembni jezikovni in kulturni raznolikosti kot zgodovinski

značilnosti srednjeevropskega prostora.

Vsi udeleženci srečanja tudi menijo, da so njihova tradicionalna srečanja že prešla zgolj informativen značaj, kar je bil njihov prvotni namen, in postala nenehno skupno prizadevanje za rešitev številnih skupnih problemov narodnostnih skupnosti, zato želijo še okrepiti to obliko sodelovanja. V času do prihodnjega desetega jubilejnega srečanja bo njihova vez koordinacijski odbor, ki ga bo še naprej vodil dr. Franci Zwitter.

Jubilejno srečanje bo prihodnje leto organizirala slovenska narodna skupnost v Italiji v Trstu, obravnavana tema pa ima delovni naslov Kultura sožitja.

Irma Benko

Poplenumske bilance ZK v Pomurju

Ne gre za to, da okrog 4800 članska armada Zveze komunistov v Pomurju ne bi zmogla ali ne bi hotela izpeljati sprejetih stališč, sklepov in priporočil; za to gre, da jih ponekod ni bila dovolj usposobljena izpeljevati. To je težko vprašanje, ki se vsiljuje samo po sebi po tem, ko so vsi štirje občinski partijski komiteji — v Lendavi, Ljutomeru, Murski Soboti in Gornji Radgoni — povzeli drugi krog razprav po bližju 340 osnovnih organizacijah ZK o predlogu sklepov 13. plenuma CK jugoslovanskih komunistov. Sama trditve nam hkrati polaga na jezik domnevo o svojevrstni nezaupnici obstoječim oblikam in načinom idejnopolitičnega izražanja in usposabljanja v ZK, ki potemtakem — če seve prejšnje vprašanje drži — niso dovolj uporabne za politično prakso in delovanje v političnem sistemu. Vendar bi bila to prehuda pomenitev, ki jo bo veljalo še razčlenjevati: ne le po občinskih komitejih in osnovnih organizacijah, marveč še zlasti v okviru medobčinskega sveta ZKS za Pomurje kot tudi v medobčinskem študijskem središču politične šole pri CK ZKS v Murski Soboti.

Če upoštevamo časovni razpon dobrih dveh mesecev, kolikor so bili predlogi sklepov 13. seje CK ZK na tapeti pomurskega partijskega članstva in upoštevaje izjemno obsežen interesno, čustveno, bolj ali manj odgovorno ali še kako drugače obarvan mozaik vsakršnih pobud, razmišljanj in presoj, se zdi — pogojno zapisano — veliko „politično tveganje“ spričo takega in tolikšnega samospoševanja v ZK poplačano. Čez organizacijo, kako so vse to izpeljali po osnovnih partijskih celicah, ni mogoče reči nič slabega; nasprotno: takorekoč vzorno je delovala. Toliko bolj pa je tu in tam motil slog, kakršnega so se posluževali. Nekaj sestankov je — roko na srce — izvenelo kot gola formalnost, sem pa štejemo tudi tiste, kjer so se oprijemali preizkušenih parol in šablon: si bomo prizadevali, se bomo zavzemali, treba je in podobnih. Druge so z ostajanjem na pol poti pri argumentaciji za določene slabosti in pomanjkljivosti dobesedno dražili ljudi in igrali po „klaviruri čustev“ ali pa klicali na odgovornost in postavljali na „zatožni klop“ sistem, državo, republiko in državno vodstvo, slednje še posebej po nekaterih organizacijah združenega dela kovinsko-predelovalne dejavnosti in družbenih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo). Glede na zapleten položaj, v kakršnem so, je to do neke mere razumljivo, čeprav si kaj takega, kot na primer v osnovni šoli Radenci, kjer so zaradi nizkih osebnih dohodkov in mačehovsko obravnavane dejavnosti zagrozili s štrajkom, gotovo ne bi smeli privoščiti.

V večini osnovnih organizacij ZK pa so si upali načelno, če že ne konkretno, pomesti pred lastnim pragom in si pretipati obisti. Tu je umestno postaviti misel: ali se pomursko članstvo ZK ni morda pričelo ukvarjati s preveč konkretnimi, tudi obrobnimi, manj pomembnimi vprašanji in mu to jemlje potrebno moč, udarnost in prodornost v opredeljevanjih in zavzemanjih za globalne, strateške probleme in smeri razvoja posameznih krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela, občin in regije. Menimo, da se kaže nad tem resno in poglobljeno zamisliti po načelu od drevs videti gozd. Po

drugi strani pa je iz trte izvit izgovor, da partija ne more prevzeti odgovornosti za to in ono, dokler o tem in onem zavzema konkretna stališča, ki se kaj malo razlikujejo, če že niso kar istovetna s stališči organov oblasti. Primer: Elmina temeljna organizacija v Lendavi se je zaradi zastarelega programa in zastarele tehnologije z vsemi posledicami znašla na razvojnem križpotju. Komunisti so v razpravi ugotavljali, da fizični obseg proizvodnje v tozdu upada, da tehnološka disciplina slabi, z njo pa tudi plačni odnos do družbene lastnine. Zavzeli so se za ponovno preverjanje viška režije in zasedenosti režijskih delavcev. Navidez vse lepo in prav, toda mar ni vse to čisto sprenevedanje, če pa je že nekaj mesecev znano — pravzaprav so bili prvi signali dani že leta 1982 s prislilnimi dopusti in prezapostavljenjem Elminih delavcev drugam — da je kolektiv pred bistvenim vprašanjem: obstajati ali ne obstajati? In kako bo zdaj, ko so postavljeni pred dejstvo, z diferenciacijo Elminih komunistov, njihovim opredeljevanjem in zavzemanjem? Pa da ne bo nesporazumov: Elma sploh ni osamljen primer, morda skrajnost, ne pa osamljen. Z vsi ostrino in težo pa utemeljuje uvodno spoznanje: ne da ZK v Pomurju ne bi zmogla ali hotela izpeljati sprejetih stališč, sklepov in priporočil, ne gre za to, ampak za to, da jih ponekod ni bila dovolj usposobljena izpeljevati. Če bi namreč komunisti po tovarnah, krajevnih in delovnih skupnostih, v duhu programa in statuta ter kongresnih smernic in priporočil, bolj organizirano nastopali — prek vseh delegatskih, samoupravnih in ostalih političnih organov in organizacij, vključujoč zbor komunistov in akcijske konference — takih in tolikšnih problemov ne bi smelo biti.

Kakorkoli že, razprave so na dovolj plastičen in nazoren način razkrile razpoloženje in delovanje pomurskih komunistov, ki so se vendarle in večidel opredeljevali v smislu poziva radikalnega politika Dantona iz časov francoske revolucije: plat zvona ni znamenje za zmedo, ampak za napad na sovražnike!

Branko ŽUNEC

Na IX. srečanju narodnosti sosednjih dežel so udeleženci govorili v devetih jezikih izpisanih na panoju v sejni dvorani rovinjskega hotela EDEN. Naš posnetek je z otvoritve srečanja, kjer je delegacije iz petih držav in številne ugledne goste pozdravil predsednik Italijanske unije za Istro in Reko Silvano Sau. (Foto: Boris Cipot)

Kmetijci poglabljajo sodelovanje

Pred dnevi je ABC POMURKO obiskala 42-članska delegacija kmetijskih inženirjev iz županije Zala. Med obiskom so se gosti iz LR Madžarske, ki sodelujejo pri predelavi sladkorne pese za Tovarno sladkorja Ormož, seznanili z našo organizacijo kooperacijske pridelave oziroma dohodkovno povezavostjo kmetov z drugo, načelno kreditiranja kmetijske pri-

delave in sploh z vlogo hranilno-kreditne službe. Kmetijski inženirji iz županije Zala menijo, da je sosedanje sodelovanje z nami dobro in so izrazili željo po razširitvi. Že v letu 1985 bodo za Tovarno sladkorja Ormož, zasejali peso na 1.250 hektarjih. Zanimajo pa se tudi za vključitev v sodelovanje s kmetijci z Nizozemske za vzgojo sadnih sadilk, ki jih v sodelovanju z

Nizozemsko prideluje ABC POMURKA, in za predelavo madžarskega sadja. V Murski Soboti so si ogledali Mesno industrijo, obiskali pa so tudi Ormož. Srečali so se tudi s predstavniki Društva kmetijskih inženirjev in tehnikov Pomurja, s katerimi so se dogovorili o tesnejšem sodelovanju.

Boris Hegedűs

Pritisk na zaveznike

Če Zahodna Evropa ne bo dajala več denarja za obrambo, potem bodo vplivni ameriški senatorji vnovič predlagali kongresu ZDA, da umakne del ameriških enot z evropskega ozemlja.

„Evropska javnost o tem ni obveščena,“ se glasi izjava visokega funkcionarja NATO, ki jo objavlja tisk. Vendar lahko kongres, ker evropske vlade ne povečujejo obrambnih izdatkov v dogovorjenem ritmu, sproži veliko čezatlantsko politično krizo.

Brez večjega tveganja je mogoče predvidevati, da so v NATO na ta način želeli zahodnoevropsko javnost diskretno opozoriti na najbolj problematično sestavino odnosov znotraj vojaškega zavezništva, ki bo ena osrednjih točk dnevnega reda velikega, zimskega zasedanja NATO na začetku decembra. Poleg tega so v Bruslju pričakovali obisk ameriškega senatorja Sama Nunn, najostrejšega in brez dvoma najvplivnejšega nasprotnika navzočnosti ameriških sil v Evropi. Nunn je obisk na sedežu NATO zadnji hip odpovedal, ker bi rad poprej proučil program NATO. Nov datum prihoda senatorja, s katerim Zahodnoevropejci vroče želijo razčistiti nekaj vprašanj, je januar.

V Zahodni Evropi niti zdaleč niso pozabili, da je Sam Nunn lani predlagal, da ZDA do leta 1987 umaknejo iz Evrope tretjino od 326 tisoč ameriških vojakov. Predlog je bil s sorazmerno šibko večino zavrnjen. Toda zdaj, po končanih volitvah v ZDA, so razmerja v kongresu drugačna, je slišati iz diplomatskih krogov NATO. Če bi Nunn in njegovi privrženci dali predlog ponovno na dnevni red, potem naj bi kongres skoraj zanesljivo glasoval za ameriški umik iz Evrope.

Za senatorja Nunn je zadeva čisto preprosta: Reaganova vlada se je odločila, da bo ameriške sile v Evropi v petih letih okrepila z novimi letali in drugim orožjem v skupni vrednosti okrog sto milijard dolarjev. Toda vse to je brez haska, trdi Nunn, če ameriška letala v Evropi ne bodo imela dovolj letališč in če bodo zavezniške sile v primeru vojne v nekaj pičlih dneh ostale brez streliva.

globus

BRUSELJ — EGS naglo zamenjuje elektrarne na mazut z elektrarnami na druga goriva. Do leta 1990 bo mazut pogajal le še desetino elektrarn v zahodnoevropski sesterici.

NEW DELHI — Novi indijski premier Radživ Gandhi je postal novi predsednik vlade dajajoče indijske kongresne stranke. Pred tem je bila predsednica stranke njegova mati Indira Gandhi. Januarja prihodnje leto bodo v Indiji splošne volitve. V kolikor kongresna stranka ne zagotovi dvotretjinske večine v parlamentu, Gandhi ne bo več indijski premier.

RIM — Italijanski predsednik Pertini je izjavil, da po preteku mandata, julija prihodnje leto, ne bo več kandidat.

BUDIMPEŠTA — Na Madžarskem nameravajo stopajo inflacije, ki je po tujih ocenah letos 8-odstotna, v prihodnjih letih postopno znižati predvsem z ekonomskimi in ne več z administrativnimi ukrepi.

VARŠAVA — Proslava 11. novembra, dneva poljske neodvisnosti, tudi letos ni minila brez nemirov, predvsem zaradi nedavnega uboja duhovnika Popieluszka, pri katerem so bili vmešani organi javne varnosti.

DUNAJ — Na ozemlju Južne Koroške, v podjunijski dolini, so pretekli teden končali nekajdnevne vojaške manevre avstrijskih tankovskih enot.

CELOVEČ — Okoli 3 tisoč demonstrantov iz Koroške in ostalih dežel Avstrije je izrazil svoje nasprotovanje pobudi za ukinitve dvojezičnega šolstva na avstrijskem Koroškem.

VARŠAVA — Aretirali so Kazimierza Mijala, ki je od leta 1966 v tujini vodil kot generalni sekretar tako imenovano komunistično partijo Poljske. Mijala, ki je prišel na Poljsko z lažnim potnim listom, je živel nekaj časa v Albaniji in v Belgiji.

NEW DELHI — Najmanj 160 ljudi je izgubilo življenje v hudem ciklonu, ki je divjal v pokrajinah Tamil Nadu in Andra Pradeš.

NAJVEČ V SOVJETSKO ZVEZO

Jugoslovanski izvoz blaga se je v prvih desetih mesecih letos povečal za okoli 6 odstotkov. Od tega smo izvozili v razvite zahodne države, po podatkih zvezne statistike, za četrtno več kot v enakem obdobju lani in v socialistične države za 4 odstotka več, medtem ko se je izvoz v države v razvoju zmanjšal kar za 16 odstotkov.

Od jugoslovanskega uvoza, ki se je v prvih desetih mesecih letos v celoti povečal za 5 odstotkov, smo uvozili iz držav v razvoju za 39 odstotkov več in iz razvitih zahodnih držav za 3 odstotka več, medtem ko je bila vrednost blaga, ki smo ga v tem obdobju kupili v socialističnih državah, za okoli 9 odstotkov manjša kot v enakem obdobju lani.

Statistični podatki kažejo, da Jugoslavija letos več izvaž v nekatere najbolj gospodarsko pomembne zahodne države: v ZRN, Francijo, Veliko Britanijo, ZDA, Japonsko, Italijo, Avstrijo itd. Iz vseh naštetih držav, razen iz Japonske in ZDA, smo tudi več uvažali. Tako se je jugoslovanski uvoz iz Italije povečal v prvih osmih mesecih letos za 12 odstotkov, iz ZRN za 8 odstotkov, iz Francije za 6 odstotkov. Naš uvoz iz Japonske se je zmanjšal za 11 odstotkov, iz ZDA za 29 odstotkov.

Kljub občutnejšemu povečanju jugoslovanskega izvoza v razvite zahodne države pa zaradi še vedno velikega obsega menjave z Vzhodom ni prišlo do občutnejšega naraščanja celotnega izvoza, pa tudi ne do sprememb v razvrstitvi najbolj pomembnih jugoslovanskih kupcev. Naš glavni tuji kupec in dobavitelj še vedno ostaja Sovjetska zveza. Tudi naš uvoz iz Sovjetske zveze se je zmanjšal kar za 26 odstotkov vsega jugoslovanskega blagovnega izvoza.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Grožnje novi republik

Čeprav je bilo veliko kritik na račun „totalitarne diktature“, so pred tremi tedni izvedli v Nikaragvi parlamentarne in predsedniške volitve. Novi predsednik Daniel Ortega Saavedra, ki je od leta 1981 znan kot koordinatorski hunte v sandinistični fronti za nacionalno osvoboditev (FSLN) je napovedal, da bodo v novo vladu vključili tudi predstavnike opozicijskih strank, kar pobija napovedi o totalitarni diktaturi. Čemu toliko o Nikaragvi, tej deželi, sedem tisoč kilometrov oddaljeni od nas?

Prvč: Nikaragva, srednjeameriška država, nekaj večja kot pol Jugoslavije, z nekaj manj kot dvema milijonoma prebivalcev, je vzgleden primer, kako se more ljudstvo otresti izkoriščevalske preteklosti, in drugič: pot Nikaragve do njene nacionalne in socialne osvoboditve v klesčah blokovskega opredeljevanja je v marsičem podobna tudi naši poti.

Razmere okoli Nikaragve so se zaostriale predvsem po volitvah 4. novembra, ko je FSLN dobila absolutno večino. Za ZDA je bilo to potrditev o „konstituiranju mednarodnega komunizma“ na predverju ZDA (že drugič za Kubo). Da bi bile grožnje novi republiki opravičene, je propaganda pro-

ti Nikaragvi vpletla v igro domnevno pošiljko sovjetskih vojaških letal. Moskva je (po lastnih trditvah) v bližini ZDA okrepila število podmornic z diriganimi atomskimi naboji. Zahodnoevropski zavezniki ZDA so Reagana svarili pred nepremišljenim dejanjem — svet na robu vojne, podobno kot v šestdesetih letih v zvezi s Kubo in ko sta Kennedy in Hruščov vendarle zmogli toliko politične modrosti, da ni prišlo do spopada.

Nekako takšen je zunanji okvir dogodkov zadnjih tednov okrog Nikaragve, in videz je, da gre pri vsem tem za nepomirljivo blokovsko nasprotovanje, kar pa ni res. Vzroki so globlji.

Ne samo Nikaragva, temveč vse dežele Latinske Amerike si prizadevajo, da bi si ustvarile takšen politični in ekonomski sistem, ki bi odgovarjal njihovim zgodovini. Večina teh držav se je španskega ali portugalskega kolonializma otresla že v prvi polovici prejšnjega stoletja. Toda te spremembe so bile formalne: zemljiško posesti predvsem in pa tudi rudna bogastva so ostala v rokah posameznikov, ki so se povezali z mednarodnim kapitalom. Kasneje je bilo čutili v tej igri tudi vedno močnejšo prisotnost ZDA, ki pa so predvsem v zadnjih desetletjih

(po drugi svetovni vojni), videle v latinskoameriških državah samo dvoje: ali svoje ubogljive zaveznike, ali pa „sovražnike“, ki so se zastrupljali z „mednarodnim komunizmom“, pod zastavo Sovjetske zveze seveda. Pri tem pa ne gre prezeiti, da je tako Kuba (pred desetletji) in sedaj Nikaragva zaprosila pomoč od SZ in vzhodnega bloka šele potem, ko so ZDA na vseh mogočih ravneh izpričale sovražni odnos do družbenih sprememb v omenjenih deželah. Zato nekateri poznavalci razmer upravičeno trdijo, da so ZDA potisnile Kubo v vzhodni blok.

Tako gledano (seveda ob zgodovinskih dejstvih), se kažejo resnični odnosi v popolnoma drugačni luči, najmanj pa tako, kot jih slikajo v Washingtonu. Resnično zapleteni notranji odnosi v vseh latinskoameriških državah — in tako tudi v Nikaragvi — ne smejo biti predmet ideoloških blokovskih nasprotovanj. In prav v ta okvir hoče Reaganova republika vladati spraviti tudi dogajanja v novi republiki Nikaragvi.

Pomembno vse to novo taktično (in nepopravljivo) napako ZDA, podobno tisti ob nastajanju nove Kube? S spremembami v svetu se morajo sprijazniti tudi najmočnejši.

Preteklo soboto se je v Trebčah pri Trstu zbralo 5 tisoč ljudi, ki so zahtevali, da italijanske oblasti postavijo dvojezične krajevne napise kot je ta na sliki, katerega so postavili demonstranti

MED ZADNJI PO PORABI ENERGIJE

Jugoslavija je v Evropi po porabi energije med zadnjimi, za nami so samo Grčija, Portugalska in Albanija. Medtem ko smo energijske surovine v obdobju 1946 do 1950 izvažali, pa zdaj uvažamo kar 40 odstotkov energije. O tem so govorili na 15. jugoslovanskem kongresu o gretju, hlajenju in klimatizaciji v beograjskem centru Sava.

Poraba energije je eden najzanesljivejših kazalnikov razvitosti držav. Severna Amerika, Evropa in Japonska, ki premorejo 30 odstotkov svetovnega prebivalstva, porabijo 80 odstotkov energije. V 25 letih, od 1945 do 1970, smo na svetu porabili več energije kot v vsej človeški zgodovini. Pri porabi nafte je to obdobje krajše, in sicer komaj 15 let.

Poraba energije se zadnja leta zmanjšuje, kar je posledica pomanjkanja energije in vse večjega varčevanja. Poraba v državi se je od leta 1946 do 1975 povečala za 9,25-krat, toda sedanje znižanje življenjskega standarda in stagnacija gospodarskega razvoja grozita, da bo Jugoslavija v Evropi na tem področju zdrknila na zadnje mesto.

„Mao je zagrešil hude napake“

Eden od uglednih kitajskih teoretikov je v nedavnem pogovoru s skupino tujih novinarjev dejal, da Kitajska s sedanjo reformo opušča „trdi model“, za katerega je bilo značilno, da je bil povzel po sovjetskem, hkrati pa je bil tudi proizvod lastnih kitajskih napak.

Kitajski znanstvenik je dejal, da je zagrešil Mao Zedong (nekdanji kitajski partijski in državni vodja), mnoge, tudi hude napake, „še zlasti na stara leta“.

Med temi „mnogimi napakami“ je omenil dve, ki sta povzročili hude posledice: „veliki skok“ in „kulturno revolucijo“. Kot je pripomnil, je Kitajska zaradi tega močno nazadovala.

„Socializem je en sam, obstaja pa in tudi mora obstajati več poti, ki peljejo do njega,“ je ena od osnovnih misli, ki jih je izrazil ta kitajski znanstvenik. Kitajska želi začrtati lastno pot v socializem, pri čemer mora misliti predvsem na lastne razmere. Kitajska partija po besedah tega teoretika nikomur ne ponuja svojega recepta za socializem. Kar zadeva druge vplive na Kitajsko, bo pri njihovi presoji izhajala iz tega, ali podpirajo kitajski socializem ter pripomorejo k materialni in duhovni civilizaciji kitajskega prebivalstva.

Kitajska se od letošnjega aprila vse bolj odpira ter privablja tudi tuji kapital, tehnologijo in znanje.

Nič na tem svetu ni Kitajcem tako svetega, da ne bi zavrgli, če ugotovijo, da je drugače boljše. Pri tem ni nobena izjema tudi legendarni voditelj Mao Zedong.

Artuković končno zapri

Zasluzena kazen bo naposled, z zamudo štirih desetletij, morda doletela tudi enega največjih vojnih zločincev Andrijo Artukovića. V sredo so ga prijeli v Los Angelesu in kot kaže, ga utesnijo izročiti Jugoslaviji.

Kdo je Andrija Artuković? Zdi se, da ga je najbolje označil v nedavnem sestavku New York Times: „Ustaški Himmler“.

Andrija Artuković je eden največjih vojnih zločincev, morda največji med tistimi, ki so zagrešili hude zločine med drugo svetovno vojno na jugoslovanskih tleh. Kot vrhovni vodja vseh represivnih organov NDH in tvorec politike uničenja drugih narodov v tej hitlerjevsko-ustaški tvorbi je Artuković odgovoren za poboj 750.000 Srbov, Hrvatov, Muslimanov, Romov in več kot 20.000 Židov. Že več kot 35 let, od leta 1948, živi Artuković v ZDA. Ameriške oblasti so večkrat na različnih ravneh pretresale zahtevo, naj Artukovića izženejo, nekajkrat so celo odobrile njegovo izročitev Jugoslaviji. Toda vojni zločinec in njegovi odvetniki so vselej s pravnimi domislicami ovrgli te odločitve.

nihče ne obdeluje, v dolini Save pa naj bi bilo okrog en milijon hektarov kmetijske zemlje, ki je tudi nihče ne obdeluje, ker bi jo le z melioracijami in drugimi posegi lahko usposobili za intenzivno kmetijsko proizvodnjo.

Gre pa samo za hrvaški del porečja Save. Zato je številka 1 milijon hektarov tolikanj bolj vznemirljiva. Pomislite: če bi to zemljo predelali v njive in na njej gojili pšenico, bi ob pettonskem pridelku na hektar lahko letno pridelali 5 milijonov ton pšenice! To pa je toliko kolikor zdaj zneje jugoslovanska proizvodnja »kraljice žita«. Toda do tega cilja je trnova pot v katero se skupaj s hrvaškimi poljedelci, živinorejci in predelovalno industrijo tudi čedalje bolj vključujejo slovenski porabniki hrane. Tokrat omenjamo le en primer, ki je zgleden zaradi več razlogov: med začetnimi pogovori, podpisom samoupravnega sporazuma o združitvi dela in sredstev ter njegovim uresničevanjem so pretekli le štirje meseci!

Spomladi so predstavniki ljubljanskega žita sklenili samoupravni sporazum s kmetijskim kombinatom PPK Kutjevo v požeški kotlini, ki jim zagotavlja petnajstletno oskrbo s po 5000 tonami pšenice ali 7000 ton koruze na leto. To jim omogoča skupna naložba v 1000 hektarov novih polj v požeški kotlini, za kar so ljubljanci ob podpori LB-Gospodarske banke plačali 76 milijonov dinarjev. »Verjame mi, če bomo v ljubljanski banki ugotovili, da se bolj splača skupno vlagati v kmetijsko zemljo na Hrvaškem, kot v Sloveniji, se bomo tako ravnali pri nujenju posojil.«

Tako je pred dnevi na pogovoru z direktorji hrvaških kmetijskih kombinatov poudaril predsednik poslovnega odbora LB Metod Rotar. Kaže, da smo na začetku novih, dobrodošli razmerij v medrepubliškem kmetijskem sodelovanju.

Peter Potočnik

SKICA ZA PORTRET NOVIH RAZMERIJ

Kadar koli me pot zanese v Slavonijo in Baranjo, se spomnim na naše Pomurje. Darežljiva in vzpodbudna pokrajina, pretežno zemljedeljska pa tudi v svojem hribovitem delu vinorodna, je zlasti v času obiranja koruze — enkratna, Slavonsko-baranjske ceste so prekrile s koruznim zrnjem, da je videti, kakor da se peljete ali hodite po zlati preprogi. Letos naj bi na hrvaških njivah obrali 2,5 milijona ton koruze, od tega več kot polovico v Slavoniji in Baranji.

Vendar pa tokrat nisem obiskal to, za Vojvodino, drugo najpomembnejšo kmetijsko pokrajino v državi zaradi tega, da bi poljedelci motil med njihovim najtežjim sezonskim delom. Zanimali so me predvsem otipljivi poskusi pri povezovanju poljedelcev z živilskopredelovalno industrijo in drugimi porabniki hrane zunaj slavonsko-baranjskih kombinatov. V prejšnjih letih, v času žetve pšenice in obiranja koruze, so najrazličnejši občinski in regionalni žetveni štabi na republiškem komiteju za kmetijstvo, RK SZDL Hrvaške

ZAGREBSKO PISMO VESTNIKU

in pri drugih organih tožili znane in neznane nakupovalce pšenice ali koruze iz Slovenije in BiH, ki naj bi po njihovem z navijanjem cen rušili kooperantska razmerja, domači odkup pridelka in sploh prizadevanja za večjo proizvodnjo hrane. Četudi so bile mnoge takšne obtožbe pretirane, je treba reči, da so kupoprodajni odnosi, med poljedelci in živinorejci, med poljedelci in predelovalno industrijo in drugimi porabniki hrane, bolj ali manj izhod v sili, ker ne zagotavljajo normalnih razmerij med proizvajalci in porabniki. Rešitev, ki jo pri nas imenujemo združevanje dela in sredstev, je zato v skupnih vlaganjih proizvajalcev in porabnikov za večjo proizvodnjo določenega pridelka, v našem primeru pšenice ali koruze.

Seveda se ob tem zastavlja vprašanje, ali je ob skoraj 6-tonskem pridelku pšenice na hektar in 10-tonskem pridelku koruze na zdajšnjih njivah možno povečati pridelok, še posebej ob upoštevanju mnenj nekaterih strokovnjakov, da je kmetijska zemlja s čedalje večjim gnojenjem tudi vse bolj širana. »Zastrupljena? Na srečo je samo v Slavoniji in Baranji okrog 50.000 hektarov polj predvsem ostarelih metov, ki jih

LENDAVA — Na seji koordinacijskega odbora za načrtovanje in družbenoekonomske odnose pri predsedstvu občinske konference SZDL so razpravljali o uresničevanju družbenega plana Slovenije v iztekajočem se srednjeročnem obdobju z možnostmi razvoja v prihodnjem letu. Največ pozornosti pa so namenili razpravi o osnutku resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu. Menili so, da bo razvoj v prihodnjem letu še težji.

LENDAVA — Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov je na seji razpravljala o organizaciji 11. delavskih športnih iger. Vsako leto te igre organizirajo preko sindikata, ki je vselej tudi pokrovitelj. Letos je bila udeležba najboljša doslej, saj so nastopile nekatere nove ekipe iz delovnih organizacij, ki doslej na igrah niso sodelovale. Komisija pričakuje, da bo v prihodnjem letu udeležba še boljša.

MURSKA SOBOTA — Ob ugodnem vremenu je bila večina kmetijskih pridelkov pravočasno pospravljena, pa tudi s setvijo ozimnih žit so kmetje in družbeni sektor v glavnem končali do prvih dni novembra. O tem so spregovorili tudi na seji odbora za kmetijstvo in proizvodnjo hrane pri medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje ob koncu minulega tedna.

MURSKA SOBOTA — Ob koncu minulega tedna se je sestal tudi svet za kmetijstvo pri občinski konferenci socialistične zveze. Poleg obravnave osnutka resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—85 v letu 1985 so spregovorili še o možnostih razvoja občine v naslednjem srednjeročnem obdobju s posebnim poudarkom na razvoju agrokomplesa.

MURSKA SOBOTA — V primerjavi z lanskimi devetimi meseci se je pomurski izvoz na klirinško območje letos zmanjšal, medtem ko so organizacije združenega dela povečale izvoz na konvertibilno tržišče. Ta izvoz je v triletnem letu večji za 20,7 odstotka, izvoz na konvertibilni trg pa predstavlja dobrih 93 odstotkov celotnega pomurskega izvoza. Podrobneje so o tem spregovorili na seji odbora za ekonomske odnose s tujino pri medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje na začetku tega tedna.

MURSKA SOBOTA — Gospodarjenje v prvih devetih mesecih letos je bila osrednja točka dnevnega reda na seji izvršnega odbora medobčinske gospodarske zbornice za Pomurje. Na tej seji so spregovorili še o osnutku resolucije o politiki uresničevanja usmeritev družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985 v letu 1985.

LENDAVA — Na seji predsedstva občinske konference ZSMS so razpravljali o kadrovske problematiki v republiški konferenci ter o delu mladih v občini. Mladi so razpravljali tudi o resoluciji o družbenoekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu in poudarili, da bo potrebno s krepitvijo gospodarstva čim prej poskrbeti za večje zaposlovanje, saj je veliko mladih strokovnjakov nezaposlenih. Na seji so sprejeli še usmeritve za nadaljnje delo v osnovnih organizacijah.

LENDAVA — Na skupni seji vseh predsedstev družbenopolitičnih organizacij so razpravljali o osnutku resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981 do 1985. Poseben poudarek so namenili razpravi o osnutku resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu. Na skupni seji so analizirali tudi uresničevanje svobodne menjave dela družbenih dejavnosti v Sloveniji in občini Lendava.

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so ugodno ocenili osnutek republiške resolucije za leto 1985, saj poudarja usmeritve za nadaljnji hitrejši družbenoekonomski razvoj. Podprli so zlasti izvozna prizadevanja in 14-odstotno povečanje izvoza na konvertibilni trg, hkrati pa so opozorili, da je treba velikim izvoznikom priznati večje pravice do uvoza opreme, kar bi nanje spodbudno učinkovalo. Glede omejevanja novih neproizvodnih naložb pa predlagajo pogumnejše vključevanje nekaterih elementov iz interventnega omejitvenega zakona v samo resolucijo. Izpostavili so tudi specifičnost razvoja osnovnega zdravstvenega varstva in podprli uvajanje ekonomskih stanarin.

do tedna

ZDRAVSTVO

V GALENSKEM LABORATORIJU BODO IZDELOVALI TUDI TABLETE

V okviru TOZD Pomurske lekarne Murska Sobota deluje tudi Galenski laboratorij, ki proizvaja nad sto različnih artiklov v različnih zdravilnih oblikah kot so sirupi, mazila, kreme, emulzije, svečke, praški, čaji itd. V kratkem pa bodo tudi začeli proizvajati tablete. Proizvodni program se sestoji iz rednega in dopolnilnega. V redni program spadajo standardna zdravila,

ki jih farmacevtska industrija iz različnih vzrokov ne izdeluje in so v procesu zdravljenja nujno potrebna. To so predvsem svečke proti bolečinam, zlati žili itd. Potem so to zdravila, ki jih zdravniki pogosto predpisujejo kot magistralna, ker pa je sestava vedno ista, je maloserijska izdelava cenejša in kakovostnejša. To so razne svečke proti vročini, sirupi proti kašlju, razna

mazila in podobno. V dosledni program pa spadajo zdravila, ki občasno na tržišču zmanjkujejo in jih nadomeščajo s podobnimi. Gre za sirupe proti kašlju, zdravila za revmo, praški proti astmi, ribje mazilo itd. Za pomožno zdravilo kot so čaji, kapljice itd., črpačo surovine iz narave. Po naročilu posameznih organizacij združenega dela ali strokovnjakov, tudi veterinarjev, občasno izdelujejo tudi nekatere pripravke. Proizvodni proces je kontroliran v lastnem laboratoriju, občasno pa kakovost kontrolira tudi republiški zavod za kontrolo zdravil.

Galenski laboratorij v Murski Soboti je v okviru združenih lekarn Pomurja nujno potreben in predstavlja pomemben člen v verigi celotnega zdravstvenega varstva. V njem izdelujejo zdravila pod neposredno kontrolo in zdravila, ki so za zdravljenje nujno potrebna, farmacevtska industrija pa jih zaradi majhnih količin ne izdeluje. Poleg tega pa v galenskem laboratoriju tudi rešujejo pomanjkanje nekaterih zdravil na tržišču zaradi restriktivnih ukrepov in politik farmacevtske industrije. Pomembno vlogo pa ima galenski laboratorij tudi za potrebe splošne ljudske obrambe. Cene galenskih pripravkov pa so tudi veliko nižje kot če bi jih pripravljali sproti v lekarnah. Obvezen spremljevalec galenskega laboratorija je tudi kontrolno-analitični laboratorij z ustrezno specializiranim kadrom. Oba laboratorija sta za Pomurje tudi pomembna z vzgojno izobraževalnega vidika.

Galenski laboratorij v Murski Soboti ima v okviru dopolnilnega programa tudi nekaj izvirnih pripravkov, ki jih pošiljajo v različne kraje Jugoslavije.

F. Maučec

V LINI SO SI ODDAHNILI

Za skoraj tretjino višji osebni dohodki

Delavci apaške Line, članice sozda Elkom, so bili prav gotovo izmed vseh delovnih kolektivov v Pomurju ob izplačilih dnevnih najbolj na trnih. Notranje slabosti, ki so vzrok 17-milijonski izgubi v 9 mesecih, so občutili z izjemno nizkimi osebnimi dohodki. Na zadnjem zasedanju radgonskega izvršnega sveta pa so uspeli s svojim predlogom za zvišanje plač za 27 odstotkov v zadnjih treh mesecih leta.

Gotovo je na podporo takšnemu predlogu članom izvršnega sveta vplival težak socialni položaj delavcev Line, saj so kar 203 od 267 zaposlenih zaslužili mesečno manj od zajamčenega osebnega dohodka v republiki. Drugi, ne manj prepričljiv razlog pa je odločnost delovnega kolektiva, da bodo naredili red in končno obratovali z vsimi slabostmi. V ta namen so v izrednem kratkem roku izdelali program sanacijskih ukrepov, v katerem so opredelili naloge, nosilce in poimensko odgovornost za izvajanje. Odločili so se, da bodo do konca leta delali po potrebi tudi ob nedeljah in praznikih, za stroje pa preselili tudi režijske delavce. Tako bi vendarle izdelali 533 pianin (prej v 9 mesecih le 303) in izgubo zmanjšali za 3 milijone dinarjev. Ostanek bodo pokrili z lastnimi sredstvi, preostalih 5,6 milijona pa s pomočjo sozda Elkom in sanacijskega kredita. V zadnjih treh mesecih leta bodo tako osebni dohodki v Linu povprečno nekaj čez 17 tisoč dinarjev, za 60 delavcem, ki pa bodo še naprej prejeli manjši dohodek od zajamčenega, pa bo potrebno solidarnostno nadomestilo.

Gotovo pa brez prizadevanj vseh zaposlenih sicer dobro zastavljene sanacijskega načrta ne bo lahko uresničili. Vse napisano mora oživiti v proizvodnji pa tudi v pisarnah. Predvsem pa je potrebno izboljšati raven proizvodnje in se že prihodnje leto uvrstiti v srednjeevropski razred proizvajalcev glasbil.

V. Paveo

RADGONSKI KOMUNISTI STRNILI RAZPRAVE PO 13. SEJI

Dobra osnova za spreminjanje razmer

Kot so zapisali v oceni predsedstva občinskega komiteja ZK, so se komunisti ozrli vase in razčlenili vrsto vprašanj in problemov, ki zavirajo učinkovitost njihovega delovanja. Čeprav se izmed 58 osnovnih organizacij v drugem krogu še vedno ni uspelo sestati komunistov v 13 osnovnih organizacijah in v aktivno neposrednih proizvajalcev. Osrednjo pozornost so namenili sebi, ob kopici ugotovitev pa poudarili, da kljub težavam dosegajo pomembne uspehe, čeprav osebni zgled komunistov še ni zadovoljiv, vprašljiva pa je tudi primerenost organiziranosti ZK po proizvodnem in teritorialnem načelu. In čeprav ponekod komunistom sape že primanjkuje, so razprave dobra osnova za nadaljnje urejanje začelih procesov in odnosov.

Razprava delegatov občinskega komiteja ZKS G. Radgona je te ocene še poglobila in dopolnila. Delegati so največ govorili o delovanju zveze komunistov, učinkovitosti političnega sistema in organiziranosti združenega dela, pri čemer so si bila pri sled-

njem mnenja precej različna. Branko Borko pa je opozoril, da v sedanjem težkem socialno-ekonomskem položaju delavci nikakor ne smemo zapirati oči pred povprečji. Če jih je izmed 1000 delavci v težkem položaju le 30, morajo komunisti biti plat zvona. Za metode dela občinskega komiteja, na katere so bili v prejšnjih razpravah kritični komunisti v OO ZK sis družbenih dejavnosti in tozda Mileralna voda Radenske, pa vztrajal, da morajo sloneti na jasnih in od vseh podprtih stališčih. Jože Farič je ožozoril, da bi morali v političnem sistemu dograditi tisto, kar je iz političnih ali ekonomskih vzrokov preživeto, v združenem delu pa dati večjo vlogo ozdom in končno nehati z uravnalovko in ločevanjem med proizvodnimi in režijskimi delavci. Če že ločujemo, ločujmo dobre in slabe. Takšno razmišljanje je podprl tudi delegat komunistov iz Line. Rajko Kotnik je menil, da praksa v občini ne daje družbenopolitičnemu zboru prave vloge v skupščinskem sistemu. Dana Sukič pa opozorila, da

so ob začetku aktivnosti za zmanjšanje administracije in združevanju računovodskih del v vrtcih bili seznanjeni tudi člani predsedstva OK ZIS, sedaj pa, kot kaže, s procesom, ki zares teče prepočasi, niso zadovoljni. Razmišljanja o združevanju tozdrov ponekod v občini, so dvignila precej prahu. Medtem ko sta to podprla delegata iz Avtoradgona Zarko Rues in predvsem Marjan Neuvirt (zanj so pri tem najpomembnejši ekonomski razlogi), so v ocenah predsedstva OK ZKS G. Radgona drugačnega mnenja.

V razpravi so sodelovali še Zdravko Stolnik, Ferdo Matvor in Živko Tuta. Sekretar medobčinskega sveta ZKS za Pomurje Franc Kolarič pa je menil, da so pozitivne spremembe v vrstah radgonskih komunistov očitne, čeprav pri tem povsod še ni potrebne diferenciacije, kar se kaže na konkretnih rezultatih. Probleme so komunisti v občini razgalili in se o njih odkrito pogovorili, čaka pa jih še precej dela pri spreminjanju razmer.

V. Pavao

Večjo veljavo načrtovanju

V resoluciji o politiki družbenoekonomskega razvoja v letu 1985 moramo zapisati le tiste naloge, ki jih bo mogoče tudi uresničiti, čeprav je res, da v soboški občini v prihodnjem letu in tudi v srednjeročnem obdobju 1986—1990 pričakujejo smeješi in hitrejši razvoj kot bo povprečni v SR Sloveniji. Če upoštevamo realne materialne možnosti, bi v soboški občini družbeni proizvod povečali za 3 odstotke, pri čemer bo rast industrijske proizvodnje 3-odstotna, kmetijska pa 4-odstotna. Ena najpomembnejših nalog v prihodnjem letu pa bo povečanje izvoza blaga in storitev na konvertibilni trg za 14 odstotkov, k čemur naj bi pripomogla tudi krepitev obsejnega gospodarskega sodelovanja. V tem času načrtujemo povečanje števila zaposlenih za 2 odstotka, medtem ko v družbenih dejavnostih, razen v zdravstvu, ne bi na novo zaposlovali. Če želimo produktivnost dvigniti za 1,5 do 2 odstotka, bo treba predvsem

uvpeljaviti kakovostne dejavnike gospodarjenja, boljše izkoriščanje delovnega časa ter tudi doslednejše nagrajevanje po delu in rezultatih dela.

To so poudarili na skupni seji predsedstev občinskega komiteja zveze komunistov in občinskega sveta zveze sindikatov v Murski Soboti, ko so razpravljali o pomembnih razvojnih dokumentih. Pri tem so podprli usmeritve osnutkov občinske in republiške resolucije za prihodnje leto, ki sta po mnenju razpravljalcev kratki, jasni in dovolj konkretno zastavljeni. Menili pa so, da bo doseganje razvojnih ciljev v mnogočem odvisno od realnih osebnih dohodkov, ki ne smejo več padati, ohraniti pa je treba tudi življenjski standard delavcev. Brez načrtnejše opredelitve prednostnih nalog, usklajevanja normativov in upoštevovanja dejanskega stanja na posameznem področju lahko nadaljnje omejevanje gmočnih sredstev prinese številne in trdožive

težave. To še posebno velja za gospodarsko infrastrukturo in družbene dejavnosti, kjer je v soboški občini očitno zaostajanje v primerjavi z republiškim povprečjem.

Zato mora biti gospodarska rast v prihodnjem srednjeročnem obdobju hitrejša od povprečne slovenske zaradi zmanjševanja razlik v razvitosti soboške občine v primerjavi z razvitimi območji v naši republiki. To pa bo terjalo nadaljnje poglobljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, stabilen in dinamičen gospodarski in socialni razvoj, kakor tudi večje in smotnejše izrabljanje primerjalnih prednosti, večjo stopnjo predelave surovin in kmetijskih pridelkov. Zato pa mora, kot so opozorili v občinski razpravi, priti do večje veljave načrtovanje v združenem delu, saj je prav od tega odvisno, ali bodo načrti dejansko uresničeni.

Milan Jerše

KAM PRIPELJE ZANEMARJEN RAZVOJ

ELMA na razprodaji

Te dni potekajo razprave o prihodnosti temeljne organizacije združenega dela Elma v Lendavi. Zakaj o prihodnosti tega 500-članskega delovnega kolektiva, ki je združen v delovno organizacijo ELMA iz Črnuč, saj vendar zadovoljivo posluje? Gre za to, da s takšnim delom in tehnologijo ne morejo živeti, delovna organizacija pa je na področju razvoja tehnologije in proizvodnje popolnoma zaspala. Komisija za dolgoročno sanacijo je pripravila predlog za drugačno organizacijo proizvodnje, toda to ni nobena ponujena možnost

za razvoj, še več, zaostanek za razvitejšimi bi se še povečal, to pa bi seveda ogrozilo socialno varnost tega kolektiva, kar seveda za lendavsko manjšino to obično pomeni hudo breme.

Težave, ki so s pojavile pred dvema letoma, ko so morali v druge delovne organizacije v občini razporediti 120 Elminih delavcev, so bile med drugim tudi zaradi tega, kar se danes ponovno omenja. Predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij so večkrat opozarjali delovno organizacijo v Črnučah, da s takšno zaostalo proizvodnjo naprej ne bo šlo, vendar pa so opozorila ostala brez odmeva. Razvojne službe so spale na starih lovoričah, saj, denimo, nekaterih proizvodov, ki jih v Lendavi izdelujejo, nihče več ne uporablja. Čas je povozil delovno organizacijo in ta hip je obvezno potrebno najti pot iz zagate. Ta pot pa je po mnenju temeljne organizacije združenega dela v Lendavi združitev z Elektrokontakom iz Zagreba, s katerim lendavska temeljna organizacija že sodeluje, saj si leljijo delo, v Lendavi izdelujejo stikala, v Zagrebu pa tlačnice. V lendavski Elmi razmišljajo tudi o drugih možnostih, rezultati pa bodo znani že do konca tega meseca. Zapisano je bilo, da to pomeni razprodajo delovne organizacije ELMA, slihi se slabo, a kaj, ko drugega izhoda praktično ni. V lendavski občini dvomijo o pomoči iz Črnuč, saj bi to potrebovali že pred dvema letoma, a je niso dobili. Nerazvito breme je moralo nositi gospodarstvo in ga bo verjetno tudi sedaj, če se dokončno ne uredi status temeljne organizacije. Zagrebško podjetje je finančno močnejše, s svojimi proizvodi pa, vsaj kar se tiče sodobnosti, daleč pred lendavskim.

V naslednjih dneh naj bi se ugibanja končno razvzvala. Tako bo izvršni svet občinske skupščine pripravil predlog, oziroma svoje mnenje za zboro občinske skupščine, skupščina pa bo sprejela sklepe, ki naj pomagajo tej temeljni organizaciji do čim boljših rešitev. Časa, kot je dejal predsednik občinske skupščine Lendava, Mirko Hajdinak, ni več, ta temeljna organizacija združenega dela se mora s sodobnejšo tehnologijo hitreje razvijati, to pa stori lahko samo s partnerjem, ki bo za kaj takega sposoben.

Jani D.

Z zastarelo proizvodnjo so v Elmi prišli tako daleč, da poti naprej ni več. Le nova tehnologija in proizvodnja bosta rešili ta 500-članski kolektiv.

ABC POMURKA

KMETIJSKA ZADRUGA PANONKA
Murska Sobota, o. sol. o.

ABC POMURKA — KZ PANONKA
MURSKA SOBOTA

OBJAVLJA

na podlagi sklepov združenih svetov TZO:

1. TZO Kmetijska kooperacija Murska Sobota

VODJO SKLADIŠČA GRAD

Pogoji:

- srednja kmetijska šola in 2 leti delovnih izkušenj,
- poklicna šola trgovske smeri in 3 leta delovnih izkušenj ter izpit za prodajalca sredstev za varstvo rastlin.

2. TZO Kmetijska kooperacija Cankova

POMOČNIKA VODJE SKLADIŠČA ROGAŠOVCI

Pogoji:

- srednja kmetijska šola in 1 leto delovnih izkušenj,
- lahko tudi pripravnik s srednjo kmetijsko šolo.

Kandidati naj prošnje z ustreznimi dokazili vložijo v roku 8 dni od dneva objave na naslov ABC POMURKA — KZ PANONKA Murska Sobota, Markišavska 3.

DA NE BO PREPOZNO . . .

Do 31. oktobra v Pomurju ugasnilo že 33 življenj. Povprečna starost smrtno ponesrečenih 49 let. Umrlo največ kolesarjev. Ukrepati, da ne bo prepozno

V desetih mesecih letošnjega leta se je na območju Pomurja zgodilo 344 prometnih nesreč, v enakem lanskem obdobju pa 383, torej je bilo letos 39 prometnih nesreč manj. Medtem ko se je lani v desetih mesecih poškodovalo 314 oseb, se jih je letos ranilo 272, kar je 42 manj. S takim stanjem bi lahko bili zadovoljni (iluzorno bi bilo pač upati, da je moč nesreče povsem odpraviti), seveda, če ne bi bilo še enega podatka — števila, ki prikazuje žrtve. Lani je na pomurskih cestah do konca oktobra ugasnilo 25 življenj, letos pa že 33. To pa ni le suboparna številka, ki jo je moč prezreti, ampak dejstvo, mimo katerega ne moremo.

NAJPOGOSTEJŠI VZROK

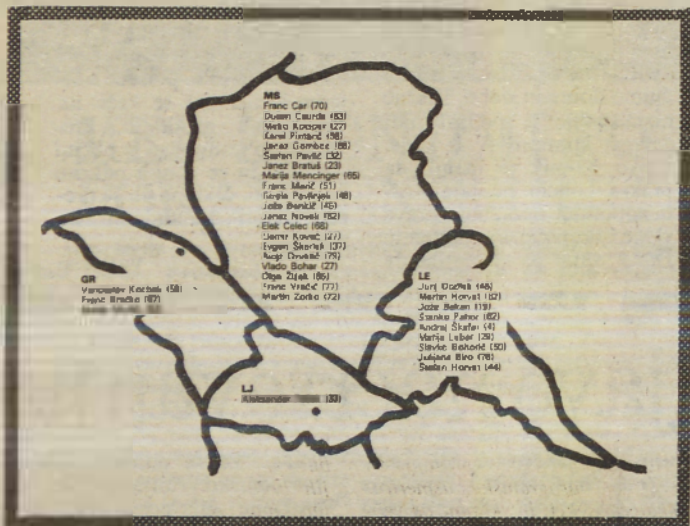
Kaj so vzroki prometnih nesreč? Višji prometni inšpektor Vili Čerpnjak z uprave za notranje zadeve v Murski Soboti nam je posredoval podatke tudi o tem. Ugotovljeno je, da je od letošnjih 344 nesreč v kar 117 primerih bila vzrok neprimerna hitrost, na drugem mestu je vinjenost (92), sledeč: izsiljevanje prednosti (43),

Na prvem mestu so vozniki osebnih avtov (170 nesreč), nato vozniki motornih koles (36), vozniki koles z motorji (36), vozniki dvokoles (26), vozniki tovornih vozil (25), traktoristi (24), pešci (6), vozniki avtobusov (6), vozniki kombijev (5), divjaj na cesti (2), domača žival (1), delovni stroj (1), vojaško vozilo (1), avtodvigalo (1).

V obravnavanem obdobju je 20 življenj ugasnilo na območju občine Murska Sobota, 9 na območju občine Lendava, 3 v občini Radgona in 1 v občini Ljutomer. Lani v enakem obdobju je na pomurskih cestah umrlo 25 ljudi, predlani 29. Stanje v prometu, kljub sicer majšnemu številu nesreč (lani 383, letos 344), je treba čimprej izboljšati. Letos je umrlo največ kolesarjev (11), nato voznikov osebnih avtov (7), pešcev (6), sopotnikov v avtih (3), motoristov (2), traktoristov (2), voznikov koles z motorjem (2). Najmlajši smrtno ponesrečen je bil star komaj 4 leta (smrt naših najmlajših človeka še posebej prizadene), najstarejši pa je imel 82 let. Od 33 smrtno ponesrečenih je 29 moški in 4 ženske. Poprečna starost umrlih je 49 let. Razen dveh so vsi ostali stanivali na območju Pomurja.

Nanizali smo vrsto števil, dejstev... ob čemer bralec, sicer pa voznik motornega vozila, kolesar, pešec... ne more ostati ravnodušen. Ob tej zares črni kroniki se kaže resno zamisliti in spremeniti vedenje v prometu. V veliki večini primerov se najhuje poškodujejo ali pa se celo smrtno ponesrečijo prav kršitelji predpisov. Za to, da se ne bomo uvrstili v tragično bilanco, bomo storili več kot doslej!

ŠTEFAN SOBOČAN

tesno prehitevanje (27), neizkušeni (11), nepravilno prečkanje ceste (7), nepravilno zavijanje (7), vožnja po levi strani (5), objektivni vzrok (5), tehnična okvara (4), nepravilno srečevanje (4), nepazljivost (4), kratka varnostna razdalja (3), nenadno prečkanje živali (2), skok s priklopnika (2), nepravilno vključevanje v promet (2), vožnja po skrajni desni strani (2), nepravilno naložen tovor, nepravilen prevoz oseb, nepravilna vožnja mimo drugega vozila, nepravilna vzvratna vožnja, vožnja po sredi ceste, nepravilno vođenje domače živali, utrujenost (vse po enkrat).

Največkrat je vzrok za prometno nesrečo neprimerna hitrost. Torej vožnja v nasprotju s cestno prometnimi predpisi. Mnogi pač ne upoštevajo določil prometnih znakov, vožnje ne prilagajajo stanju cest in prometnim razmeram na njej. Če se vozniki ne bodo »pokorili« predpisom, bo prometna bilanca še manj ugodna, cestni davek še huji, družinskih žaloiger bo več. Da ne pozabimo: v desetih mesecih je umrlo že 33 ljudi, v prvi polovici novembra imamo novo žrtve!

DIVJAŠKI AVTOMOBILISTI

Kdo so bili povzročitelji prometnih nesreč v desetih mesecih?

Največ nesreč so povzročile osebe z območja Pomurja (293), zdomci so zagrešili 14 nesreč, tujci 5 itd. Največ nesreč se je zgodilo na lokalnih cestah (121), nato na regionalnih (118), magistralnih (64), v mestu (34), na nekategoriziranih cestah (7).

Da si bomo ustvarili še jasnejšo podobo o stanju v prometu, vse to pa v želji, da se bomo zamislili in spremenili obnašanje, na cesti, navajamo še nekaj drugih podatkov.

Največ nesreč se je zgodilo ob nedeljah (56), sledita četrtek in petek (53), nato pa sobota (49), ponedeljek (48), sredo (46) in torek (39).

In ob katerih urah so se nesreče dogajale? Med 12. in 18. uro se jih je od 344 zgodilo 138, med 18. in 24. uro jih je bilo 110, med 6. in 12. uro se jih je pripetilo 68, nesreč med 24. in 6. uro pa je bilo 28. Največ nesreč se je zgodilo na območju soboške občine (175), nato v lendavski občini (62), radgonski (57) in ljutomerski (50).

PREDVSEM KOLESARJI

33 (trintrideset) mrtvih v desetih mesecih oziroma več kot trije vsak mesec! Še mesec in pol je do konca leta...

Republiško prvenstvo ptic v Soboti

Ob koncu tedna bo v Murski Soboti potekalo 9. republiško prvenstvo ptic, kar je nedvomno pomembno priznanje za dosedanje delo prizadevanih članov soboškega društva za varstvo in vzgojo ptic. Pokrovitelj velike prireditve, na kateri pričakujejo udeležbo predstavnikov 30 društev iz naše republike, ki bodo s sabo pripeljali kar 1500 različnih ptic, je skupščina občine Murska Sobota, sponzorirata pa sta TOZD ABC Pomurja in Radenska.

Program 9. republiškega prvenstva ptic je dokaj pester in bo potekal teden dni. Že jutri, 23. novembra, bo sprejem ptic v prostorih doma učencev Štefana Kovača v Murski Soboti, kjer bodo potekale vse prireditve. V soboto, 24., in v nedeljo, 25. novembra, do 14. ure bo ocenjevanje ptic, kar bo opravila posebna strokovna komisija. V nedeljo, 25. novembra, ob 14. uri bo slovesna otvoritev letošnjega republiškega prvenstva ptic, razstavo pa si bodo obiskovalci lahko ogledovali do 18. ure. Razstava najkrajših ptic bo še 26., 27., 28. in 29. novembra od 8. do 18. ure, 30. novembra pa od 8. do 14. ure.

Kravnvo v petek, 30. novembra, ob 10. uri bo skupščina slovenskega združenja društev za varstvo in vzgojo ptic, ob 13. uri pa še slovesna podelitev nagrad najuspešnejšim tekmovcem. Ob tej priložnosti bodo osnovnošolci iz Pomurja prikazali svoja likovna in literarna dela na temo: »Križimo za ptice!« Pričakujejo visoko udeležbo prijateljev pernatih živali.

M. Jerše

BELTINCI

Razstava in tekmovanje ptic

Po uspehi razstavi Društva gojiteljev malih živali iz Beltincev je pripravilo razstavo in tekmovanje še Društvo za varstvo in vzgojo ptic Slavček. Ljubiteljem ptic so predstavili nad 160 kanarčkov, papig, ekotov in drugih ptic iz narave. Člani društva so bili zelo veseli, da si je razstavo ogledalo toliko obiskovalcev, med njimi tudi otroci iz vrtec Beltinci in Lipovci ter Šolarji iz Odrancev in Beltincev. Društvo je izvedlo tudi tekmovanje, saj le to dokazuje kakovost ptic. Rezultati tekmovanja so naslednji: Černjavič 5 prvih, 3 druge in dve tretji mesti; Maučec 3 prva, 5 drugih in 1 tretje mesto; Krauthaker 3 prve in 1 drugo mesto; Glavač 2 prvi, 3 druga in 4 tretja mesta; Križanič 2 prvi, 2 drugi in 2 tretji mesti; Kovač 1 prvo, 1 drugo in 2 tretji mesti.

POMURJE

Se 200 praznih postelj

Včasih je pač tako, da stvari gredo drugače, kot si jih zamislimo ali želimo. Kdo bi denimo pred leti, ko smo gradili nova dijaška domova v Murski Soboti in Radencih, vnaprej predvideval, da zdaj ne bosta zasedena? To kljub dejstvu, da so v domovih za učence zares dokaj dobri pogoji in da štipendisti iz (zdrženih sredstev) dobijo, če se odločijo za stanovanje v domu, poseben dodatek, ki znaša 4.920,00 dinarjev. Oskrbnina pa je v Murski Soboti 6.000,00, v Radencih 6.290,00 in v Rakičanu 5.800,00 dinarjev.

Za učence, ki obiskujejo srednjo gostinsko šolo v Radencih, je v bližini šole dom, v katerem imajo 180 ležišč, vendar pa je zaenkrat še 73 praznih postelj. To kajpak pomeni za upravljalca doma precejšen izpad dohodka, ki pa ga poizkušajo nadomestiti s sprejemanjem drugih gostov, predvsem mladih, ki jih v Radence pripelje pot mladinskega turizma.

V Rakičanu, kjer imajo v dijaškem domu 60 mest, je situacija nekoliko bolj ugodna in pričakujejo, da bo dom v zimskih mesecih skoraj v celoti zaseden. Trenutno jih v njem biva 48 učencev, 4 pa so se te dni prijavili na novo. Sicer pa prav tako morajo varčevati pri stroških in iskati dodatna sredstva. Imajo lasten vrt in sadovnjak. To pa se kajpak pozna pri prehrani.

V Murski Soboti je v dijaškem domu 300 postelj za srednješolce. Žal jih je že 100 praznih. Ker je tako ena skupina učencev manj kot prejšnja leta, so morali kot prvi ukrep zmanjšati število zaposlenih delavcev od 21 na 17 (6 pedagogov, ostalo tehnično osebje). Prav tako se morajo ukvarjati s turistično dejavnostjo, torej sprejemajo ob sobotah in nedeljah ter v počitnicah razne goste. Eden izmed osnovnih razlogov, da dom ni zaseden, pa je v

tem, ker v Murski Soboti srednje šolstvo zgublja nekatere programe usmerjenega izobraževanja (gradbeništvo, lesarstvo, elektrotehnika), s čimer tudi ni več učencev iz oddaljenih krajev, tudi iz Hrvaške, ki so prej v večjem številu bivali v domu.

Najbrž nam ne sme biti vseeno, da toliko postelj v dijaških domovih sameva, učenci pa se vozijo šolo tudi iz oddaljenih krajev. Zato bo treba marsikaj storiti pri osveščanju staršev in učencev ter narediti ustrezen korak tudi v štipendijski politiki. JOŽE GRAJ

Posvet ZRVS Pomurja

Minuli teden so se na posvetu v Murski Soboti zbrali delegati občinskih konferenc Zveze rezervnih vojaških starešin občin Gornja Radgona, Lendava in Murska Sobota, ki se združujejo v medobčinskem svetu ZRVS za Pomurje. Tokrat je bil sklic namenjen predvsem temu, da se mandati o vodstvu medobčinskega sveta ZRVS iz Gornje Radgone prenese v Mursko Soboto. Zato so delegati soglasno za novega predsednika medobčinskega sveta ZRVS za Pomurje potrdili tovariša Edija Mihaliča, predsednika občinske konferenc ZRVS Murska Sobota.

V drugem delu posveta pa so govorili o letošnjem usposabljanju rezervnih vojaških starešin, ki poteka le še v murskosoboški občini. Kljub temu pa je opaziti, kakor tudi v sosednjih pomurskih občinah, da je udeležba članov ZRVS na idejno-političnih ter vojaško-strokovnih oblikah usposabljanja iz leta v leto slabša. Tako bo potrebno uveljaviti zakonske norme, kajti vsak član ZRVS mora v tekočem koledarskem letu obiskovati del vzgoje v okviru svoje organizacije, pa čeprav sodeluje tudi v drugih oblikah obrambnega usposabljanja prebivalstva (v civilni zaščiti, v enotah JLA ali teritorialne obrambe). Zato bo prihodnji posvet v decembru namenjen izključno tej problematiki, ko bodo z določenimi analitizni delegati štirih občinskih konferenc ZRVS v Pomurju poskušali najti poti za pritegnitev večjega števila članov v delo te pomembne družbene organizacije.

POPRAVEK

V Vestniku je 15. novembra pri objavi razpisa Veletrgovine Potrošnik, TOZD izbira, izpadel del stavka, zato ponovno objavljamo pogoje za opravljanje prostih del in nalog:

- srednješolska izobrazba komercialne ali poslovodske smeri, oziroma VK delavec trgovske ali druge ustrezne smeri, oziroma KV delavec trgovske ali druge ustrezne smeri,
- tri leta delovnih izkušenj.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA OŠ BRATSTVO IN ENOTNOST PROSENJAKOVCI

razpisuje prosta dela in naloge:

1. s polnim delovnim časom za določen čas (nadomeščanje v času porodniškega dopusta od 1. 1. 1985 do 30. 9. 1985)

— učitelja MA in FI, PRU ali P

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje po zakonu o osnovni šoli in obvladati slovenski in madžarski jezik.

2. s polnim delovnim časom za nedoločen čas

— vodja šolske kuhinje:

z ustrezno kuharsko izobrazbo, 5 let delovnih izkušenj, da stanuje v kraju službovanja

Nastop službe po 1. in 2. točki je 1. 1. 1985. Prijave sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Rašica tovarna pletenin Ljubljana, n. sol. o., TOZD otroške pletenine Beltinka Beltinci, n. sol. o., Beltinci, Štefana Kovača 3

komisija za delovna razmerja TOZD

OGLAŠA

prosta dela in naloge

opravljanje konfekcijskih faz

(20 delavcev)

Pogoji: KV tekstilne stroke, konfekcijska smer, ali uspešno končana osnovna šola

Poskusno delo traja 45 dni.

Pisne prijave, s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev, naj kandidati naslovijo v 8 dneh od dneva objave na splošno kadrovsko službo TOZD, Beltinci, Štefana Kovača 3. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem sprejemanju prijav.

DO ELEKTRO MARIBOR TOZD ELEKTRO MURSKA SOBOTA

Lendavska 31
69000 MURSKA SOBOTA

Komisija za delovna razmerja

OBJAVLJA

prosta dela in naloge:

Posredovanje telefonskih zvez in delo z UKW napravo

Pogoji: Polna osemletka ali PKV, opravljen izpit znanja za posredovanje telefonskih zvez.

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo 3 mesece. Osebn dohodek pribl. 16.000,— dinarjev.

Nastop dela takoj po opravljeni izbiri.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh od dneva objave komisiji za delovna razmerja TOZD Elektro Murska Sobota, Lendavska 31.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izbiri.

metalka

Blagovnica Maribor

Vemo, da imate radi lepe reči! Za vas smo uredili Blagovnico. Dobrodošli ste, tudi če pridete samo na ogled. Prenovljena Blagovnica Maribor

LITERARNA KOLONIJA V MARIBORU

LITERATURA NI URA, temveč LITERA in TURA

Zima razpitega Orwellovega leta je bila tokrat v Mariboru gostiteljica tistih, ki radi prisluhnejo dobri literaturi. Odbor za literarno dejavnost pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije je namreč letos devetih pripravil literarno kolonijo, na kateri je sodelovalo 30 mladih avtorjev. Pri prireditvi so sodelovali tudi revija Dialogi, Marksistični center in ZKO iz Maribora. Pomurje so zastopali, kot že minuli nekaj let, F. Lainšček Feri, Milan Vincetič in avtor teksta. Večina udeležencev kolonije se je javnosti že predstavila na literarnih večerih, z objavami v revijah, almanahih ali celo v samostojnih knjigah. Pogoj za sodelovanje so bili izbrani teksti, ki so objavljeni v 8. številki revije Mentor, na koloniji pa so bili delovno gradivo.

Program se je začel v petek s predavanjem Janka Čara o slogovnih značilnostih tekstov udeležencev kolonije in razdelitvi Kosovelove Brinovke. Na literarnih kašipotih v soboto in nedeljo pa so mladi literati po skupinah, ki so jih vodili Marjan Pungarnik, France Forstnerič in Vladimir Gajšek, z literati kramljali o tekstih objavljenih v Mentorju. V soboto popoldne pa je s poudarkom na kulturno-socialnem prostoru in možnostih za literarno snovanje mladih v Klubu prosvetnih delavcev potekal pogovor za okroglo mizo pod naslovom Kako nastane pesnik. Ta nekoliko humorni naslov ne more zavesti, kajti literati se niso pogovarjali o tem, kako bi lahko iz samih sebe ali s pomočjo mentorjev shredili pesnike, temveč kritično ocenili mentorstvo, uredniško politiko založnikov in revij ter proces vključevanja v književno življenje. Proučili so tudi pomen skupin, generacij, literarnih smeri (predvsem izrazite pesniške prvine v slovenski postmodernistični poeziji), oblike delovnega angažiranja pri oblikovanju književnika.

V razstavnem salonu Rotovž je po »mučnih« večernih pogovorih sledil sproščen literarni večer.

V nedeljo pa so mladi po drugem literarnem kašipotu sklenili letošnjo kolonijo, večina izmed njih in drugi do prihodnjega leta »odkriti talenti« se bodo srečali na drugem koncu Slovenije, k sodelovanju pa bodo pritegnili še druge slovenske literarne revije.

Milan SKLEDAR

Jubilej ljubljanskega Madžarskega kulturnega društva Petöfi Sandor

Letos poteka 20 let, odkar se je v Ljubljani zbralo nekaj tam živečih zanesenjakov madžarske narodnosti z željo in potrebo po medsebojni povezanosti, spoznavanjem in organiziranjem. Želeli so, naj njihova srečanja ne bi bila samo občasna in naključna, temveč redna. Menili so, da bodo to najlažje uresničili, če ustanovijo društvo, ki bi jih naj trdneje povezovalo ne le zaradi ohranjanja svojega materinega jezika, ampak tudi zato, da bi bili tako organizirani bolj seznanjeni z dogodki v domovini in tujini tudi na kulturnem, gospodarskem, političnem in drugih področjih. Ideja je imela prve uspehe: na redne tedenske sestanke je začelo prihajati vse več v Ljubljani živečih Madžarov, predvsem tistih iz Vojvodine in Prekmurja, program dela so stalno dopolnjevali in ga širili, pa tudi vedno več Slovencev je bilo med stalnimi ali občasnimi člani, gosti, prijatelji.

Seveda so se v teh 20 letih menjavale tako oblike dela društva kot tudi število aktivnih članov. Danes vodstvo društva ugotavlja, da njegova dela opazajo in dobro sprejemajo tudi republiške in ljubljanske politične ter kulturne institucije in da se tudi program dela nenehno širi in dopolnjuje. Temeljno društvenega delovanja so še vedno redni tedenski sestanki v

prostorih na Krekovem trgu in predavanja z najrazličnejših področij, ki jih v madžarščini in slovenščini pripravljajo tako člani kot gostje ne le iz Ljubljane oziroma Slovenije, temveč tudi z Madžarske. Knjižnica je vsako leto bogatejša, predvsem zaradi daril madžarskega veleposlanstva v Beogradu in Pomurske založbe, tu so prvi zametki tečaja madžarščine za otroke, vsakoletni nekajdnevni izleti na Madžarsko pa omogočajo članom boljše spoznavanje kulturnih ter gospodarskih dosežkov te sosednje dežele. Med zabavnimi oziroma družabnimi prireditvami društva pa sta se najbolj uveljavila vsakoletni piknik v okolici Ljubljane in jesenska zabavna prireditev Pirosova csizma. Te in še druge dejavnosti društvo razvija z jasnim namenom, da se

čimbolj uveljavi tudi v ljubljanskem kulturnem in političnem prostoru. To mu v veliki meri tudi uspeva, in zato proslava 20. obletnice njegovega obstoja ni mišljena le kot pregled dosedanjega dela, temveč bolj kot spodbuda za dobro delovanje tudi vnaprej. Ob udeležbi visokih gostov iz ministrstva za prosveto in kulturo LR Madžarske, madžarskega veleposlanstva v Beogradu, slovenskih političnih in kulturnih institucij, predstavnikov madžarske skupnosti iz Prekmurja ter drugih bodo pripravili tudi poseben kulturni program. Sodelovali bodo člani društva in njihovi prijatelji, Madžari in Slovenci. Proslava bo 26. novembra v Klubu delegatov v Ljubljani, Puharjeva 7. z začetkom ob 17. uri.

Bogdan Pleša

Kulturni koledar

MURSKA SOBOTA — V soboto, 24. novembra, bo ob 16. uri v dvorani kina Park gledališka predstava SLG iz Celja: William Nyckerney Podoželanka. Predstava je namenjena prosvetnim delavcem občine Murska Sobota ob njihovem dnevu.

LJUTOMER — V torek, 27. novembra, bo ob 19.30 v kulturnem domu v Ljutomeru nastopil ženski zbor kulturnega društva Šentvid — Ljubljana. Nastop sodi v okvir praznovanja dneva republike.

Razstave

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak v Ljutomeru bodo v torek, 27. novembra, ob 19. uri odprli razstavo udeležencev letošnje kolonije Ante Trstenjak.

KNJIŽNE USPEŠNICE v knjigarni Dobra knjiga

Miško Kranjec: Grlice (Mladinska knjiga in Pomurska založba), NEUVRSČENI (Spletkar Zagreb in Pomurska založba) in Ferdo Godina: Halo, halo, ključ Prekmurje (Založba Borec).

MEŠČANI ZADOVOLJNI S KULTURO

Kot kaže je v mestu Ljutomer precej več kulturnikov kot pa jih aktivno deluje v številnih sekcijah in skupinah koda Ivan Kaučič. Seveda, če med te kulturnike štejemo številne »uporabnike« kulture, ki obiskujejo predstave in koncerte tega društva. Tako je izvenela razprava o nekaterih vprašanjih kulture v Ljutomeru, ki jo je v pripravi na problemsko konferenco organizirala krajevna konferenca SZDL Ljutomer. Sicer je ta

razprava načela nekatera pereča vprašanja glede položaja in stanja v samem kulturnem društvu — predvsem kadrovska vprašanja in vprašanja programske usmeritve nekaterih sekcij in skupin, pa vendar so to vprašanja, ki jih morajo rešiti znotraj samega društva.

Meščani so namreč s samo kulturno ponudbo — tako amaterskih domačih kot poklicnih skupin — zadovoljni. Pri vprašanju kadrov-

ske zasedbe v nekaterih skupinah bi lahko naredili več, predvsem z živo besedo in agitacijo med številnimi meščani, predvsem mladimi. Seveda pa bi jim bilo potrebno ponuditi takšne oblike dela, ki jih bodo pritegnile. Obenem pa jim morajo nuditi tudi pravo strokovno pomoč pri njihovem delu.

Vse pripombe, ki so jih dali na problemski konferenci, bodo še dopolnili na podobni, ki jo bo organizirala občinska konferenca SZDL Ljutomer.

D. L.

Rozina Koren (5)

Na veliki proslavi v počastitev 100-letnice rojstva Zoltana Kodalya, ki je najznačilnejši madžarski skladatelj, muzikolog in glasbeni pedagog ter pomemben reformator glasbenega šolstva, ki so jo 11. septembra 1982. priredili v Körmend, je sodeloval tudi naš pevski zbor. Zbor je v popoldanskih urah zapel nekaj pesmi na glavnem trgu u Körmendu, kjer je pred in za njim koncertirala domača godba na pihala. Na večernem koncertu je povezovalc za vsako zapeto pesem povedal vsebino pesmi, tako da so poslušalci vedeli, kaj zbor poje. To je na njih vplivalo zelo ugodno, saj so vsako pesem nagradili z dolgotrajnim aplavzom.

Krajiški kulturni program je pevski zbor izvedel tudi 17. decembra 1982 v Moravcih ob koncu strokovnega seminarja kirurških medicinskih sester iz vse Slovenije. Dolg aplavz, stroga tišina med petjem, marsikatero solzo oko, posebno še ob naši pesmi Vsi so venci veili, ter osebne čestitke posameznikov, ki so prihajali za pevci v garderobo je dokaz, da je tudi ta nastop izredno dobro uspel.

Pevski zbor sodeluje tudi na občinskih revijah odraslih pevskih zborov, večkrat je določen za sodelovanje na medobčinskih revijah in srečanjih odraslih pevskih zborov severovzhodne Slovenije, ki je vsako leto v Ormožu. O našem nastopu v Ormožu 8. junija 1980. je Jože Gregorc, profesor glasbe iz Maribora, v časopisu Večer zapisal: »Nastop mešanega pevskega zbora Štefan Kovač iz Murske Sobotice je bila pravi gotovo umetniško najbolj dognana stvaritev od vsega, kar smo tokrat slišali v Ormožu, čemur pa se ni čuditi, saj ga vodi muzikalno najbolj nadarjen dirigent. Tomaž Kuhar je znal spretno izbrati akustičnost prostora, saj je glasovno razmerje njegovega zbora vse prej kakor ugodno, vendar je to pomanjkljivost spretna dirigentova roka prelila v glasovno polnozvočno slušno podobo in iz nje pričarala vse one skrite lepote, ki jih v partituri ni mogoče napisati.«

Pesem pevskega zbora Štefan Kovač je bila namalokrat prisotna tudi v žalostnih trenutkih. Večkrat je zapel na komemoracijah ob dnevu mrtvih, tudi na pogrebnih itd. Sodeloval je tudi na žalni sveča-

nosti, ki je bila 22. marca 1975. na grobu slovenskega partizana Alojza Škrjanc-Mirka v Monoštru na Madžarskem. Skrajano je tu padel pred 30 leti v boju z madžarskimi vojaki. Za njegov grob skrbijo učenci osnovne šole in gimnazije v Monoštru (Szentgotthart), ki so tu recitirali v slovenskem jeziku priložnostno Kajuhovo pesem. Nagovor je imela njegova soborka Rozika Berber — Breda, ki je bila z njim ko je padel. Navezala je nekaj spominov na dogodke pred 30. leti, ko je omahnil Mirko.

Pevcem je še posebno ostal v spominu nastop na žalni svečanosti ob odkritju spomenika umrlim internancem v Sarvaru, ki je bila 4. julija 1972. O tem je bilo v Vestniku med drugim napisano: »V sprednjem, lepšem delu pokopališča ob cesti so številni grobovi uglednih in manj uglednih meščanov, daleč proč od »opravičnikov« pa so najprej grobovi različnih izobčencev, nato pa v skrajnem desnem kotu ob neurejeni živi meji, grobovi umrlih taboriščnikov. Kdo ve, kako so jih pokopavali takrat med vojno? Nemara tudi v skupne jame? Danes so njihovi grobovi lepo poravnani v več vrst in na vsakem grobu je križ z imenom in življenjskimi mejniki nesrečnika. Na manjši, umetno narejeni vzpetini je plato iz rdeč-kastega marmorja, sredi platoja pa stoji kamnit kip matere-taboriščnice z otrokom v krčevitem obrambnem objemu. V marmorno ploščo je v slovenskem, srbohrvaškem in madžarskem jeziku »vključeno besedilo: «V spomin na pripadnike jugoslovanskih narodov, ki kot žrvice fašizma počivajo v tej zemlji. Postavili prebivalci mesta Sarvar 4.7.1972». Partizanske pesmi — žalostinke, ki jih z ustreznim mero pietete, z občutkom pojo pevci sindikalnega pevskega zbora Štefan Kovač Murska Sobota, osvajajo srca prisotnih, jim porajajo čustva spoštljivosti in hvaležnosti, ter bude spomine na umrle internance, na prestano gorje.«

Otožno, kot še nikoli, je zvenela pesem iz grl pevcev zbora 5. maja 1980. v grobno tišino prenapolnjene dvorane kina Park v Murski Soboti. Tu so se zbrali delegati vseh treh zborov skupščine občine

Murska Sobota in predstavniki vseh občinskih družbenopolitičnih organizacij, da bi se poklonili spominu na tovariša Tita, kateremu je 4. maja 1980 ob 15.05 v kliničnem centru v Ljubljani prenehalo biti njegovo plemenito srce. Ponosni smo bili, da smo bili prav mi izbrani, da na tej osrednji občinski žalni svečanosti s pesmijo iz naših grl poglabimo neomajno zaupanje in ljubezen do Ti — velikana naše

Dobitniki zlatih Galusovih značk v letu 1983.

ga časa, katerega lik bo večno živel med nami.

Največja preizkušnja za pevce sindikalnega mešanega pevskega zbora Štefan Kovač Murska Sobota je bila 23. aprila 1982. Tega dne je nastopal na tekmovanju odraslih pevskih zborov NAŠA PESEM v Mariboru. Zbor je nastopil prvi dan tekmovanja in, kot je pisalo v časopisih, je žirija prvi dan ocenjevala najstrožje, zato ta dan noben zbor ni prejel zlate medalje, čeravno so nastopali takšni zbori, ki so jo v prejšnjih letih dobili. Naš pevski zbor je dobil bronasto medaljo. Pevci so je bili izredno veseli in enoglasno govorili, da so nanjo ponosni, saj so si jo priborili v enakem boju z drugimi pevskimi zbori. Nekateri pevski zbori so namreč sestavljeni iz samih glasbenih strokovnjakov, ocenjevali pa so jih po enakih kriterijih. le prvi dan tekmovanja malo strožje. V tem hipu so bili pozabljeni vsi napori in čas, ki so ga porabili na tolikih pevskih vajah. Predsednik občinskega sindikalnega sveta M. So-

hota je čestital vsem pevcem za tak uspeh in dejal, da je zbor v ponos vsem v Murski Soboti in naj še naprej dela tako uspešno. Čestitke je pevski zbor dobival tudi od drugih organizacij in posameznikov.

Se na več pomembnejših nastopih bi se lahko spomnili. Naj na štetjem samo nekatere: na primer doživljaja ob večkratnem snemanju za Radia Maribor in Ljubljano ter Televizijo Ljubljana; srečanja s

člani ljubljanske Opere. Tu so recitirali Prešernov sonetni venec v slovenskem in madžarskem jeziku. Sodeloval je na osrednji proslavi 30-letnice osvoboditve izpod fašizma, ki je bila 18. maja 1975. v Murski Soboti; na proslavi 30-letnice časopisa pomurskih občin VESTNIKA in 20-letnici delovanja Radia Murska Sobota; otvoritvi razstave slovenskih slikarjev z avstrijske Koroške v Galeriji M. Soboti; prireditvi ob srečanju naših zdomcev in izseljencev; konferenci delegatov sindikalnih organizacij gradbenih delavcev iz vse Slovenije v M. Soboti; simpoziju zdravnikov v Radenci, kjer so bili tudi zdravniki iz drugih držav; gostovanju kmetijskih proizvajalcev iz Paracina v Murski Soboti; seminar zborovodij iz vse Slovenije v Murski Soboti itd.

Ze teh nekaj podatkov je dovolj trden dokaz, da je bil v Murski Soboti pevski zbor več kot potreben. Da je zbor dosegel takšno kakovost, gre zahvala vsem sodelujočim, posebno še vodstvu, ki je toliko let uspešno vodilo to prostovoljno društvo, ki ni obvezno za nikogar. Pri tako širokem delovanju so bili pevci nemalokrat pred izredno zahtevno nalogo, saj so nastopali poleg naših najboljših pevskih zborov, ki se ponašajo tudi z zlatimi medaljami, ter poleg pevskih zborov LR Madžarske, ki imajo najvišja državna priznanja ministrstva za kulturo, pevskih zborov iz Sovjetske zveze, iz Kavca na Poljskem, najboljših pevskih zborov v sosednji Avstriji itd.

Vsak pevec porabi letno samo za vaje okrog 40 delovnih dni prostega časa, čas za nastope pa je težje izračunati, ker so odsotnosti različno dolge. Pri taki požrtvovalnosti pevec lahko zapišemo, da so člani tega pevskega zbora, nekateri le nekaj, drugi pa čez 30 let, bili zvesti sebi in kulturi, svojemu kraju, ljudem, narodnostni zavesti itd., ko so ves ta čas gojili kulturo, družbenost, kolektivnost, požrtvovalnost, duhovno ustvarjanje, umetnost in so živa nasprotja današnjemu času, ko se večina ljudi žene samo za porabniškimi dobrinami, za individualnimi koristimi itd. Pri takem požrtvovalnem delu pa pevci in pevski zbor niso ostali sami. Njihovo delo cenijo tako občani, ki ob

vsakem nastopu napolnijo dvorane, cenijo jih delovne organizacije, ki ta zbor po potrebi tudi denarno podprejo, denarno in moralno pomoč pa so dobivali tudi od družbenopolitičnih organizacij.

Za svoje nadvse uspešno delo je Sindikalni mešani pevski zbor ŠTEFAN KOVAČ Murska Sobota dobil nagrado zveze kulturnih organizacij občine Murska Sobota; srebrni znak sindikatov SR Slovenije za vzorno sodelovanje z delovnimi kolektivi; zahvalno listino skupščine občine Murska Sobota ter bronasto medaljo mesta Maribor na tekmovanju pevskih zborov Slovenije NAŠA PESEM 82. V tujini je dobil spominski prapor zveze kulturnih društev v Kirchbachu v Avstriji; spominski trak ob 40-letnici revolucionarnega gibanja v Szombathelyu na Madžarskem in spominski trak zveze kulturnih društev v Jennersdorfu v Avstriji.

To je bil bežen pregled dela Sindikalnega mešanega pevskega zbora Štefan Kovač Murska Sobota, ki ga je opravil v 16 letih svojega obstoja. V tem času so se tako pevci kot njihove družine marsikaj odpovedali čemu-lepemu. Delno je to odtelalo priznanje, ki so ga bili deležni povsod, kjerkoli so s svojim nastopom sodelovali. Videli in slišali so marsikaj, kar sicer ne bi, ter tako istovestno vzgajali sami sebe, saj je splošno znano, da človek s petjem bogati sebe in hkrati tudi druge in celotno okolje, kjer dela in živi. Pevci se tudi zavedajo, da s sodelovanjem v tem pevskem zboru opravljajo tako kulturno kot politično poslanstvo. Na vsej tu opisani poti sta resnično prihajali do izraza gesli »Pesem druži narode« ali »Glasba ne pozna meja«, navdaja pa jih tudi spoznanje, da pesem gradi most med tradicijo preteklosti in voljo prihodnosti.

Teh nekaj opisanih spominov najbo obenem spodbuda in vabilo k sodelovanju v tem pevskem zboru vsem tistim, ki ne upajo priiti med pevce Sindikalnega mešanega pevskega zbora Štefan Kovač Murska Sobota, saj ni pomembna izobrazba ne-poklic, ne starost potrebna sta le dobra volja in primerno glas.

domača
pamet

kje
si?

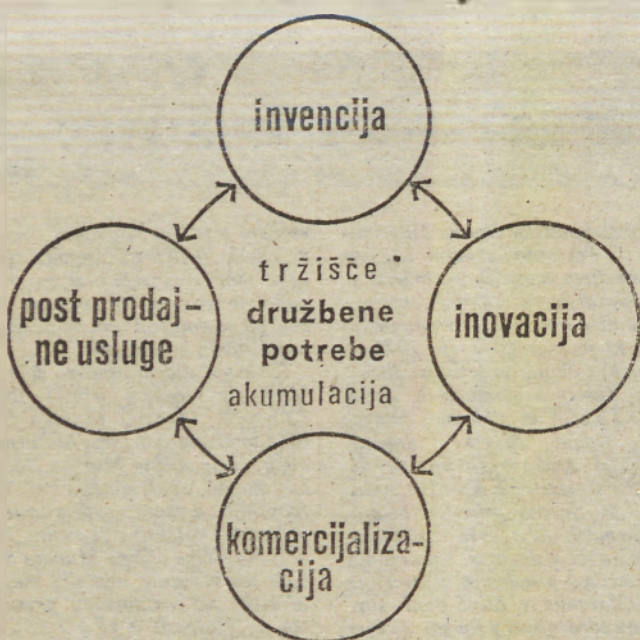
Se igre na srečo

Intelektualna ustvarjalnost je tista gonilna sila razvitega gospodarstva, ki mu daje polet v vrtoglavi razvoj. Gospodarstvo je naravno delovno tehniške inteligence. Delo se čedalje bolj seli iz rok v možgane. To so dejstva.

NAGRAJENA USTVARJALNOST

Letošnji nagradenci ljutomerske raziskovalne skupnosti in sindikalnega sveta so: Vinko Rojnik (Imgrad) kot soavtor izdelave hidravličnega kalupa za vplivanje elementov kioska, Drago Ferenc (Vzgojnoizobraževalni zavod Verže), sestavljalec priročnika za šolo v naravi, Slavko Vogrinec (Tehnostroj) za dosežek pri elektroinstalacijskih delih in pomeni nadomestitev uvoza, Miran Müller iz obrata Elektrokovine, saj je z avtomatskim sekanjem žice za mreže 25-odstotno povečal zmogljivosti ob hkratnem zmanjšanju hrupa, Marjan Hanžel in Zvonko Ozmeč (Imgrad) za izdelavo stroja in kalupa za vplivanje poliuretanske pene za elemente kioskov, ki pomenita devizni prihranek za okrog 4 milijone dinarjev, delovna skupina konstruktorjev iz Tehnostroja za servis za nadgradnjo 8-tonskega tovornega vozila in Jože Novak, obrtnik, ki je „pogrunta“ ključavnico s tečajem za vrata „celic“ s kontrolirano temperaturo, kar pomeni nadomestitev uvoza.

KONTINUIRANI PROCES RAZVOJA

STROJ ZA REZANJE PLOČEVINE

Tehnolog Maks Tapajner iz tozda Bivalne enote radgonske Avtoradgona je iz takorekoč odpadnega železa izdelal stroj na električni pogon, povsem avtomatiziran, ki mu streže le en delavec in obdela pločevino prej kot v štirih urah. Izdelava je veljala blizu 730 tisoč dinarjev, do končnega upredmetenja ideje pa je prišlo počasi: od razvijalnika za strojno odvijanje pločevine, stroja za ravnanje in razrez do zadnje delovne operacije — upogibanja pločevine. Vrednost naprave bi v tujini dosegla 6 milijonov dinarjev, doma pa jo ocenjujejo na 5,8 milijonov dinarjev. In kakšne so njene prednosti? Prihranki pri stroških so očitni, saj so poprej štirje delavci porabili kar 40 ur za razvijanje, ravnanje, rezanje in upogibanje pločevine, ki prihaja iz železarnice v 4 do 12-tonskih zavrtkih, in jo rabijo za izdelovanje streh za zabojnike. Poslej vse to opravlja 4 metre dolg in 1,30 metra širok stroj inovatorja Maksa Tapajnerja.

IZ SVETA RAZISKAV

Občinska raziskovalna skupnost v Lendavi ima v letošnjem programu med drugim zapisane

tudi naslednje naloge: ustvarjati večjo materialno podlago za razvoj raziskovalnega dela v organizacijah združenega dela in povečevati del dohodka za raziskovalno in inventivno dejavnost, oblikovati in širiti razvojno-raziskovalne enote (oddelke) po kolektivih ter jih tesneje povezovati s specializiranimi razvojno-raziskovalnimi organizacijami; v ta namen predlagajo sodelovanje pri ustanavljanju raziskovalnih enot v INA-Nafti. Od še konkretnjših nalog naj omenimo izdelavo projektov o možnosti izkoriščanja nizkotemperaturne toplote iz hladilnega sistema INA-Nafte in termalnih voda za agrarne in druge namene, izdelavo tretjega dela raziskovalne naloge Prestrukturiranje pomurskega gospodarstva v občini Lendava z organiziranjem posveta o naslovni nalogi, sofinanciranje izdelave raziskovalne naloge Hidrološka ocena možnosti koriščenja termalnih voda v Pomurju, vpeljavno poskusne proizvodnje fasadne opeke v opekarni Dolga vas, nadaljnje arheološko raziskovanje v Doljem Lakošu in pripravo študije o uresničevanju vzgojnih ciljev dvojezičnega šolstva. Koliko od tega jim je v

okviru lendavske občinske raziskovalne skupnosti uspelo izpeljati, še ni natanko znano, podobno velja za višino sredstev, ki pa gotovo niso majhna. Drugo vprašanje pri tem je, kako in v kolikšni meri se je ta raziskovalna skupnost mogla in hotela povezovati z ostalimi raziskovalnimi skupnostmi v Pomurju in širše, da ne bi pri posameznih nalogah prihajalo do nepotrebnih podvajanj in razmetavanja sredstev.

LAHKO BI ZADELI TERMO

Torej: glavni dobitnik — v mislih imamo bistveno hitrejši in kakovostnejši vzgon v pomurskem gospodarstvu — bi morali kmalu zadeti, če bi znali izkoristiti vse „notranje rezerve“, tudi tiste, ki so nam ob naravnih bogastvih takorekoč na dosego roke. Gre za tako imenovane sekundarne snovi oziroma surovine, kjer — kolikor smo seznanjeni — lahko pričakujemo nekatere pomembne in zanimive premike. Za zdaj le toliko, da vzbudimo zgolj radovednost, o podrobnostih pa nekaj več drugič. Zanesljivo pa se tovrstna prizadevanja nekaj posameznikov (žal samo posameznikov!) uvrščajo v nepretrgan proces razvoja, kakor ga prikazuje skica.

B. Žunec

Priznanje Radencem, Veržetu in Lendavi

Turistična zveza Slovenije je podelila letošnja priznanja za urejen turistični kraj. Prejeli so jih tudi trije pomurski kraji: Radenci, Veržet in Lendava.

Med pomembnejšimi pogoji za dobro oceno so bili: splošen vtis o kraju, urejenost cest, pločnikov, avtobusnih postaj, krajevna informatika, zunanost in okolica šol, skrb za spomenike in kulturno dediščino in še posebej higijenske razmere, tako v posebej higijskih kot v sanitarijih. Pokopališča in mrljišče večje so ponekod usodno vplivale na končno oceno. Najvišje možno število točk je bilo 20.

Letos se je za tekmovalce prijavilo 40 krajev. Le-te so razvrstili v tri skupine: stacionarni turistični kraji, izletniški in tranzitni kraji, ostali turistični kraji. Priznanja oziroma plakete je iz vsake skupine dobilo po pet krajev.

V skupini stacionarni turistični kraji so bili najboljši Radenci, zbrali so 19,03 točke. Komisija je ugotovila, da pristojne službe zdravilišča že leta vzorno negujejo kraj, gostinci so izjemni, športno-sprostitveni objekti so številni in programi domiselni. Odkar se je z novimi idejami in ureditvenimi prijemi znova aktivno vključilo v dogajanje turistično društvo, je kraj zacvetel.

Z Radenci so se uvrstili: Titovo

Velenje, Nova Gorica, Luče in Lendava, ki je zbrala 18,45 točke. Komisija je v utemeljitev turističnega priznanja zapisala: pozna se, da so vaje v pravih rokah. Kraj turistično misli in diha, koruznjak je namenjen koruzi in obvestilom hkrati, lični smerokazi vabijo v gorice. h kulturnim

Ob koncu glavne turistične sezone

spomenikom, kopališčem: v hotelu Lipa so gostje, zvečine tujci, veseli, zadovoljni, gostitelji so prijazni, prireditelj Lendavske trgatev pa je znova razgibala domačine.

Veržet pa je v skupini izletniških in tranzitnih krajev z 19,00 točkami pristal na prvem mestu. Utemeljitev: ne samo učitelji, gostinci, trgovci oziroma vsi odrasli vaščani, temveč tudi člani turističnega pomačka si na vso moč prizadevajo, da bi bil njihov kraj kar se da turistično privlačen, kulturna obeležja bleščeča, osred-

nja prireditelj v „mesecu narcis“ pa pestra in uspešna.

Veržetu sledijo: Bohinjska Bistrica, Otočec, Metlika in Mozirje.

V skupino ostali turistični kraji se ni uvrstilo nobeno pomursko naselje, kljub temu pa naj zapišemo, da je prvo mesto pripadlo Sentanelu, sledijo pa Slovenske Konjice, Žirovnica, Kozje in Sentvid pri Stični.

Z uvrstitvijo treh pomurskih krajev smo lahko zelo zadovoljni. Prepričani smo, da jim bodo priznanja spodbuda za nadaljnje delo. Želimo pa, da jim slede drugi kraji, zlasti pa vsa naselja s turističnim prometom, torej kraji ob „vpadnicah“ v našo državo, potem kraji s kopališči in povsod tam, kjer imajo kako turistično zanimivo točko. Med tem ko bodo v manjših krajih verjetno počakali pomlad in šele potem urejali, pa ne kaže odlašati v mestih, kjer je turistični promet stalen. V naša mesta, zlasti Mursko Soboto, zahala v novembru in decembru veliko tujih gostov, ki se ustavljajo predvsem v trgovinah, zato bi morali ne le izpopolniti ponudbo blaga, ampak lepše urediti okolice, prostor pred njimi, parkirišča, prometno signalizacijo. Prijaznosti pa ne kaže posebej poudarjati, kajti take moramo biti vsi. S. S.

Z DRUGAČNO TRGOVINO DO BOLJŠE IN CENEJŠE PONUDBE

Načrtovalci razvoja trgovske dejavnosti v SOZD ABC Pomurka so pripravili smernice razvoja v letih 1986—90 in do leta 2000, za katere je značilno: boljša organiziranost, večja izbira blaga, pravičnejša delitev dohodka in cenejša ponudba potrošnikom.

V sestavljeni organizaciji ABC Pomurka, katere trgovske delovne organizacije so nosilke preskrbe v občinah Murska Sobota, Domžale, Grosuplje, Senec, Kamnik, Ljutomer, Radovljica, Škofja Loka in Trbovlje pospešeno pripravljajo smernice razvoja ozdov trgovske dejavnosti. Z izjemo Ljubljane so vsi Pomurkinci ozdi trgovske dejavnosti nosilci teh dejavnosti v občinah in širših območjih.

Tačas se s prodajo na veliko ukvarja 9, s prodajo na drobno pa 19 tozdov. Največja razdrobljenost je v Ljubljani, kjer je 19 tozdov, na Gorenjskem jih je 12, v Zasavju 10 in v Pomurju 7.

Zaradi razdrobljene organiziranosti, ki je posledica postopnega vključevanja posameznih DO trgovske dejavnosti v SOZD ABC Pomurka, je veliko skladišč, pri prodaji na veliko pa je zato

preveč zalog, izbor blaga pa je slabši. Velika izbira, majhne količine in raznovrstnost onemogočajo specializacijo skladiščenja in hiter pretok blaga ter uporabo sodobne skladiščne tehnologije. Večina so veleprodajni tozdi interni dobavitelji; njihov promet ne dosega niti 40 odstotkov lastne prodaje na drobno. Med grostite je treba šteti le prodajo na veliko v DO Potrošnik, LOKA in Špecerija Bled. Pri sedanjih organiziranosti je pri dobaviteljih veliko tozdov z majhnimi količinami. Posledice tega so slabše nabavne možnosti.

Zaradi nepopolnega izbora se pri oskrbi prodaje na drobno vključujejo tudi drugi grostisti. Iz istega razloga so velike težave pri pridobivanju novih kupecev. Vse to vpliva na prevelika obratna sredstva in nizko produktivnost. Majhna in razdrobljena akumulacija

pa onemogoča tehnološki razvoj in sodobno organizacijo dela. Tudi razdrobljenost strokovnih kadrov onemogoča racionalno načrtovanje razvojne strategije in zagotavljanje finančnih sredstev.

Načrtovalci razvoja trgovske dejavnosti v ABC Pomurki opozarjajo tudi na potrebo po organizacijskih spremembah v prodaji na drobno, saj ločitev dejavnosti na živilske in neživilske tozde ter lokacije prodajalnih povzročajo neenake ekonomske položaje posameznih tozdov znotraj DO zaradi vpliva zunanjih dejavnikov gospodarjenja. Gre za neenake nabavne pogoje, marže, mestne, pristevne in vaške prodajalne, ki glede na lokacijo niso v enakem položaju. Vse to vpliva na prelivanje dohodka med branžami in med tozdi z vsemi posledicami, ki so povezane s tem problemom.

Razdrobljena akumulacija onemogoča hitrejši razvoj dejavnosti in gradnjo večjih prodajnih objektov, velike razlike v delovnih razmerah in osebnih dohodkih zaposlenih. Vezanost marže pri prodaji na drobno na „lastne“ grostite je vzrok za neracionalno oskrbo z blagom, prevelike zaloge v prodajalnih in s tem tudi preveliko vezavo obratnih sredstev. Kot pri prodaji na veliko tudi pri prodaji na drobno razdrobljenost strokovnih kadrov otežuje načrtovani razvoj, vpliva pa tudi na zagotavljanje finančnih sredstev, slabšo založenost in manjši dohodek pri blagajnah.

Boris Hegeduš

Klub v mali telovadnici PARTIZANA

Mladi v G. Radgoni bodo ponovno dobili svoj prostor

Po treh letih brezdomstva (takrat so se zaradi potreb KZ Radgona morali izseliti iz njihovih prostorov) bodo mladi v Gornji Radgoni ponovno dobili svoje prostore. S težavami DTV Partizana iz Radgone, ki nima denarja za vzdrževanje in ogrevanje obeh telovadnic v prizidku radgonskega kulturnega doma, se je mladim ponudila priložnost, ki je niso zamudili.

„Dogovorili smo se, da nam odstopijo malo telovadnico brez denarnih obveznosti, s tem da jo bomo sami uredili“, razlaga dogovor s člani DTV Partizana sekretar OK ZSMS G. Radgona Stane Poljanec. „Telovadnico smo pričeli urejati pred tremi tedni, in doslej je sodelovalo okoli 30 mladih iz mesta. Tla, ki so bila popolnoma uničena, smo že uredili. Seveda pa smo imeli tudi sami težave pri denarju za ogrevanje, saj smo vztrajali, da bomo poskusili rešiti ogrevanje celotnega prizidka — tudi strelišča — saj so mladi člani številnih strelskih družin v delovnih organizacijah in v krajevni skupnosti. Vsa dela za etažno ogrevanje bodo stala okoli 130 tisoč dinarjev; opamo, da bo klub odprl vrata mladim 29. novembra.“

Kaže, da bodo uspeli, saj so naleteli na razumevanje povsod, kjer so zaprosili za pomoč, denar pa bodo zbrali tudi po zaslugi strelskih družin, OK SZDL, KK SZDL in občinske samoupravne komunalne skupnosti. V občin-

skem vodstvu mladih so prepričani, da bo klubski prostor ob večji aktivnosti in boljši organiziranosti mladih v mestu prispeval k večjemu razmahu interesnih dejavnosti.

V. Paveo

KAKŠEN RAZVOJ V PRIHODNJEM LETU?

Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja za prihodnje leto, o kateri te dni razpravljajo družbenopolitične organizacije predvideva, da bi se družbeni proizvod v prihodnjem letu povečal za 3, industrijska proizvodnja pa za 4 odstotke. Nekoliko hitrejši razvoj je predviden v kmetijstvu, medtem ko bo obseg storitev večji za 2 odstotka. Lendavsko gospodarstvo naj bi v prihodnjem letu izvozilo za 12 odstotkov več kot letos, nosilca izvoza pa sta Planika iz Turnišča in INA-Nafta. Industrijska proizvodnja bo povečana predvsem s dvigom produktivnosti ter povečanimi zmogljivostmi Leka, ki gradi novi obrat. Sredi prihodnjega leta bo zaključena gradnja 110-kilovatnega daljnovoda od Ljutomera do Lendave, kar bo pripomoglo k redni preskrbi z električno energijo zlasti v delovnih organizacijah. Tudi pri telefoniji se obeta napredek, število medkrajevskih zvez se bo povečalo od 60 na 120, v obnovljeni telefonski centrali pa bo 200 novih priključkov.

Pri urejanju komunalnih problemov velja omeniti ureditev hudournika v Dolgi vasi in sanacija odlagališča smeti v Petišovcih. Ker tudi v prihodnjem letu ne bo večjih naložb v gospodarstvo, bo zaposlenih več le za 2 odstotka, pa še to bo težko doseči. Možnosti razvoja v prihodnjem letu so torej podobne kot letos, z dvigom produktivnosti dela pa bo vendarle možno doseči večje rezultate, zlasti pri izvozu.

Jani D.

Čimprej

urediti financi- ranje tehnične kulture!

Podrobnejši vpogled v delovanje in problematiko organizacij za tehnično kulturo v soboški občini dokazuje, da mora to področje v prihodnje dobiti ustreznejšo vlogo v naši družbi. Posebej zato, ker se Zveza organizacij za tehnično kulturo občine Murska Sobota, ki združuje trenutno 9 organizacij oziroma klubov s 1983 aktivnimi člani, lahko ponaša s številnimi uspehi, nekateri njeni posamezniki pa so se uveljavili tudi na zvezni in mednarodni ravni. Žal pa se v zadnjem času ne morejo več pohvaliti z večjo množičnostjo, na kar vpliva zlasti pomanjkanje finančnih sredstev. Se vedno dobivajo organizacije za tehnično kulturo denar iz proračunskih sredstev, za letošnje leto so jim namenili le 360 tisoč dinarjev.

Če imamo pred očmi cene sodobnih aparatov in pripomočkov, je razumljivo, da svojim članom ne morejo omogočiti spoznavanja novih dosežkov na tehničnem področju. Poleg tega jih pestijo problemi zaradi neustreznih poslovnih prostorov v soboškem parku, saj je stavba zaradi razpoka v zidovih že življenjsko nevarna in bo treba čimprej razmisliti o morebitni preselitvi. S precejšnjimi denarnimi težavami se ubada tudi servis za nabavo materiala za modelarje. Vsekakor pa bo treba dati večji poudarek popularizaciji tehnične dejavnosti in večjemu vključevanju mladine in odraslih, pri čemer velja omeniti uspešno delo klubov mladih tehnikov na dveh osnovnih šolah v Murski Soboti, Beltincih in Gornjih Petrovcih.

Da bi problematiko tehnične kulture v soboški občini, ki dobiva vse širši pomen, čimprej ustrezno rešili, so sprejeli sklepe, ki jih je potrdil izvršni svet. Tako so predlagali, da se v okviru Zveze organizacij za tehnično kulturo izdela program dela za leto 1985 in podrobneje opredeli finančni načrt. Istočasno naj se skliče koordinacija skupno s predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti, da se dogovorijo o načinu financiranja tehnične dejavnosti, saj menijo, da bi takšno financiranje prenesli v prispevno stopnjo. Vse osnovne in srednje šole v soboški občini pa bo kazalo spodbuditi za delo v organizaciji tehnične kulture, pri čemer bodo sklicali tudi poseben razgovor z mentorji. V prihodnje je pričakovati tudi večje povezovanje z organizacijami združenega dela, saj bi na račun svobodne menjava dela lahko zagotovili marsikatera finančna sredstva. Omeniti velja delovno organizacijo Mura, ki z nakupom sodobne opreme omogoča mladim širše seznanjanje z osnovami računalništva. Čimprej pa se morajo sestati tudi vsi zainteresirani za ureditev prostorskih razmer stavbe Radio-TV kluba v soboškem parku, za kar bo angažirana posebna strokovna komisija.

Milan Jerše

PO NACRTIH

Izvoz pomurskega kmetijstva
v letošnjih devetih mesecih

V skupna izvozna prizadevanja se uspešno vključuje tudi pomursko kmetijstvo. Res je, da v zadnjem času sicer ne gre vse povsem brez težav, vendar so izvozni rezultati kljub temu spodbudni. ABC Pomurka, ki sodi med največje pomurske izvoznike, po izvozu blaga pa je celo največji izvoznik, si je v plan izvoza za leto 1984 zapisala, da se bo le-ta v primerjavi z lanskim letom povečal za 15 odstotkov. Tako naj bi do konca leta na tuje trge izvozili blago v vrednosti 14 milijonov dolarjev, od tega za 12 milijonov dolarjev na tržišča s konvertibilnim načinom plačanja in za preostala 2 milijona dolarjev na klirinško tržišče. Po podatkih za letošnjih 9 mesecev zastavljene cilje več ali manj uspešno uresničujejo, saj so v tem času že izvozili blago v vrednosti 10,8 milijona dolarjev in ocenjujejo, da bodo do konca leta plan tudi realizirali.

Gotovo pa bi bili izvozni rezultati še boljši, če v zadnjem času ne bi prihajalo od nekaterih zaostretev na tujih tržiščih. To velja zlasti za mesne izdelke, katerih ponudba je na tujih trgih izredno porasla, posledica pa so nižje cene. Ker pa predstavlja izvoz mesa in mesnih izdelkov kar 65 odstotkov celotnega izvoza ABC Pomurke, so te težave še toliko bolj občutne. To potrjujejo tudi nekateri podatki, med njimi tudi ta, da je Mesna industrija letos v devetih mesecih izvozila količinsko kar za 25 odstotkov več mesa kot v enakem lanskem obdobju, vrednostno (v dolarjih) pa je ta izvoz komaj na lanski ravni v devetih mesecih.

Pokritje uvoza z izvozom je v ABC Pomurki 115-odstotno, zahvaljujoč takšni pokritosti ter na račun razpoložljive pravice z devizami, ki je zdaj v veljavi in uspešnega funkcioniranja družbenega dogovora, pa si je pomursko kmetijstvo uspelo oskrbeti vse najnujnejše reprodukcijske materiale za tekočo proizvodnjo.

Ob Emoni in Mercatorju pa je ABC Pomurka tretja organizacija, ki je vključena v obmejno sodelovanje z LR Madžarsko. V zadnjih letih so na področju maloobmejne blagovne menjave bili doseženi sicer pomembni premiki, v zadnjem času pa spet prihaja do nekaterih zaostretev in to obliko menjave spremlja vrsta težav, predvsem administrativne narave. V ABC Pomurki zato pravijo, da bodo zadovoljni, če bo letošnja menjava dosegla vsaj lanskeletni nivo.

Čprav jih pri izvozu v letošnjem letu še čakajo nekatere naloge, pa v ABC Pomurki že pripravljajo plane izvoza za prihodnje leto. V primerjavi z letošnjim naj bi se tako prihodnje leto izvoz pomurskega kmetijstva povečal za 10 odstotkov, realizacija tega cilja pa bo seveda odvisna od več dejavnikov, v prvi vrsti predvsem od deviznega sistema, ki bo veljal v naslednjem letu, pa tudi od položaja na svetovnem tržišču — predvsem na tržišču z mesom in mesnimi izdelki.

L. Kovač

Kdaj konec težav v živinorejski proizvodnji?

Težave, ki so že skoraj leto dni v živinoreji, se nadaljujejo. Če je v začetku kazalo, da so problemi le prehodnega značaja, se je v praksi zasukalo drugače in živinoreja je začela toniti v vse globljo krizo. Ta je ponekod že takšna, da se bodo razmere le s težavo izboljšale, posledice pa bodo občutne še nekaj let. Vzrokov, ki so jugoslovansko živinorejo privedli v takorekoč nevzdržen položaj, ne bomo ponavljali. Teh je vsekakor več, zato se bomo zadržali pri osnovnem — ta pa je v cenovnem nesorazmerju. Nanj so živinorejci opozarjali že od vsega začetka, vendar kaže, da so bila vsa opozorila zaman. Tako imenovane vhodne surovine, to pa so v živinoreji krmlila, so se v slabem letu podražile že nekajkrat, medtem ko so cene živine ostale nespremenjene. Kaj torej narediti? Možnosti sta dve: ali še naprej pitati in pri tem ustvarjati izgubo ali pa zmanjšati, če že ne povsem ukiniti pitanja.

V takšnih razmerah so se posamezna območja v Jugoslaviji obnašala zelo različno. Ponekod so živinorejci močno zmanjšali, če že ne povsem opustili, posledice pa se že kažejo. To bodo še hujše tam, kjer so močno skrčili stalež osnovne plemenske črede, in če so doslej iz dneva v dan prihajale vesti o tem, da so hladilnice prepolne mesa in da povpraševanja po njem takorekoč ni, se bomo že kaj kmalu lahko srečali s pomanjkanjem. Podatki o prepolnih hladilnicah so namreč že doslej bili relativni, saj smo preimale vedeli o kakovosti teh zalog. Poznavalci namreč pravijo, da je bilo v zalogi le slabše

Medtem ko so na nekaterih območjih v Jugoslaviji močno skrčili, če že ne povsem opustili živinorejo, je v Pomurju v glavnem nismo zmanjšali. Vendar dolgo tako več ne bo šlo, pravijo pomurški živinorejci, saj se posledice drage reje že odražajo v gospodarienju živinorejskih organizacij združenega dela.

meso in razni stranski proizvodi mesne industrije, kakovostnega mesa pa je bilo v hladilnicah izredno malo. Če je to res, bo že kmalu pokazala praksa, bojazen, da bodo prodajalne ostale brez mesa, pa tudi ni povsem iz trte izvita.

In kakšen je položaj v pomurški živinoreji? Kritičen, bi lahko zapisali z eno besedo in prav nič pri tem ne bi pretiravali. To namreč potrjujejo tudi podatki o gospodarijenju tistih organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo z živinorejo, saj so po devetih mesecih takorekoč povsod gospodarili z rdečimi številkami. Položaj je še zlasti zaskrbljujoč tam, kjer dokupujejo drago koruzo, saj vemo, da je v Pomurju že zdaleč ne pridelamo

dovolj. Ker pa so se živinorejci zavestno odločili, da reje ne bodo krčili, nas izgube seveda ne smejo presenečati.

Vse pa ima svoje meje, pravijo pomurški živinorejci, in če se položaj v kratkem ne bo popravil, bodo tudi oni prisiljeni zmanjševati rejo. S tem so že seznanili tudi ustrezne republiške forume, saj znotraj reprodukcijske verige ni več nobenih rezerv, izguba, ki je doslej nastajala samo v mesni industriji, pa se je zdaj prenesla še v živinorejo. V pojasnilo le nekaj podatkov: Med 18 organizacijami združenega dela v Pomurju, ki so v letošnjih devetih mesecih poslovale z izgubo, jih je kar 5 iz kmetijstva, mesnopredelovalnim orga-

nizacijam pa so se zdaj pridružili še TOZD Prasičereja KG Rakičan, TOZD Kapelčan VG Kapela ter TOZD Živinoreja in poljedelstvo v Ljutomerčanu. Še posebej je zaskrbljujoča izguba v ljutomerskem tozdu Živinoreja in poljedelstvo, saj je le-ta v devetih mesecih že prerasla 20 milijonov dinarjev in se še povečuje. Podobno je tudi v tozdu Prasičereja v Rakičanu, kjer je izguba presegla 7 milijonov dinarjev in prav tako ne kaže, da bi se položaj izboljšal. Niti malo obetavnejši pa niso podatki v združenju prireji. To še posebej velja za organizirano prasičerejo, kjer izgube v tako imenovani A koooperaciji bremenijo kmetijsko zadrugo, v neorganizirani reji pri kmetih pa se je obseg pitanja že tako ali tako zelo zmanjšal.

Razmere v pomurški živinoreji so se torej zaostrele do te mere, da bi vsakdo odlaganje iskanja izhoda imeo nepopravljive posledice. Rejci zahtevajo višje cene, mesna industrija pa jim iz znanih razlogov ne more ugoditi, zato brez pomoči širše družbene skupnosti tokrat ne bo šlo.

L. Kovač

Predlog za višje cene

Zaradi težav v živinoreji je priporočil slovenski izvršni svet splošnemu združenju kmetijstva, živilske industrije in prehrane, naj zvezni skupnosti za cene in zvezni gospodarski zbornici predlaga čimprejšnjo dopolnitev načrtovanih cen za leto 1984 in tako omogoči uveljavitev novih višjih cen živine in mesa.

Kot je znano, cena koruze na jugoslovanskem tržišču še naprej narašča čez vse razumne meje in tudi ob letošnjem spravilu nam v Jugoslaviji ni uspelo odkupiti načrtovanih količin. Koruza je že dosegla ceno 40 dinarjev za kilogram, posledice, ki se javljajo v živinorejski proizvodnji, pa so znane.

Po slovenskem predlogu naj bi se perutnina podražila za 26,5 odstotka, govedina in svinina pa za 25 odstotkov. S takšno podražitvijo bi se negativna razlika v perutninski proizvodnji pokrila, medtem ko bi te razlike še naprej ostale v govedorejski in prasičerejski proizvodnji. Pri reji govedi bi ta razlika še naprej znašala 37 dinarjev pri kilogramu (pri pitanju za izvoz celo 85 dinarjev pri kilogramu), medtem ko bi pri prasičih razlika znašala 42 dinarjev pri kilogramu. Iz težav naj bi zato pomagali tudi skladi za intervencije v kmetijstvu.

ABC Pomurka išče možnosti sodelovanja s Črno goro

Od preteklega leta potekajo razgovori o možnostih sodelovanja med agroživilskimi organizacijami iz Slovenije in Črne gore. Pobudo sta dali gospodarski zbornici obeh republik. V drugi polovici novembra lani je Črna gora obiskala skupina predstavnikov SR Slovenije, konec septembra pa so bili na razgovorih o sodelovanju v Črni gori tudi predstavniki ABC Pomurke.

Pogovarjali so se z delavci gospodarske zbornice Črne gore, splošnega kmetijskega združenja, prehranske industrije, PIK Bijelo Polje, PTK Nikšić, PIK Bjelasnica in AK 13. julij Titograd.

Pozornost so namenili gradnji več deset majhnih farm za govedo. Slovenci naj bi izdelali projekte, pomagali uvajati novo tehnologijo, zagotovili živali osnovne črede in drugo pomoč. Pri dogovorjenih programih bo Pomurka sodelovala tudi s sredstvi, ki jih bo zagotovila od FNP. V zameno bodo dali kmetijci iz Črne gore meso in mleko na Jadran. Del deviz bi dala tudi ABC POMURKA kot udeleženka pri gradnji novih proizvodnih prostorov v Črni gori.

So tudi možnosti izvoza presežkov iz Črne gore preko zunanje trgovine ABC POMURKE, pri čemer so omejnili tudi izvoz divjačine, gob, mleka in zdravilnih zelišč. Do sodelovanja naj bi prišlo tudi pri urejanju selekcijsko-reprodukcijskega centra na farmi krav molznic PTK Nikšić in pri prodaji naših brezvirskih sadnih sadik, semenkega krompirja, travnih mešanic, sadja in mesa.

Po dogovoru bodo gostitelji naših gospodarstvenikov v Črni gori pripravili predinformativno informacijo za načrtovane naložbe v farme in drugo. Z razgovori naj bi nadaljevali ta mesec v Murski Soboti.

Boris Hegeduš

NA VRSTI SO SADIKE

Večina pomurskih kmetov je že pospravila svoje pridelke, za nekatere pa se pravo delo šele začne. Tisti, ki se ukvarjajo z drevesničarstvom, bodo namreč letos izkopavali sadike šele sredi novembra.

Tudi Gombočevi iz Gerlinec imajo te dni polne roke dela. Z okrog 10 tisoč sadik jablan je potrebno najprej osmukati vse listje, jih izkopati ter pripraviti za odkup. Če bi bila že prej močna slana, bi jim delo nekoliko olajšala, tako pa je na drevu še vedno precej zelenega listja.

Ze prejšnji gospodar na Gombočevi domačiji je imel trsnico in drevesnico, nato pa je to delo prevzel tudi sin Anton. Vendar se računica ni obnesla, kajti vse je moral sam kupiti, tako podlago kot tudi cepiče in škropivo ter seveda najti še stranke, ki bi kupile sadike. Zato so drevesničarstvo opustili. Toda le začasno. Ze pred sedmimi leti je Anton Gomboc na pobudo ABC Pomurke spet začel z drevesničarstvom. Je eden izmed prvih kooperantov, ki so se začeli načrtno ukvarjati s to vrsto proizvodnje. Pravi, da se mu tako bolj splača, saj nima drugih skrbi kot samo delo. Divjake, cepiče, škropiva, mreže proti toči in odkup mu zagotovi KZ Panonka.

Površina 50 arov mora biti kar najbolj izkoriščena. In Anton Gomboc jo je res izkoristil, saj na njej raste poleg 10 tisoč sadik, ki so zelo lepe in pripravljene za izkop, tudi 7 tisoč letos okuliranih sadik, ki pa bodo primerne za prodajo šele prihodnje jesen. Ze na nekaterih letošnjih sadikih, čeprav so stare šele dve leti, so dozorela sočna jabolka, sorte gloster. Ta je čedalje bolj cenjena doma in v tujini, zato tako velika količina sadik samo ene sorte niti ni presenetljiva. Čeprav so se nam zdale vse sadike lepe in zdrave, pa Anton ni najbolj zadovoljen z njimi. Temu je krivo to, da so bile lanske podlage za cepljenje predebele, nato pa je naredila veliko škodo še suša, ki je pustošila v teh predelih lanske poletje.

Čprav ima zdaj v drevesnici le sadike jablan, ni bilo zmeraj tako. Na 50 arih je vzgojil že veliko sadik marelic, breskev, višenj

in drugega sadja. Samo lani je imel kar šest vrst sadnih sadik.

Ko smo jih obiskali, so s sadiki čistili listje in naslednji dan naj bi jih izkopavali. Vendar do takrat še vedno niso vedeli, kakšna bo cena. Lani so dobili za kos 23 dinarjev. Če nameravate letos ali prihodnje pomlad saditi jablane, boste morali verjetno za sadike odšteti 200 ali več dinarjev; od tega bo Antonu in njegovim družini ostalo le 40 dinarjev ali pa še manj. In če se od vseh posajenih sadik „prime“ le 90 odstotkov, morajo zares paziti, kako jih cepijo in obdelujejo. Zato popolnoma razumemo Antona,

Drevesničarstvo ima pri Gombočevih v Gerlinec že dolgo tradicijo, saj se je s tem ukvarjal že Antonov oče, za to pa že kaže zanimanje tudi sin. Ta „igra glavno vlogo“ pri cepljenju divjakov, Anton in žena pa poprimeja za vsa ostala dela, ki so potrebna pri vzgoji sadnih sadik. Ob našem obisku smo ju zmotili med osmukanjem listja z dreves.

ki nam je rekel, da cepljenje sadike raje prepusti sinu: „To v glavnem opravlja sin, kajti če dela eden neko opravilo ves čas, postane tudi spretnosti in bolj izkušen. Cepiti je treba okrog petnajstega avgusta jablane na eno oko, marelice, breskve in slive pa na dve, ker se koščičarji po navadi slabše „primejo“. Da bi bila vsaka sadika lepo ravna, jih je treba privezati ob palice, najboljšo so bambusove, ker so najbolj obstojne. Tudi te nam je priskrbela ABC Pomurka, so pa s Kitajske.“

Tradicijsko se torej nadaljuje, čeprav bo verjetno sinovo dre-

vesničarstvo precej drugačno kot je bilo tisto starega očeta.

Gombočevim iz Gerlinec pa to ni edina zaposlitev, saj imajo skupaj kar 7,5 hektarja zemlje. Tudi z 12 glavami živine, od tega je 5 krav mlekaric, je veliko dela. Tudi za vino je pri hiši preskrbljeno, saj imajo več sort žlahne kapijice na 20 arih. Vina bo gotovo preveč, toda, da bi prodajali grozdje, se spet ne splača. Kdor bo primerjal cene grozdja in vina, bo videl, kako nespametno bi bilo to.

Zaenkrat Antona Gomboca pešči nekaj drugega. Na dvorišču ima še okrog 2500 kilogramov

zelja. Večjo količino ga je že prodal, sedaj pa mora čakati, kdaj bo prišel Panonkin kamion po ostalo zelje. To čakanje se lahko zavleče nekaj tednov in mogoče bo takrat dobrega le še toliko, da ga bodo skisali za domačo uporabo. Na žalost je takih čakajočih še več in mnogi so pustili zelje kar na njivah.

Medtem pa si naši sosedje čez Muro veselo manejo roke ob dobrem izkupičku, ki so dobili s prodajo zelja po Gombocurju.

Bernarda Peček

MESNA INDUSTRIJA n. sol. o.
Murska Sobota

TOZD DRUŽBENA PREHRANA

Komisija za ocenitev osnovnih sredstev razpisuje po sklepu delavskega sveta TOZD Družbena prehrana M. Soboti

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

4 plinski kotli RF 200 I, izključna cena za kos	10.000,00 din
2 električna kotla RF 200 I, izključna cena za kos	9.000,00 din
1 električni kiper RF 90 I, izključna cena za kos	10.000,00 din
1 plinski štedilnik	8.000,00 din
2 lupilca za krompir, izključna cena za kos	4.000,00 din

Javna dražba bo v torek, 27. 11. 1984, na dvorišču TOZD Družbena prehrana M. Soboti ob 11. uri. Ogled možen dve uri pred dražbo.

10-odstotno varščino od izključne cene plačajo zainteresenti pri blagajni TOZD Družbena prehrana.

Na dražbi lahko sodelujejo vse fizične in pravne osebe. V izključno ceno ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec ob prevzemu.

Tako je neki Dan Koko skočil s sto metrov visokega hotela v Las Vegasu. Namesto padala je imel specialno obleko in uspel je, brez poškodb seveda. Uspeh je Dana toliko navdušil, da si bo v prihodnje izbral še višje stavbe

Trije dnevniki, z največjo naklado na svetu, izhajajo v Sovjetski zvezi. To so Pravda, z 10 milijoni dnevne naklade, Komsomolska pravda, prav tako z desetimi milijoni in Izvestija, ki imajo naklado 9 milijonov izvodov dnevno.

Največja reka na svetu, Amazonka, ima preko 1100 pritokov.

V zadnjih 200 letih je človeštvo uničilo povprečno vsako leto po eno živalsko vrsto.

Predstavniki beograjskega podjetja Avtoput v treh letih svojega bivanja v Obali slonove kosti (zahodna Afrika) ni sklenil niti ene kupčije, podjetje pa stal 115 milijonov (novih seveda) dinarjev. Sedaj so ga odpoklicali in poslali v Gabon (prav tako država v Afriki).

DRAGA GOS

— Leto in pol gos ob Martinovem je bila precej draga.
— Pusti denar, okusna večerja je važna.
— Kakšna večerja. Gos sem povozil, hotel sem se opravičiti, vendar je lastnica zahtevala sto starih tisočakov, potem pa z gosjo »odjadrala« na dvorišče...

PSI ŠE VEDNO NAJBOLJŠI

Vse tehnike navkljub je dober pes čuvaj najboljši alarmni sistem za dom. To zatrjujejo šefi policijskih postaj iz 50 velikih zahodno-nemških mest, ki so se pred kratkim zbrali v Hamburgu na strokovnem posvetovanju. Državljanom odločno svetujejo, naj ne mečejo velikih vsot denarja za sodobne elektronske alarmne sisteme, temveč naj si raje omislijo psa.

Do te ugotovitve so prišli na osnovi podatkov, ki jih zbirajo na vseh policijskih postajah.

Podatki govore, da so vlomilci že tako napredovali, da zanje noben alarmni sistem ne predstavlja nobene ovire in težave. Mnogo bolj jih skrbi, če začne lajati pes v hiši ali stanovanju, kamor jih vlečejo temni nagoni po tuji lastnini. Ujeti tatinski tiči so povedali, da so običajno odstopili od svojih namer, kadar so naleteli na »živi alarm«.

Tudi podatki o vlomih govore v prid psom, saj v stanovanjih, kjer imajo psa, praktično ni bilo vlomov.

Nazaj v nekakšne brloge?

Letos ob koncu leta bosta zakonca Amory in Hunter Lovins praznovala prvo obletnico bivanja v energetsko najbolj varčno zgrajeni hiši na svetu. Hišo sta postavila v Old Snowmassu v zvezni državi Kolorado. Enoletno bivanje v njej je pokazalo, da sta si gradnja zamislila zares varčno, saj sta porabila za povsem običajno življenje in za vzdrževanje toplote, hlajenje in pogon vseh potrebnih naprav le desetino električnega toka in le tretjino vode, kot je poraba v poprečnih ameriških stanovanjskih hišah.

Lovinsa se gradnje te hiše nista lotila le zato, da bi sama nekaj prihranila, marveč zato, da bi pokazala, da se da normalno živeti tudi z uporabo obnovljivih virov energije namesto z ekološko hudo vprašljivo izrabo fosilnih goriv za pridobivanje energije ali celo nuklearnih goriv. Po njunem prepričanju je pridobivanje električne energije v nuklearnih podobno početje, kot bi si jutranje maslo narezali z motorno žago.

Hiša je zgrajena v breg tako, da je do polovice zakopana v zemljo, kar deluje kot dodatna izolacija. Gradbeno gradivo so bili kamen, beton in

steklo. Hiša nima nobene peči, vendar je v njej stalna temperatura okoli 21 stopinj. Toploto zagotavlja sonce, ki sveti skozi posebej narejena okna, ki prepuščajo toplotne žarke noter, ven pa ne. Zelo močno so izolirani tudi zidovi hiše, ki služijo kot akumulatorji toplote čez dan in kot ogrevala čez noč. V dnevni sobi imata tudi urejen zelenjavnik in tako učinek tople grede dvakratno izkoriščata.

Odpadke domačih živali skladiščijo v posebnem pros-

toru in iz njih pridobivajo bio plin, ki je uporaben za kuhanje. Tako tudi ljubljenci in koristne živali prispevajo svoj delež k energetski bilanci.

Seveda ni rečeno, da bodo zdaj začeli hiše na veliko graditi na način, ki sta ga prekusila Lovinsa. Precej časa bo minilo, preden bodo hiše tako varčno urejene.

»Morda bo trajalo stoletja,« pravita podjetna zakonca. »Najina hiša pa je zgrajena za arheologe.«

NAD OBLAKI

Posnetki iz satelitov imajo pomembno vlogo v sodobni meteorologiji, saj se da iz razprostranjenosti in oblik oblakov sklepati na mnoge pomembne podatke, ki so potrebni za oblikovanje vremenske napovedi. Doslej so imele možnost sprejemati satelitske posnetke le dobro opremljene in dovolj bogate vremenske postaje, po novem pa bodo do posnetkov lahko prišle tudi manjše in celo šole.

Britanska elektronska družba Feedback Instruments je razvila in izdelala prvi poceni sprejemnik za signale z vremenskih satelitov. Z napravo je mogoče ločiti signale z ameriških in sovjetskih satelitov, ki krožijo v polarni orbiti. Osnovni model stane, preračunano v dinarje, 400 tisoč, torej ne toliko, da bi si naprave ne mogli nabaviti tisti, katerim je namenjena: šole, letalski klubi, jadralni in jahalni klubi, rekreativni centri, športna središča ipd. Vsem tem kratkoročne vremenske napovedi pridejo zelo prav, medtem ko so lahko posnetki s satelitov za šole zelo poučni.

POJASNILO

— Na listku piše, da je ta obleka volnena, sam pa ugotavljam, da ni.
— To pa je majhna prevara za molje.

Tudi Londončanka Sam Fox uspešno nastopa kot fotomodel

Avto proti teroristom

Nedavni atentati na britansko premierko Thatcherjevo in na indijsko voditeljico Indiro Gandhi dovolj zgovorno opozarjajo na nevarnost, ki preže na ljudi iz političnega vrha. In tega se zavedajo tudi tisti poslovneži, ki so iz ogroženosti politikov in razmaha terorizma potegnili pobude za nove proizvode. Med njimi je tudi osebni avtomobil iz Lotusa, ki je namenjen državnim voditeljem in drugim ljudem, ki jih ogrožajo teroristi, če imajo dovolj možnosti, da si tako drago vozilo nabavijo. Udobni in proti terorističnim napadom zaščiteni avtomobil namreč stane več kot 31 milijonov dinarjev (a ga za dinarje ni mogoče dobiti).

Vozilo delajo po naročilu. Zgrajeno je iz debele jeklene pločvine in iz posebno trdnih plastičnih snovi, ki zadrže kroglo tudi večjih kalibrov, karoserija pa se dobro upira tudi eksplozijam. Tudi stekla so neprebojna. Potniki v vozilu so varni pred napadi s strupenimi plini, saj za zrak v notranjosti vozila skrbi poseben prezračevalni sistem.

Pri vsem tem pa ta osebni oklepnik ni okoren in počasen. Če je treba, potegne tudi 250 kilometrov na uro.

Bodo puščave ozelenele?

Pravi razlog, zakaj puščave niso zelene, ni v tem, ker bi bilo premalo padavin, marveč v takšni sestavi tal, ki prepušča vodo hitro v globlje plasti in je ne morejo zadržati. Vsaj pri mnogih puščavah je tako. In takšne se dajo s primernim postopkom ozeleniti.

Britansko podjetje Chemical Discoveries je izdelalo polimerna zrnca, ki vežejo nase tridesetkrat več vode, kot tehtajo sama. Povrh tega niso toksična in so kemično nevtralna. Če ta zrnca pomešamo s puščavskim peskom, nastanejo peščena tla, na katerih lahko zraste trava in drugo manj zahtevno rastlinstvo, ki sčasoma postane snov za nastajanje plodne prsti.

Opravljeni poskusi kažejo, da je s polimernimi zrnji res mogoče iz puščave narediti plodna tla. Del puščavske površine so oplemenitili z zrnji, potem pa zalivali z vodo, ki so jo obogatili z gnojili in drugimi snovmi. Trava je lepo rasla in pognojila puščavo za kasnejši humus.

Nekateri arabski emirati, npr. Abu Dabi, so že naročili prve pošiljke polimernih zrn in bodo preskusili tehnološko novost v svojih razmerah v daljših časovnih razdobjih.

ZDRAVI PIVCI

V nekaj zahodnoevropskih državah so izpeljali anketo, ki je prinesla naravnost presenetljivo odkritje, da so ljudje, ki ljubijo dobro kapljico, na splošno bolj zdravi kot njihovi antipodi popolni abstinenti.

Anketa je zajela 20.000 odraslih moških in žensk, ki so pojasnjevali svoje pивske navade, hkrati pa so podali tudi svojo zdravstveno stanje. Z anketo so ugotovili predvsem dve presenetljivi stvari: da med popolnimi abstinenti znatno več ljudi boleha za kroničnimi boleznimi in da v nasprotju s splošnim prepričanjem popolni abstinenti prežive več dni na bolniškem dopustu kot tisti, ki zmerno namakajo grlo z alkoholnimi pijačami.

Anketa seveda noče na en dva sprevreči vse žalostne resnice o alkoholu kot velikem družbenem zlu, saj ne govori o alkoholikih in tistih pivcih, ki so na najboljši poti, da to postanejo. Gre za ljudi, ki uživajo alkoholne pijače zmerno in s pametjo.

Lindbergh — vohun

Ameriški letalski junak Charles Lindbergh, ki so ga v tridesetih letih obtoževali, da simpatizira z nacisti, je v resnici vohunil za ZDA in med svojimi obiski v nacistični Nemčiji zbiral podatke o novih vojaških letalih in letalskih tovarnah. Pred nedavnim so v San Franciscu izšli spomini nekdanjega vojaškega atašeeja pri ameriškem veleposlaništvu v Berlinu Trumana Smitha, iz katerih je razvidno, da je Lindbergh zbiral podatke za ameriško tajno službo. Smith sam je Lindberghu naročil, naj vohuni, saj sam ni imel nobenih virov informacij. Računal je namreč, da bo Göring, ki je bil med prvo svetovno vojno eden največkrat odlikovanih pilotov, pod Hitlerjem pa minister za letalstvo in pozneje vrhovni poveljnik Luftwaffe, znamenitemu letalcu prav gotovo s ponosom pokazal modele najnovejših letal. Lindbergh je Smithu dvakrat pomagal napisati natančna poročila o nemških letalih, letalskih tovarnah in letalščih. V ZDA pa so jih sprejemali zelo nezaupljivo, trdili so, da so podatki o nemškem vojaškem potencialu preirani. Kritike so postale še ostrejšje, ko je Göring leta 1936 odlikoval Lindbergha. Smith v svojih spominih zagotavlja, da sta bila oba — on in Lindbergh — zelo presenečena, vendar nista hotela Göringa užaliti z zavrnitvijo, saj sta bila odvisna pri zbiranju podatkov od njegove dobre volje.

PREPRIČLJIVO

— Rekel si, da se moraš o tistem nujno pogovoriti še z očetom.
— Saj sem se.
— Zakaj pa si potem zdaj pljan kot žandar?
— Ni ga bilo doma. Bil je v gostilni.

ZAKAJ SO IZUMRLI?

Američan William Clemens, profesor paleontologije na univerzi v Bekleyju, trdi, da so dinosavri pred okoli pet do sedem milijoni let izumrli zaradi pomanjkanja hrane (vegetacije), ki je bilo posledica ohladitve Zemlje, ne pa zaradi nepričakovane katastrofe. Clemens opira svojo teorijo na podatke raziskav, izvedenih v Bug Creeku v ameriški zvezni državi Montani, ki je po njegovih besedah pravo okno v preteklost. Tamkajšnja odkritja omogočajo natančno spremljanje razvoja teh velikanskih reptilov.

Clemensova hipoteza je v nasprotju z znano teorijo geologov, češ da so dinosavri izginili, ker je na Zemljo padel velikanski asteroid. Zaradi trčenja našega planeta in asteroida naj bi nastal velikanski oblak prahu in zastrl Sonce, to pa naj bi povzročilo nenadno spremembo podnebja in življenjskih razmer na Zemlji. Clemens meni, da bi hipoteza o asteroidu predvidevala tako občutne in hitre spremembe okolja, da bi izginile skoraj vse žive vrste — toda to se ni zgodilo.

V pričakovanju
gostov:

POGRINJEK

Domišljija pri pogrinjanju mize ne pozna meja. Od kmečke deščice za rezanje mesa in glinastega vrčka pri domači malici pa tja do dragocenega porcelana in brušenih kozarcev pri slavnostni večerji je vmes nešteto možnosti za privlačno in prijetno pripravljanje mize, ki lepo pogrinjena seveda čisto drugače vabi k jedi kot za silo počiščena.

Pravila, po katerih polagamo pribor ter krožnike in kozarce na mizo, so stara in se že nekaj časa niso spremenila. Najpreprostejši vrstni red pribora je torej tak: nož z rezilom navznoter, leži desno ob krožniku, desno ob njem je žlica za juho, levo ob krožniku vilice, zgoraj pred krožnikom mala žlička. Vilice in žlici so obrnjeni tako, da je izboklina obrnjena navzgor.

Med robom krožnika in priborom je približno centimeter razdalje. Kadar uporabljamo samo en kos pribora, leži ta na desni strani ob krožniku, ne glede na to, ali je žlica, vilice ali mala žlička.

Pribor uporabljamo po vrsti, kakor je položen, od zunaj navznoter. Najprej žlico za juho, ki jo potem pustimo na krožniku, da gre s krožnikom vred z mize, nato nož in vilice, ki ju prav tako pustimo na krožniku, nazadnje še malo žlička.

Pravilo, da uporabljamo pribor po vrsti od zunaj navznoter, velja v vsakem primeru in natakariji tudi zmerom tako postavljajo pogrinjek. Na primer: za predjed zunanje leve vilice, za juho zunanje desna žlica, za riho druge vilice in nož, za glavno jed tretji par pribora, vilice in nož. Več kot trije kosi pribora bi bilo pretiravanje. Če je potrebno še več pribora, potem ga je treba sproti prinesiti in odnesti z mize. Pri svečano pogrinjeni mizi torej ni razloga za zadrego spričo cele vrste pribora.

Za vsakega gosta računamo za mizo 60 centimetrov prostora. Če je prostora kaj več, nam bodo gostje samo hvaležni.

Krožnik stoji toliko od roba mize, da se pri sedenju ne zgodi kaka nesreča. Če pripravljeno krožnik je določen za glavno jed ali pa ostane ves čas tam kot podstavi krožnik, za vsako jed sproti postavijo nanj drug krožnik. Levo zgoraj stoji krožniček za kruh, za solato ali za kosti.

Kozarci stojijo desno nad pogrinjkom, v poševni črti od desne proti levi. Kozarce uporabljamo prav tako kot pribor od zunaj navznoter od desne proti levi.

Prtičke so včasih zlagali v umetelne like. Danes leži prtček normalno zložen na podstavnem krožniku, levo ob njem ali na krožničku.

Pri jedi morata biti na mizi poper in sol. Bolje je kuhati manj začinjeno in pustiti gostom, da si jed začinijo vsak po svojem okusu. Pri obilnih mesnih jedeh ne sme manjkati posodica z gorčico. Papriko, kumino in curry damo na mizo po potrebi v majhnih skodelicah. Steklenici s kisom in oljem sta potrebni, kadar si gostje sami začinijo solato ali pa kadar je samo malo začit-

njena. Za čaj in kavo, kakor tudi za grog in kunano vino, stoji na mizi sladkor v kockah v posodi s sladkornimi kleščami.

Še nekaj pravil za gospodinjico, ki je povabila goste v hišo:

— vse, kar potrebujemo za jed in pijačo, postavimo na mizo v vrstnem redu, po katerem bodo gostje pripravljeno posodo in pribor uporabljali;

— skodelice za umivanje prstov učinkujejo nekoliko snobično. Ponudimo jih samo takrat, kadar je res kaj umiti, se pravi, kadar jemo z rokami, na primer rake. Sicer pa skodelice lahko zmerom nadomestimo s posebnimi večjimi prtiki;

— cvetje in sveče okrasijo mizo, vendar gostov ne smejo ovirati pri jedi in pogovoru.

5 najpopularnejših

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJPOPULARNEJSIH

1. *I just called, to say, I love you* — Stevie Wonder
2. *Naša Lidlja* — Lačni Franc
3. *No more lonely nights* — Paul McCartney
4. *Sobočanec* — Dismanti
5. *Wake me up before you go* — Wham

Čakajo na vstop v lestvico:

1. *Never ending story* — Limahl
2. *She bop* — Cindy Lauper

Lahko si jih zaželite:

1. *Sunshine reagge* — Laid back
2. *Smooth operator* — Sade

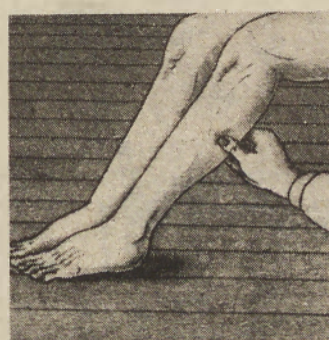
Vaše predloge naslovite na Radio Murska Sobota, Tito-va 29/1, 69000 Murska Sobota, za oddajo: 21-232.

iz sveta medicine

NEVARNOST PREŽI

Vzrok bolečin v določenem delu noge je najverjetneje strjevanje krvi v venah. Stalno prisotno bolečino v enem nožnem delu je treba vzeti resno, saj predstavlja veliko nevarnost. Mogoče smo celo v smrtni nevarnosti, opozarja profesor Robert May z inštrubuske univerze. Trdi namreč, da je vzrok bolečin v določenem delu noge izolirana tromboza ven. Tam je nastal strdek krvi, ki pa ne ostane vselej na istem mestu, ampak se lahko s krvjo premakne dalje. Lahko pride celo do pljuč, kjer zamaši življenjsko važne žile. Posledica je potem smrt zaradi pljučne embolije.

Torej, če imate bolečine v določenem predelu ene noge, morate vsekakor na preven-

tivni pregled k specialistu za obolenja ožilja. Če je posledica bolečin tromboza, jo je že čez dva ali tri tedne moč odpraviti. Zdravnik bo dal injekcijo, ki vsebuje heparin, le-ta pa preprečuje strjevanje krvi. Poleg tega zdravljenje obsega še specialne povoje in vaje.

avtomobilizem

CENE RABLJENIH AVTOMOBILOV

Cene rabljenih avtov so vedno zanimive. Tako za tiste, ki žele avto prodati, kot za one, ki si ga žele kupiti. Poglejmo, koliko so prodajalci hoteli iztržiti za svoje avte na predzadnjem sejmu v Zagrebu. Pravijo, da je ta sejem prikaz realnega stanja med ponudbo in povpraševanjem.

ZASTAVA 750. Letnik 1978: 120.000 dinarjev; letnik 1979: 145.000 dinarjev; letnik 1980: 170.000 dinarjev; letnik 1981: 180.000 dinarjev; letnik 1982: 190.000 dinarjev.
ZASTAVA 850. Letnik 1981: 165.000 dinarjev.
ZASTAVA 101. Letnik 1979: 330.000 dinarjev.
JUGO 45. Letnik 1982: 310.000 dinarjev.
JUGO 55. Letnik 1984: 400.000 dinarjev.
LADA. Letnik 1981: 370.000 dinarjev.
FIAT 126. Letnik 1982: 220.000 dinarjev.
FIAT 131. Letnik 1980: 500.000 dinarjev.
RITMO. Letnik 1982: 800.000 dinarjev.
ŠKODA. Škoda 110, letnik 1979: 190.000 dinarjev. Škoda 120 letnik 1980: 240.000 dinarjev.
GOLF. Letnik 1981: 460.000 dinarjev.
GOLF D. Letnik 1984: 1.200.000 dinarjev.
JETTA. Letnik 1982: 570.000 dinarjev.
FIESTA. Letnik 1981: 580.000 dinarjev.
ESCORT. Letnik 1979: 760.000 dinarjev.
KADETT. Letnik 1980: 700.000 dinarjev.

REKORD. Letnik 1982: 1.700.000 dinarjev.
PEUGEOT. Peugeot 305, letnik 1983: 1.300.000 dinarjev. Peugeot 504, letnik 1974: 450.000 dinarjev.
RENAULT. Renault 4, letnik 1983: 270.000 dinarjev. Renault 9, letnik 1983: 840.000 dinarjev. Renault 18, letnik 1982: 830.000 dinarjev.
CITROEN. Spaček, letnik 1978: 100.000 dinarjev. Visa, letnik 1973: 760.000 dinarjev. GS, letnik 1982: 730.000 dinarjev.
AUDI. Audi 80, letnik 1981: 850.000 dinarjev. Audi 100, letnik 1979: 800.000 dinarjev.
SIMCA. Simca 1307, letnik 1979: 460.000 dinarjev.
BMW. BMW 315, letnik 1982: 1.150.000 dinarjev. BMW 316, letnik 1979: 900.000 dinarjev.
MERCEDES. Mercedes 200 D, letnik 1980: 1.650.000 dinarjev. Mercedes 240 D, letnik 1982: 2.700.000 dinarjev.
TOYOTA. Carola, letnik 1984: 1.650.000 dinarjev.
WARTBURG. Wartburg 353, letnik 1981: 230.000 dinarjev. Wartburg 353, letnik 1982: 265.000 dinarjev.
MOSKVIČ. Moskvič 1500, letnik 1982: 250.000 dinarjev.

Kaneloni z mesnim nadevom

recept za vas

Za 4 osebe potrebujemo: žvrkljano testo; za nadev: 4 dekagrame maščobe, 6 dekagramov čebule, 40 dekagramov kuhanega ali pečenega mesa, 10 dekagramov špinata, sol, poper, 2 žlici smetane; za paniranje: 2 celi jajci, 16 dekagramov moke, 12 dekagramov drobtin, 10—15 dekagramov majoneze.

Pripravimo žvrkljano testo in spečemo palačinke. Napolnimo jih z nadevom in zvijemo kot ruladice, jih dunajsko paniramo (najprej jih povijamo v moki, nato v stepenem jajcu in nazadnje v drobtinah) in ocvremo.

Nadev: na maščobi prepražimo naribano čebulo, drobno mleto meso in kuhano sesekljano špinato. Začinimo ter zmešamo.

Ocvrte kanelone narežemo, zložimo na ploščo in serviramo z majonezo.

ŠE VEDNO PREVEČ NESREČ PRI DELU

Predpisi o varstvu pri delu urejajo način organiziranja, izvajanja in pospeševanja varstva pri delu z ustvarjanjem in zagotavljanjem takšnega delovnega okolja, delovnih in življenjskih razmer, ki zagotavljajo fizično in moralno varnost delavca, pri delu. Take varne delovne razmere delavci in obrtniki ustvarjajo s tehničnimi, zdravstvenimi, socialnimi, vzgojnimi, pravnimi in drugimi ukrepi, s katerimi se preprečujejo in odpravljajo vzroki, zaradi katerih lahko pride pri delu do poškodb in zdravstvenih okvar delavca. Delavcu so zagotovljene varne delovne okoliščine in varne delovne razmere ob normalni pazljivosti pod pogojem, da je za delo usposobljen, da ima predpisano izobrazbo, da je zdravstveno sposoben, da je uspešno poučen o varnem delu, da je opozorjen na nevarnosti, ki mu pri delu grozijo ter da je prejel predpisano varnostna sredstva. Odgovorni delavci v združenem delu in zasebnih delodajalcih so po zakonu dolžni prijaviti inšpekciji dela vsako smrtno, kolektivno in hujšo nesrečo ter vsak pojav, ki lahko spravi v nevarnost življenje delavcev pri delu. Prav tako pa morajo o tem obvestiti organ javne varnosti.

Kljub dobri zakonodaji, samoupravni urejenosti varstva pri delu v organizacijah združenega dela in za-

sebnih obrtnikov so nesreče pri delu še vedno pre pogoste. Na medobčinski inšpekciji dela v Murski Soboti, ki nadzira trgovino, turistično dejavnost, gostinstvo, obrt, stanovanjsko in komunalno dejavnost, finančno-tehnične storitve, raziskavo, kontrolo, znanost, izobraževanje, kino, zdravstvo in socialno varstvo, družbeno-politične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti, so v lanskem letu registrirali 928 nesreč pri delu, v letošnjih desetih mesecih pa 749. Največ nesreč pri delu je bilo v soboški občini v mesecih: maju (108), marcu (106) in septembru (102). Najpogostejše nesreče pri delu so v gradbeništvu,

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

strojni, tekstilni in živilski industriji ter kmetijstvu. Vzroki pa so predvsem nepazljivost, malomarnost, neupoštevanje predpisov iz varstva pri delu in nepoučenost delavcev o nevarnostih za nesrečo na določenem delovnem mestu. Premalo skrbi pa ponekod posvečajo preventivnim zdravstvenim pregledom zaposlenih, na delovnih mestih, kjer je delavec izpostavljen škodljivim vplivom.

F. Maučec

RAZLIČNO

- Tašče sem se do skrajnosti naveličal.
- Jaz pa ne. Meni gre bolj na živca tast.

PO MARTINOVEM

- Kako pa je bilo na martinovanju pri sosedovih?
- Če bi bila juha tako topla kot vino, in če bi bilo vino toliko staro kot gos, potem, verjemi, bi se dvanajstega novembra počutili čisto drugače.

POMOTA

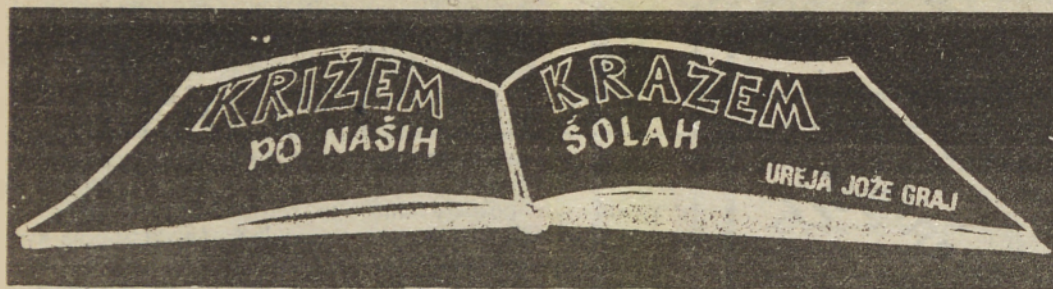
- Kako lahko tako mimo gledaš, ko tistile tip kar na ulici objema in poljublja ženo?
- Lahko. Ugotovil sem, da tokrat ni moja . . .

V GOSTILNI

- Plačlilni
- Izvolite.
- Zanima me, če je natakari, pri katerem sem pred eno uro naročil pivo, še vedno zaposlen pri vas?

sestavil	glavno mesto	oporni steber	iver	jugoslav. filmska igralca (Eva)	bolezen zaradi premalo vitaminov	igralce tenisa	rusko m. ime (anagram MIKA)
Marko Napast	Elbi						
zapravljanje							
posel, delo							
avtor opere Ševiljski brivec							
trčenje, karambol					moštvo (team)		
starogrški kipar iz Egin					titan		pravoslavski pesnik
Fran Flešic			muslimanski duhovnik				
pijski vzklík					reka v Grčiji		
avtomobilska oznaka Romunije		Beotijec	nemško ime reke	Aniže			sever kaba-retna popevka
nasprotje pogostosti							
Alfred Nobel					zgled pritrdil-nica		
država v ZDA							
sršenar						okrajša-va za glavni	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: čitanka, iberist, Batavia, ura, Eli, RR, klor, duh, ef, Ariston, nirvana, I, ne, P, db, dudu, zametek, estrada.

NEBOGLJENI VRABČEK

Nekega deževnega dne je očka prinesel premraženega in lačnega vrabčka. Povedal je, da ga je našel pod drevesom. Dolgo sem ga držala na dlani. Ko je nehal drgetati, sem ga postavila na tla. V posodo sem mu nalila vodo in naitresla kašo. Pil je samo vodo. Vsa prevzeta sem ga opazovala. Položila sem ga v majhno škatlo.

Zjutraj sem takoj stekla v kuhinjo. Stal je na mizi. Žalostno je povešal glavo. Spet sem mu nalila vodo. Ni se je dotaknil. V šolo sem šla zelo potrta. Ko sem se vrnila, mi je mama rekla, da želi ptiček v naravo. S težkim srcem sem ga spustila. Gledala sem za njim, ko je veselo odletel. Bila sem vesela, ker sem mu rešila življenje.

Marijana Hampo, 5. a
OŠ Gor. Petrovci

Jesenska slika

Skozi odprto okno je zadišalo po zrelih sočnih hruškah, ki so mi vabljivo mežikale izza orumenelih listov in me vabile, naj jih vendar že poskusim. Na travi so se v jutranjem soncu lesketale kapljice rose, kot nekakšni drobni dragulji. Nad potokom, ki se je leno vijugal za hišo, se je rahlo dvigala srebrnkasta jesenska meglica. Shriba me je pozdravil gozdček, ki mu je teka jesen podarila rumeno-rdečkasto odejo. Na poljih v ozadju so kot tisočera sonca čepale velike glave zlato-rumenih buč. Moje občudovanje jesenskih lepot je zmotil klopotec, ki je samotno stal kot starec v pustem vinogradu in se je njegov hripavi glas slišal tudi v dolino. Pihal je mlad razigran vetrič, ki je plesaval z živopisnimi listi košate stare jablane.

Mogočen hrast, ki že stoletja kljubuje viharjem, je s svojimi orjaškimi vejami, kot golimi rokami zaspano mahat zadnjim pticam v slovo.

Ines Szep, 7. b
OŠ Bratstvo in enotnost
Prosenjakovci

RIBANJE ZELJA

Prejšnji večer smo ribali zelje. Očka mi je noge zavlil v polivinilaste vrečke in dal gumo nanje. Tlačila sem zelje v plastični kadi. To je bilo lepo. Ženske so se pogovarjale in smejale. Malo sem nehala. V tem času je očka zelje posolil, dodal hren in poper. Nato sem dalje tlačila. Ko se je na zelju pojavila voda, je očka rekel, da je gotovo. Takrat so me noge že precej bolele.

VESELJE

Danes sem prišla iz šole. Sestrična Ljiljana mi je rekla, da so kupili traktor. Jaz ji nisem verjela. Poklicala me je k njim in mi ga pokazala. Lep je, zelene barve. Velik je in zraven ima prikolico in brane. Vsi so zelo veseli. Z njim so se že peljali na njive.

Rozvita Farkaš, 3. b
OŠ Črenšovci

VEVERICE

Ko smo bili na izletu v Radencih, smo šli proti hotelu Radin. V parku smo videli veverice. Neka ženska je vrгла bonbon. So zelo boječe. Branko je rekel, da bo eno ugrabil in jo odnesel domov. Mi smo jim metali slaščice. Ko smo šli preblizu, so odbežale ali pa splezale na drevo. Klicali smo jih: »Muki, pridi dol!« Ni prišla, temveč nas je na debelo gledala. Odšli smo iz parka. Šli smo si ogledat hotel Radin.

BRANKO FERENČAK,
3. raz. ODRANCI

Mi, otroci svobodne domovine, vsem otrokom sveta

Sem eden izmed srečnih otrok, saj živim v svobodni domovini. Čeprav sem še majhen, si lahko predstavljam svoje vrstnike širom po svetu, kako nekateri lačni tavajo in iščejo zatočišče pred nevarnim sovražnikom. Nihče ne razume njihovih skromnih želja po miru. Skušajo biti odrasli in posnemati svoje starše, kateri se borijo za boljši jutri. To bo za njih lepše otroštvo in svoboda. Tudi mi, otroci, bi radi, da se uniči nevarno orožje, ki neprestano grozi. Takrat bi lahko mirno pohiteli k svojim prijateljem onkraj meja, saj bi si bili vsi enaki!

Otroci svobodne domovine kličemo vsem otrokom sveta, da bomo, ko odrastemo, odpravili sovraštvo in vojne.

Upamo, da se nam naše želje nekoč uresničijo!

Branko Gregorčič, 6. a
OŠ Veržej

MOJA BABICA

Moja babica je stara 75 let. Ko je bila mlada, je hodila v službo. Bila je kuharica v Mariboru. Potem se je poročila in ostala na kmetiji. Sama je obdelovala polja, njen mož pa je bil v službi. Delo na kmetiji je bilo zelo težko, vendar ni nikoli obupala. Ni se pritoževala; z vsem se je sprijaznila. Njena dobra volja in dobrota jo še snremliata sedaj. Veliko otrok in starih ljudi je nahranila v sosesčini, ko so bili slabi časi in lakota. Smitil se ji je vsak otrok, čeprav sama ni imela veliko.

Z veseljem je pričakovala rojstvo svojih vnukinj. Ko sem bila majhna, je pazila name, ko je bila mama v službi. V prostem času mi je brala knjige. Spominjam se, da sva skupaj jokali, kadar je bila knjiga žalostna. Še danes me uči samo dobro in to s svojim lastnim vzgledom, za kar ji bom vedno iz srca hvaležna.

Ne da se poplačati njene dobrote in ljubezni, ki mi jo daje. Brez babice bi bilo življenje žalostno in zato ji želim še veliko let med nami.

Malo je babic, ki imajo srce za vse ljudi, moja babica ANA je takšna!
Lidija Skotnik, 4. b COŠ Jože Kerenčič
Gor. Radgona

Jeseni je lepo

Jesen je spet tu. Prišla je z vetrom, dežjem in meglo. Toda kljub temu je lepa, saj so dozrele hruške, jabolka, grozdje in ostalo sadje. Kmetje pospravljajo pridelke z njiv, mi pa si urejamo vrtove. Skozi okno opazujem listje, ki pada z dreves. Vem, da za jesenjo pride hladna zima.

Aleš Potočnik, 2. raz.
OŠ Cven

MOJ PTIČEK

Imela sem ptička papagaja. Ime mu je bilo Piki. Bil je zelene barve. Ko je imel umazano kletko, sem mu jo očistila. Tudi za njegovo hrano sem skrbela. Nekega dne, ko sem se vrnila iz šole, sem ga našla v kletki mrtvega. Bila sem zelo žalostna. Kmalu mi je očka prinesel drugega ptička. Zelo ga imam rada, zato lepo skrbim zanj.

Petra Pozdrec, 3. b
OŠ Dane Šumenjak
Murska Sobota

BESEDA DVE O...

ŠENTJUR PRI CELJU — Nekega dne sem zvedela veselo novico, da so me izbrali za udeležbo na likovni koloniji v Šentjuru pri Celju. Komaj sem dočakala dan odhoda. Tam se nas je zbralo veliko otrok. Borec XIV. divizije nam je pripovedoval o dogodkih med narodnoosvobodilno borbo, mi pa smo potem morali to prenesti na risalni papir. Po štirih urah sem z mešanjem in nanašanjem barv končala. Ne da bi pričakovala, je bila moja risba nagrajena. To je bilo zame drugo veliko presenečenje. (SLAVICA RAUTER, 8. raz. OŠ Veržej)

BEograd — Pred kratkim smo se vračali z oblaka pri prijateljih v Smederevski Palanki. Na poti proti našemu glavnemu mestu smo že od daleč zagledali Avalo, kjer smo potem obiskali tudi spomenik neznani junaku. Kmalu nato je stalo pred nami politično in gospodarsko središče naše domovine — Beograd. Ogledali smo si pomembnejše objekte, najbolj pa mi je ostal v spominu obisk v Hiši cvetja, kjer počiva tovariš Tito, in v muzeju 25. maj, kjer so med drugim razstavljeni darila Titu od darovalcev iz vsega sveta. (GORAZD SOBOČAN 7. c, OŠ Drago Lugarič, Lendava)

RAKIČAN

Škoda: 450.000 dinarjev

16. novembra ob 21. uri se je na magistralni cesti, ki pelje skozi Rakičan, zgodila huda prometna nesreča. Jože Zelko, star 20 let, iz Pečarovec se je peljal z osebnim avtom iz smeri Lipovci proti Murski Soboti. V Rakičanu pred gostilno Čačinovič je nenadoma začel zavirati in ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo. Tedaj pa je nasproti pripejal osebni avto, ki ga je vozil Jože Felbar, 30 let, iz Lipovca in vozili sta čelno trčili. K sreči se je lažje poškodoval le Zelko, ki so ga napotili v bolnico, medtem ko je nastala velika materialna škoda. Le-ta znaša kar 450.000 dinarjev. Alkotest, ki so ga ponudili v pihanje Zpelku, je pozelenel, zato so odredili še strokovni pregled.

BODONCI

Tovornjak se je prevrnil

Alojz Kuhar, šofer pri Tovarni mesnih izdelkov, iz Bakovec, je peljal 12. novembra skozi Bodonce na tovornjaku goveje pitance. Ker so bile živali med vožnjo nemirne, je zapeljal na desno bankino in ustavil, da bi pogledal, kaj je narobe s tovorom. Tedaj pa se je tovornjak nenadoma prevrnil: dva bika sta takoj poginila, ostali pa so se razbežali, vendar so jih občani kmalu ujeli in privežali, nakar so jih z drugim tovornjakom odpeljali v mesnico. Tovornjak se je prevrnil, ker se je vdrla bankina.

MURSKA SOBOTA

Preplah zaradi sveče

Gmotna škoda znaša sicer le 10.000 dinarjev, kljub temu pa omenjamo tudi ta dogodek, kajti malo je manjkalo, pa bi bila škoda veliko večja. Takole je bilo: 15. novembra je 50-letni Stefan Perš iz Murske Sobotice polagal na podstrešju izolacijo in si je svetil z navadno vošeno svečo. Po končanem delu pa je prižgano svečo pozabil na podstrešju in legel k počitku. Ob 2. uri ponoči pa je bil ves iz sebe: s podstrešja je „dišalo“ po dimu in tudi prasketanje se je slišalo. Torej je zaradi neuglasne sveče začelo goreti podstrešje. Najprej so se vnele kartonske škatle, nato deske... K sreči so pravočasno prišli gasilci in preprečili požar. Dogodek bo marsikaterga našega bralca spomnil, da večkrat ravna enako malomarno.

CENTER ZA OPREMO STANOVANJ

ugoden nakup za vse naše delavce na začasnem delu v tujini — v zvezni republiki Nemčiji

PREPROGE — vseh vrst in oblik (orientalske, tkane in ročno vezane)

TALNE

OBLOGE — plastične, tekstilne, plutovina

LAKI — za parkete in stopnišča, ladijske pode, lak za plutovinske pode itd.

BARVE — fasadne in notranje vseh kakovosti in nians

TAPETE — vseh vrst in vzorcev (papirne, tekstilne, slamaste, plutovinske, plastične, pralne itd.)

ZAVESE — vseh vrst in vzorcev

ORODJE

IN PRIBOR za delo pri polaganju oblog, tapet, barvanje...

ODPIRALNI ČAS:
Ponedeljek — Petek
8.00 — 12.00
14.00 — 18.00
Sobota 8.00 — 13.00
Prva sobota v mesecu 8.00 — 16.00

.....

Ta izrezek iz Vestnika pošljite vsim v tujino, lahko pa ga sami prinesete na naš naslov.

Na podlagi tega izrezka dobite še dodatni popust!
Vse informacije po telefonu 07022/33433 (Jožef Kuzmič)

Ob avtocesti München — Stuttgart (izvoz Wandlingen — Nürtingen) oz. 2 izvoza iz Münchena proti Stuttgartu (pred letališčem)

FILOVCI

Mrtev kolesar

18. novembra ob 9. uri so našli v 2 metra globokem jarku 70-letnega Stefana Rožmana iz Filovca. Seveda so ljudje začeli ugibati o vzroku smrti, kajti ob njem je ležalo kolo. Zdravnik je ugotovil, da je v jarek ob cesti zapeljal zaradi srčne kapi.

RADMOŽANCI

Poškodovani kolesarki

12-letna M. S. iz Radmožanec se je 14. novembra v večernih urah peljala s kolesom, ne da bi imela prižgano luč. Pri hiši številka 95 je z dvorišča pripeljala 17-letna V. S. iz Radmožanec, ki tudi ni prižgala luči, in dekletu sta trčili, padli in se poškodovali. Z rešilnim avtom so ju odpeljali v bolnico.

PTUJSKA CESTA

Kolesar je umrl

10. novembra je v soboški bolnici umrl 34-letni Stanko Strah s Ptujske ceste pri Gornji Radgoni. Zvedeli smo, da se je 4. novembra poškodoval, ko je med vožnjo proti Jančevemu vrhu s kolesom padel. Tedaj so ga prepeljali v bolnico, kjer so ugotovili lahko poškodbo. Odšel je torej domov, 9. novembra pa mu je doma postalo slabo in so ga nezvestnega prepeljali nazaj v bolnico. Tokrat so ugotovili hude poškodbe. Zdravljenje ni bilo uspešno.

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

Leto XIX

Murska Sobota, dne 22. novembra 1984

Št.: 31

255. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprisp evka za del območ-
ja krajevne skupnosti Tišina, za naselja Borejci, Gradišče, Rankovci,
Tropovci, Vanča vas in zaselek „ROMI“ Vanča vas-Borejci
256. Sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprisp evka za del območ-
ja krajevne skupnosti Gederovci, naselje Gederovci

257. Sklep o javni razgrnitvi dopolnitve zazidalnega načrta S-3 stanovanj-
ske zazidave ob železniški progi v Ljutomeru

255

Na podlagi 2. člena zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 13/77),
2. člena zakona o samoprisp evku (Ur. list SRS št. 3/73) in 17/83) in 42.
člena statuta krajevne skupnosti Tišina je svet krajevne skupnosti Tišina
na svoji seji dne 9. 11. 1984, po predhodni odločitvi zbora delovnih ljudi
naselij Borejci, Gradišče, Rankovci, Tropovci, Vanča vas in zaselek
»ROMI« Vanča vas — Borejci sprejel

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo samoprisp evka za del območja krajevne
skupnosti Tišina, za naselja Borejci, Gradišče, Rankovci, Tropovci,
Vanča vas in zaselek »ROMI« Vanča vas — Borejci

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo samoprisp evka v denarju delu za
naslednje namene:

v naselju Borejci: dograditev vaško—gasilskega doma, nabava
novega gasilskega avtomobila, komunalna ureditev vasi (vzdrževanje
vaških cest, vodovoda in ulične razsvetljave)

v naselju Gradišče: postavitve avtobusnega zavetišča, dograditev
gasilske garaže in dvorane, dograditev mrliške vežice in ureditev ograje
na pokopališču, asfaltiranje vaških cest in navoz poljskih poti, zgraditev
trafo postaje in vračilo posojila za asfaltiranje cest.

v naselju Rankovci: asfaltiranje vaških cest in navoz poljskih poti,
ureditev ulične razsvetljave, razširitev vodovodnega zajetja, dograditev
vaško—gasilskega doma, izgradnja mrliške vežice, vzdrževanje in razši-
ritev igrišča.

v naselju Tropovci: izgradnja mrliške vežice, sanacija vaško—gasil-
skega doma, razširitev kapacitet vaškega vodovoda, izgradnja ulične
razsvetljave, vzdrževanje cest in vračilo posojila za asfaltiranje cest.

v naselju Vanča vas: dograditev vaško gasilskega doma, asfaltiranje
vaških cest in navoz poljskih poti, preureditev ulične razsvetljave, iz-
gradnja trafo postaje, izgradnja mrliške veže, ureditev vodnega zajetja.

v zaselku »ROMI« Vanča vas — Borejci: izgradnja vaškega doma in
mrliške veže, ureditev vaških cest ter izgradnja ulične razsvetljave.

S samoprisp evkom se bo predvidoma zbralo iz vseh oblik samo-
prisp evka skupaj 18.500.000,00 dinarjev

2. člen

Referendum se uvede za obdobje 5. let in sicer od 1. 1. 1985 do 31.
12. 1989, bo pa v nedeljo 9. 12. 1984 na običajnih glasovalnih mestih v
vaško—gasilskih domovih v vsakem naselju od 7.00 ure do 19. ure.

Na referendumu glasujejo občani, ki so vpisani v splošni volilni
imenik na območju krajevne skupnosti Tišina in zaposleni občani, ki še
niso vpisani v splošni volilni imenik imajo pa lastnost delavca v zd-
ruženem delu.

3. člen

Samoprisp evki bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno
prebivajo na območju krajevne skupnosti Tišina.

Samoprisp evki v vseh naseljih bi znašal:

a) v denarju:

— 4 % od katastrskega dohodka

— 2 % od neto OD zaposlenih delovnih ljudi in občanov

— 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja
obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih de-
javnosti

— % od pokojnin

— 500,00 din mesečno delavci, ki so začasno zaposleni v tujini in
imajo stalno prebivališče v posameznem naselju, za katero je razpisan
referendum o uvedbi krajevnega samoprisp evka.

b) v delovni obveznosti:

— občani — nosilci gospodinjstva 3 delovne dni letno. Nadomestilo za
neopravljeni delovni dan, ki traja 8. ur znaša 1.600,00 din.

— lastniki traktorjev 8 ur letno, nadomestilo za uro prevoza s traktorjem
znaša 800,00 din.

4. člen

Skupščina KS bo s sklepom vsako leto glede na rast povprečnega

OD v občini Murska Sobota v preteklem letu, povišala % od KD, mesečni
prispevek od začasno zaposlenih v tujini ter denarno nadomestilo v
delovni obveznosti.

5. člen

Glede oprostitve samoprisp evka se uporabljajo določila 10. člena
zakona o samoprisp evku.

6. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje
besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST
TIŠINA

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu, dne 9. 12. 1984 o uvedbi samoprisp evka
v denarju in delu, ki se uporabi za naslednje namene:

v naselju Borejci: dograditev vaško—gasilskega doma, nabava no-
vega gasilskega avtomobila, komunalna ureditev vasi (vzdrževanje
vaških cest, vodovoda, ulične razsvetljave)

v naselju Gradišče: postavitve avtobusnega zavetišča, dograditev
gasilske garaže in dvorane, dograditev mrliške vežice in ureditev ograje
na pokopališču, asfaltiranje vaških cest in navoz poljskih poti, zgraditev
trafo postaje in vračilo posojila za asfaltiranje cest

v naselju Rankovci: asfaltiranje vaških cest in navoz poljskih poti,
ureditev ulične razsvetljave, razširitev vodovodnega zajetja, dograditev
vaško—gasilskega doma, izgradnja mrliške vežice, vzdrževanje in razši-
ritev igrišča

v naselju Tropovci: izgradnja mrliške vežice, sanacija vaško—gasil-
skega doma, razširitev kapacitet vaškega vodovoda, izgradnja ulične
razsvetljave, vzdrževanje cest, vračilo posojila za asfaltiranje cest.

v naselju Vanča vas: dograditev vaško—gasilskega doma, asfaltiranje
vaških cest in navoz poljskih poti, preureditev ulične razsvetljave, iz-
gradnja trafo postaje, izgradnja mrliške vežice, ureditev vodnega zajetja.
v zaselku »ROMI« Vanča vas — Borejci: izgradnja vaškega doma in
mrliške veže, ureditev vaških cest ter izgradnja ulične razsvetljave.

Samoprisp evki bo predpisan za obdobje od 1. 1. 1985 do 31. 12.
1989 in bo v vseh naseljih znašal:

a) v denarju:

— 4 % od katastrskega dohodka

— 2 % od neto OD zaposlenih delovnih ljudi in občanov

— 2 % od neto OD in davčna osnove iz samostojnega opravljanja
obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih de-
javnosti

— 1 % od pokojnin

— 500,00 din mesečno delavci, ki so začasno zaposleni v tujini in
imajo stalno prebivališče v posameznem naselju, za katero je razpisan
referendum o uvedbi krajevnega samoprisp evka.

b) v delovni obveznosti:

— občani — nosilci gospodinjstva 3 delovne dni letno. Nadomestilo
za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur znaša 1.600,00 din.

— lastniki traktorjev 8 ur letno, nadomestilo za uro prevoza s
traktorjem znaša 800,00 din.

Skupščina KS bo s sklepom vsako leto glede na rast povprečnega
OD v občini Murska Sobota v preteklem letu, povišala % od KD,
mesečni prispevek od začasno zaposlenih v tujini ter denarno nad-
omestilo v delovni obveznosti.

Glede oprostitve samoprisp evka se uporabljajo določila 10. člena
zakona o samoprisp evku.

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se
strinja z uvedbo samoprisp evka, oziroma besedo »PROTI«, če se ne
strinja z uvedbo samoprisp evka.

7. člen

Glasovnice morajo biti ovržene s pečatom krajevne skupnosti.

8. člen

Samoprisp evki, ki se bo plačeval od osebnega dohodka iz delov-

nega razmerja, bo obračunaval in odtegoval izplačevalec OD, samopriskpevek od pokojnin bo obračunaval in odtegoval izplačevalec pokojnin. Samopriskpevek od drugih zavezancev bo obračunaval in odtegoval za družbene prihodke pristojen občinski upravni organ.

Za samopriskpevek v delovni obveznosti pa bo skrbel svet krajevne skupnosti.

9. člen

Sredstva samopriskpevka se bodo zbirala na posebnem žiro računu krajevne skupnosti in razporejala po namenu, kot jih bo določil referendumski program.

10. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev opravlja skupščina krajevne skupnosti, ki o tem vsako leto poroča zboru občanov.

11. člen

Sredstva za stroške pri izvedbi referenduma se zagotovijo v proračunu krajevne skupnosti.

12. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Tišina, dne 14. 12. 1984

Predsednik sveta KS:

FLEGAR Alojz

FLEGAR Alojz, l. r.

256.

Na podlagi 2. člena zakona o referendumu (Ur. list SRS št. 23/77), 2. člena zakona o samopriskpevku (Ur. list SRS št. 3/73 in 17/83) in 42. člena statuta krajevne skupnosti Gederovci, je svet krajevne skupnosti Gederovci na seji dne 2. 11. 1984 po predhodni odločitvi zbora delovnih ljudi naselja Gederovci sprejel

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo samopriskpevka za del območja krajevne skupnosti Gederovci, naselje Gederovci.

1. člen

Razpiše se referendum za uvedbo krajevnega samopriskpevka za del območja krajevne skupnosti Gederovci — naselje Gederovci, ki bo dne 9. 12. 1984 v prostorih osnovne šole v naselju Gederovci od 7.00—19.00 ure.

2. člen

Sredstva, zbrana s samopriskpevkom, se bodo uporabila za naslednje namene:

- gradnja vaško — gasilskega doma
- vzdrževanje vaškega vodovoda
- vzdrževanje vaških cest
- vzdrževanje pokopališča.

S samopriskpevkom se bo predvidoma zbralo iz vseh oblik samopriskpevka skupaj 2.500.000,00 din.

3. člen

Samopriskpevek bo uveden za obdobje 5 let in sicer od 1. 1. 1985 do 31. 12. 1989.

4. člen

Samopriskpevek bodo plačevali delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo na območju krajevne skupnosti Gederovci, naselje Gederovci in sicer:

- a) v denarju
 - 1,5 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih
 - 2 % od katastrskega dohodka
 - 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti.

- b) v delu
 - občani — nosilci gospodinjstva 8 delovnih dni letno.

Nadomestilo v denarju za delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 1.600,00 din.

5. člen

Glede oprostitve samopriskpevka se uporabljajo določila 10. člena zakona o samopriskpevku.

6. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik na območju KS Gederovci — naselje Gederovci in zaposleni občani, ki še niso vpisani v splošni volilni imenik, imajo pa lastnost delavca v združenem delu.

7. člen

Volilci glasujejo neposredno in tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

KRAJEVNA SKUPNOST
GEDEROVCI

GLASOVNICA

Za glasovanje na referendumu, dne 9. 12. 1984 o uvedbi samopriskpevka v denarju in delu v naselju Gederovci, ki se uporabi za naslednje namene:

- gradnja vaško — gasilskega doma

- vzdrževanje vaškega vodovoda
- vzdrževanje vaških cest
- vzdrževanje vaškega pokopališča

Samopriskpevek bo predpisan za obdobje od 1. 1. 1985 do 31. 12. 1989 in bo znašal:

a) v denarju

- 1,5 % od neto osebnega dohodka
- 2 % od katastrskega dohodka
- 2 % od neto OD in davčne osnove iz samostojnega opravljanja obrtnih, intelektualnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti.

b) v delu

- občani — nosilci gospodinjstva 8 delovnih dni letno.

Nadomestilo v denarju za delovni dan, ki traja 8 ur, znaša 1.600,00 din.

Glede oprostitve samopriskpevka se uporabljajo določila 10. člena zakona o samopriskpevku.

GLASUJEM

»ZA«

»PROTI«

Glasovalec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se strinja z uvedbo samopriskpevka, oziroma besedo »PROTI«, če se ne strinja z uvedbo samopriskpevka.

8. člen

Glasovnice morajo biti overjene s pečatom krajevne skupnosti.

9. člen

Samopriskpevek, ki se bo plačeval od osebnega dohodka iz delovnega razmerja, bo obračunaval in odtegoval izplačevalec OD. Samopriskpevek od drugih zavezancev bo obračunaval in odtegoval za družbene prihodke pristojen občinski upravni organ.

Za samopriskpevek v delovni obveznosti pa bo poskrbel svet krajevne skupnosti.

10. člen

Sredstva samopriskpevka se bodo zbirala na posebnem žiro računu krajevne skupnosti in razporejala po namenu, kot jih bo določil referendumski program.

11. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev opravlja skupščina krajevne skupnosti, ki o tem vsako leto poroča zboru občanov.

12. člen

Sredstva za stroške pri izvedbi referenduma se zagotovijo v proračunu krajevne skupnosti.

13. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Gederovci, 9. 11. 1984

Predsednik sveta KS:

Jug Franc

Jug Franc l. r.

257

Na podlagi 13. člena Zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67) je Izvršni svet skupščine občine Ljutomer na seji dne 8/11-1984 sprejel

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI DOPOLNITVE ZAZIDALNEGA NAČRTA S-3 STANOVANJSKE ZAZIDAVE OB ŽELEZNIŠKI PROGI V LJUTOMERU

1.

Javno se razgrne dopolnitev zazidalnega načrta S-3 stanovanjske zazidave ob železniški progi v Ljutomeru, ki ga je izdelalo PGP Ljutomer, enota za projektiranje in urbanizem pod številko U-02/84 v septembru 1984.

2.

Načrt bo razgrnjen in v javni razpravi 30 dni po objavi sklepa v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota. Načrt bo na vpogled v prostorih Komiteja za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer.

3.

V času javne razprave lahko dajo občani, organizacije in organi pripombe in predloge k temu načrtu pismeno ali ustno na zapisnik Komiteja za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer.

Številka: 351/1-79

Datum: 8/11-1984

Predsednik Izvršnega sveta
skupščine občine Ljutomer:
Anton Kosi, l. r.

NOGOMET

Srečanje reprezentanc
v Soboti

Revija SN iz Zagreba organizira skupaj z nogometnim klubom Mura iz Murske Sobotice v okviru praznovanja 60-letnice nogometa v Pomurju prijateljsko srečanje nogometnih reprezentanc SN revije in Slovenije. Reprezentanco SN revije, katere selektor je trener dunajskega Rapida Oto Barič, bodo sestavljali jugoslovanski nogometaši, ki tekmujejo v prvi avstrijski ligi. Reprezentanco Slovenije — selektor je Brane Elzner, pa bodo sestavljali igralci slovenske lige okrepitvi s Popivodo, Vilijem Amerškom, Katancem, Bračunom in Vabcem. V slovenski reprezentanci bosta predvidoma nastopila tudi nogometaša Mure Sebjan in Škaper. Za reprezentanco SN revije bodo nastopila znana imena. Naj jih naštejemo nekaj: Stinič, Fkmečič, Čop, Bakota, Vidovič, Odovič, Krajncar, Brulič, Tomič in Oblak. Kot okrepitev pa bo nastopil reprezentanti ČSSR, sedaj igralce Rapida z Dunaja Panenka. Tekmo v Murski Soboti bodo igralci igrali zastonj. Vstopnina bo 100 dinarjev, izkupilek pa namenjen gradnji soboške bolnišnice.

F. M.

STRELSTVO

Panonija in ABC Pomurka

Končali so šesto kolo v občinski strelski ligi Murska Sobotica. Najuspešnejši tekmovalci so bili Stefan Balaško, ki je s 382 krogi od 400 možnih postavil nov občinski rekord. V prvi članski ligi vodi SD Panonija (5659) z 8 točkami pred Tišino (5581), Noršinci (5508), Graficarjem (5478), Cankovo (5468) in Boris Kidričem (5377), vsi imajo po 6 točk, SCT (5500), Gančani (5364) in Križevci (5337) po 4 točke, Sebeborci (5383) in Salovci (4267) po 2, Petrovci (5152) in Brezovci (5118) po 1 ter Muro, ki je brez točke. V drugi ligi vodi ABC Pomurka (5281) pred

Obrtniki (5170), obe ekipi imata po 8 točk. Sledijo: Skakovci (5404), Tišina B (5040), Cankova B (4989) in Gederovci (4840), vsi imajo po 6 točk, Bakovci 4 točke itd. Med posamezniki vodi Franc Balaško s 1461 krogi pred Stefanom Balaškom 1461 (oba Noršinci) in Janezom Horvatom (Mura) 1459 krogov. V pionirski ligi je na prvem mestu ekipa Mure (1726) s 44 točkami pred Tišino (1394) 43 in Sebeborci (1244) 38 točk. Med posamezniki vodi Robi Červak (Mura) s 609 krogi pred Brankom Behkom (Tiš) 476 in Zoranom Horvatom (Nor) 470 krogov.

SK RADGONA

Uspel sejem zimskošportne
opreme

Smučarski klub Gornja Radgona je v soboto pripravil šesti tradicionalni sejem zimskošportne opreme. Predsednik smučarskega kluba Brane Klun nam je povedal, da je bilo za sejem izredno veliko zanimanje, tako da je bila mala telovadnica Partizana pretesna, saj je sejem obiskalo nad tisoč ljudi, ki so si zamenjivali opremo vendar jih je še veliko ostalo brez zaželenje. Največje zanimanje bilo za otroško opremo, zlasti za smuči in vezi, katerih cene so bile primerne, saj so se gibale od dva do sedem tisoč dinarjev (otroška oprema), odvisno od starosti in obrabljenosti. Na sejmu zimskošportne opreme v Gornji Radgoni je sodelovalo tudi trgovsko podjetje Mercator-Sloga, tako da so na svoj račun lahko prišli tudi zahtevnejši kupci. Skratka, ponudba na sejmu je bila zelo pestra. Smučarski klub Gornja Radgona, ki je že v lanskem letu vključeval okrog 400 aktivnih članov, je sejem izkoristil tudi za pridobivanje novih članov in za pobiranje članarine. Ta je letos 400 dinarjev za odrasle in 200 dinarjev za mladino. Kljub bo tudi to zimo ob sobotah organiziral smučarske izlete na bližnja smučišča, zlasti na Tri kralje in v Mežico, kjer so smučišča najcenejša, saj je cena dnevne karte 350 dinarjev. V sodelovanju z Radensko bo klub organiziral ogled veleslaloma za svetovni pokal v Kranjski gori. V zimskih počitnicah bodo organizirali smučarske tečaje za odrasle na Treh kraljih, kjer imajo 28 mest, za šolsko mladino pa v Mežici. Smučarske tečaje pa bodo organizirali tudi v domačih krajih, saj imajo na voljo tri vlečnice.

PREDSTAVLJAMO VAM PRVAKE

Polana jesenski prvak v drugi ONL
Lendava

Nogometaši Polane so v drugi občinski ligi Lendava osvojili naslov jesenskega prvaka brez izgubljene točke in z odlično razliko v zadetkih. Dosegli so jih 32, dobili pa le 9. Poleg prvenstvenih tekem pa so dobili tudi prijateljske in pokalno tekmo s Hotizo, ki tekmuje v pomurski ligi. V svojih vrstah imajo tudi najboljšega strelca druge občinske lige Lendava—Tibija Kujbera z 12 goli. Želja Polančanov je, da bi prvo mesto obdržali tudi ob koncu spomladanskega dela in se uvrstili v prvo občinsko ligo Lendava.

Nogometno moštvo Polane. Stojijo od leve: Stefan Žižek (predsednik), Slavko Jaklin (kapetan), Jože Žižek, Jože Čvetko, Stanko Režonja, Drago Vuk, Marjan Petek in Anton Zadravec (trener). Čepijo: Iztok Kranjec, Jože Youri, Jože Vuk, Tibi Kujber, Jože Pucko, Vlado Žižek in Peter Šalika.

ŠAH

ZMAGAL BOGDAN HARI

Sahovsko društvo Radenska iz Murske Sobotice je pripravilo brzoturnir za mesec oktober. Med 9 šahisti je zmagal Bogdan Hari s 7 točkami pred Danilom Harijem 6,5, Borisem Kovačem 4,5 točke itd.

SRL — ŽENSKE

Branik : Deloza
25:15

V zadnjem kolu tekmovalja slovenske ženske rokometne lige je Deloza iz Polane gostovala v Mariboru in izgubila z Branikom. Gole za Polano so dosegle: Horvato 8, Kocirova 2, Viragova, Laslova, Vogrinčeva, Bažvičeva in Gomzetova po enega.

JESENSKI DEL

Burja	11	9	1	1	278:208	19
Izola	11	9	1	1	214:194	19
Alples	11	8	1	2	283:210	17
Mlinotest	11	5	4	2	241:205	14
Branik	11	6	2	3	227:210	14
Iskra	11	5	1	5	210:215	11
DELOZA P	11	3	4	4	185:202	10
Veta	11	3	1	7	206:213	7
Fužinar	11	3	1	7	185:233	7
Kočeve	11	3	0	8	207:251	6
Smartno	11	1	2	8	211:245	4
Rudar	11	0	4	7	178:249	4

II. SRL

VZHOD — ŽENSKE

JESENSKI DEL

Drava	5	4	0	1	110:79	8
Zagorje	5	4	0	1	79:60	8
Brežice	5	2	1	2	79:89	5
BELTINKA (—I)	5	2	1	2	76:68	4
Radeče	5	2	0	3	58:73	4
Lisca	5	0	0	5	68:101	0

PRL — ŽENSKE

Radgona jesenski
prvak

Končan je bil jesenski del tekmovalja v pomurski ženski rokometni ligi, kjer tekmuje pet ekip. Naslov jesenskega prvaka je brez poraza osvojila ekipa Radgone. Najboljši strelki sta bili Mlinaričeva (Radgona), in Hozjanova (Deloza), ki sta dosegli po 23 golov, tretja pa je Vrablova (Radgona) s 14 zadetki.

Rezultati — I. kolo — Radgona:Tok 24:13, Indip:Belitinka II. 15:15, II. kolo — Belitinka II.:Radgona 14:25, Deloza II.:Indip 5:17, III. kolo — Indip:Radgona 8:17, Deloza II.:Tok 17:10, IV. kolo — Tok: Belitinka II. 8:8, Radgona:Deloza II. 15:11, V. kolo — Tok:Indip 7:10, in Belitinka II.:Deloza II. 9:12.

Jesenski del	
Radgona	4 4 0 0 81:46 8
Indip	4 2 1 1 50:44 5
Deloza II.	4 2 0 2 41:51 4
Belitinka II.	4 1 2 1 46:60 4
Toko	4 0 1 3 38:55 1

SNL

Mura : Triglav 2:2

V zadnjem kolu jesenskega dela tekmovalja je soboška Mura gostila vedno neprijetnega nasprotnika — Triglav iz Kranja in s težavo iztržila točko. Oba zadetka za Muro je dosegel Vrišič, drugega iz enajstmetrovke. Tako je sklenjen prvi del tekmovalja.

Jesenski del	
Koper	13 9 3 1 22:10 21
Slovan	13 9 2 2 32:10 20
Rudar (Tr)	13 7 4 2 22:8 18
Vozila	13 8 1 4 27:16 17
Kovinar	13 7 2 4 17:9 16
Železničar	13 6 3 4 16:13 15
Ilirija	13 5 3 6 15:11 13
Rudar (TV)	13 2 7 4 20:25 11
Brežice	13 5 1 7 11:20 11
Kladivar	13 3 4 6 16:26 10
Triglav	13 4 2 7 13:24 10
MURA	13 1 5 7 15:29 7
Smartno	13 1 5 7 11:23 7
Izola	13 2 3 8 10:25 7

OČL — vzhod

Jesenski del	
Steklar	11 8 0 3 29:13 16
Aluminij	11 7 1 3 18:16 15
Elkroj	11 6 2 3 25:19 14
Pekre	11 5 3 3 16:11 13
NAFTA	11 5 2 4 23:17 12
Drava	11 4 2 5 20:18 10
Proletarec	11 4 2 5 13:17 10
Dravinja	11 4 2 5 13:18 10
Fužinar	11 4 2 5 15:27 10
SI. Gradec	11 3 3 5 16:12 9
Pobrežje	11 3 1 7 10:19 7
Ojstrica	11 2 2 7 10:21 6

I. MNL — mladinci

JESENSKI DEL

Puconci	9 8 0 1 46:14 16
Rakčan	9 7 2 0 34:7 16
Tišina	9 7 1 1 46:7 15
Radgona	9 5 0 4 26:13 10
Gančani	9 3 3 3 24:24 9
Bogojina	9 4 0 5 24:34 8
Dokležovje	9 3 0 6 24:35 6
Filovci	9 2 1 6 21:40 5
Pušča	9 2 0 7 23:51 4
Tešanovci	9 0 1 8 4:47 1

MALI NOGOMET

I. občinska liga
Ljutomer

Odigrano je bilo zadnje kolo tekmovalja v prvi občinski ligi Ljutomer v malem nogometu. Rezultati: Kamenščak : Križevci 2:1, P. Razlagova : Klas 3:4, Grlava : Stročja vas 4:8, Vesna : Cven 3:14, Partizan : Bunčani 8:2.

Jesenski del	
Križevci	9 6 2 1 51:13 14
Cven	9 5 1 3 40:33 11
Stročja vas	9 5 1 3 38:35 11
Klas (—I)	9 5 0 4 33:38 9
Vesna	9 4 1 4 27:33 9
Grlava	9 4 0 5 34:37 8
Bunčani	9 4 0 5 24:30 8
Kamenščak	9 3 2 4 19:35 8
Partizan	9 2 2 5 20:23 6
Razlagova (—I)	9 1 3 5 17:26 4

II. OBČINSKA LIGA
LJUTOMER

V zadnjem jesenskem kolu druge občinske nogometne lige Ljutomer so igrali: Veterani : Bučkovec 0:7, Zel. dveri : Cven II. 3:6, Veržej : Presika 0:5 in Cezanjevci : Stročja vas II. 4:4.

Jesenski del	
Bučkovec	7 6 0 1 30:7 12
Zel. dveri	7 5 0 2 34:15 10
Cven II.	7 4 0 3 30:24 8
Presika	7 4 0 3 24:19 8
Cezanjevci	7 2 2 3 21:22 6
Veržej (—I)	7 2 1 4 10:22 4
Veterani (—I)	7 2 0 5 12:30 3
Str. vas II. (—I)	7 1 1 5 16:38 2
Tone Ficko	

Pokalni nogomet

Pobrežje: Nafta 1:1
Kobilje:Odranci 3:3 (dalje Kobilje)
Črenšovci:Olimpija 8:1
Polana:Hotiza 1:1 (dalje Polana)
Turmike:Dobrovnik 3:1
Mostje:Bištrica 1:3

ROKOBORBA

SEMINAR ZA
INŠTRUKTORJE

Rokoborska zveza Slovenije organizira skupaj z regijskim centrom za vzgojo kadrov pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Murska Sobotica seminar za naziv inštruktor rokoborbe. Za seminar, ki bo trajal 33 ur, se je prijavilo 10 kandidatov iz Lenartja, Maribora in Pomurja. To je prvi tovrstni seminar v Sloveniji.

II. SOL

Zmagi Ljutomera
in Radenec

V šestem kolu tekmovalja v drugi slovenski moški odbojarski ligi sta pomurska ligaša zmagala. Ljutomer je gladko s 3:0 premagal Prevalje, Radenci pa so prav tako s 3:0 odpravili ekipo Bravlovč. Zopet pa so ostale prazni rok odbojkarice Pomurja. V Belitincih so jih s 3:0 premagale odbojkarice Prevalj.

V naslednjem kolu igra Ljutomer v Šempetru, Radenci pa v gosteh z Mislino. Odbojkarice Pomurja gostujejo v Šempetru.

AKTUALNO V TELESNI KULTURI

Izdelana merila za financiranje programov

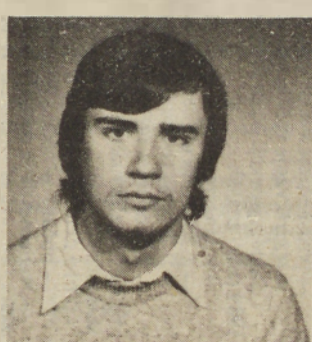
V soboški občini so izdelali kriterije za financiranje programov v telesni kulturi za prihodnje leto. Gre za pripravljene osnutek, o katerem bodo razpravljali in odločali delegati na seji skupščine še v tem letu. Programске naloge obravnavajo športno rekreacijo, ki zajema dokaj široko področje: strokovni svesi za športno rekreacijo, sofinanciranje invalidskih in sorodnih organizacij, izvajanje telesnokulturnega minimuma, sofinanciranje osnovnih telesnokulturnih organizacij s področja športne rekreacije, delavske športne igre, tekmovalne KS in TOZD v športni rekreaciji, izpopolnjevanje športne opreme in pripomočkov, trimska gibanja in šolski šport. Na področju vrhunškega in tekmovalnega športa pa zajemajo programske naloge stroške za dejavnost strokovnega sveta, sofinanciranje dela izbranih športnih panog in osrednjih prireditelj. Od ostalih dejavnosti pa bodo financirali delovanje strokovnih odborov in zvez, doma telesne kulture Partizana Murska Sobotica, delo organov Zveze telesnokulturnih organizacij, izobraževanje amaterskih strokovnih delavcev, mednarod-

ŠPORTNI OBRAZI

LJUBO HABJANIČ
V REPREZENTANCI

Že večkrat smo ugotavljali, da imamo v Pomurju vrsto talentov v različnih športnih panogah, vendar se mnogi ne uveljavijo, bodisi da nimajo možnosti za razvoj ali pa jih ne znamo odkriti. Tako se le redko zgodi, da je mlad športnik iz Pomurja poklican v republiško ali državno reprezentanco. To velja predvsem za razvitejša športna panog, med tem ko imajo pri tem več uspeha tisti v manj razvitih. Zato je prišla presenetljiva vest iz Kroga, da je njihov igralec Ljubo Habjanič poklican na priprave slovenske kadetske rokometne reprezentance. Mladi slovenski rokometar, med katerimi je Habjanič edini iz severovzhodne Slovenije, bodo najprej na Fakulteti za telesno kulturo v Ljubljani opravili testiranje telesnih zmogljivosti, nato pa odšli na krajše priprave konec tega meseca v Krško. Izbranci pa se bodo potem udeležili državnega prvenstva kadetskih reprezentanc republik in pokrajin, ki bo v prvi polovici decembra v Zemunu.

Ljubo Habjanič, sedemnajstletni rokometar Kroga, se je z rokometom začel ukvarjati pred dvema letoma v domačem klubu kot rekreativec. Z vstopom

rokometar Kroga v drugo slovensko mladinsko ligo, je začel redno vaditi in v klubu so imalu spoznali, da je izredno talentiran rokometar. Zato so ga začeli uvrščati v prvo ekipo, ki z uspešnim nastopom v drugi slovenski ligi — vzhod. S svojimi igrami je navdušil slovenske rokometne strokovnjake, ki so ga tudi poklicali na priprave slovenske kadetske reprezentance. To je zanj velika preizkušnja, vendar upa, da na pripravah ne bo razočaral in bo oblekel republiški dres na državnem prvenstvu. Prav tako si zelo želi, da bi uspešno nastopal v marinem klubu in da bi čim prej dobil primerno zaposlitev.

F. M.

JUDO

FAJHTINGER PRVI V ZAGREBU

V Zagrebu je bilo tekmovalje v judo za pokal Abramoviča, katerega se je udeležilo tudi 10 pomurskih judoistov. Najuspešnejši med njimi je bil Fajhtinger, ki je v članski konkurenci v kategoriji do 60 kg osvojil prvo mesto. Med pionirji pa se je izkazal Hajdinjak, ki je v kategoriji do 64 kg zasedel tretje mesto. Dobro pa so se odrezali tudi Kisliak, Vrdjuka in Meničanin, ki so osvojili peta mesta.

O. Š.

ŠAH

VODITA CIGAN IN KOVAČ

Odigrano je bilo 6. kolo odprtega prvenstva Radenske iz Murske Sobotice. Doseženi so bili naslednji rezultati — Boris Kovač:Cigan 0:1, Danilo Hari:Bogdan Hari 0:1, Nerat:Režonja 0:1, Šimič:Branko Kovač 1:0, Gaber:Kos remi, Radosavljevič:Stanko Kovač 1:0, Korpič:Benko remi, Kuhar:Vidič remi, Jerše:Gabor 0:1, Strbad:Havaš 0:1, Berke:Lukič remi, Ružič:Manič 1:0, in Coklin:Šubašič 0:1. Vodita Cigan in Boris Kovač s 5 točkami pred Bogdanom Harijem in Režonjo po 4,5, Šimičem in Radosavljevičem po 4 točke itd.

SKL — ŽENSKE

METKA : POMURJE 53:55

V drugem kolu tekmovalja slovenske ženske košarkarske lige je ekipa Pomurja iz Murske Sobotice gostovala v Celju in premagala Metko. Koše za Pomurje so dosegle: Brumnova 13, Bőrčeva 10, Merklinova 10, Šišková 9, Kardoševa 8, Škrabanova 3 in Kuharičeva 2. V naslednjem kolu igra Pomurje doma z Mariborom.

SKL — MOŠKI

COMET : POMURJE 110: 85

V četrtem kolu tekmovalja slovenske moške košarkarske lige je Pomurje gostovalo v Slovenskih Konjicah in izgubilo z rezultatom 110:85. Strelci za Pomurje: Merklin 20, A. Stihc 16, Juteršnik 16, Rajbar 13, Sakovič 8, Fujs 7 in Marinič 5. V naslednjem kolu igra Pomurje doma z Lokainvestom.

Radijski in televizijski spored od 23. do 29. novembra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK					
RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v petek, 23. novembra (mladinska oddaja, Kam končec tedna), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v soboto, 24. novembra (sobotna reportaža, iz društvena dejavnosti), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Ob prazniku republike, kmetijska oddaja, humoristično-satirična priloga), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Po domače, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 26. novembra (šport, Najbolj iskane plošče preteklega tedna), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Vrtljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno v torek, 27. novembra (gospodarska tema, iz krajevskih skupnosti), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.00 — Iz domačega glasbenega arhiva, 16.30 — Aktualno v sredo, 28. novembra (pogovor v živo, iz delovnih kolektivov), 18.00 — „21-232“ — glasbeno-propagandna oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA PRENOS OSREDNJEGA SLOVENSKEGA SPOREDA					
TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, postal bom pionir, barva, Francoščina, kaj je film, poročila, 10.35 TV v šoli: zgodovina, risanka, planet Zemlja, mali program, risanka, teorija književnosti, zadnje minute (do 12.30), 17.05—23.40 Teletekst RTV Ljubljana, 17.20 Poročila, 17.25 Čez tri gore: Boštjanjski fantje, 17.55 Jack Holborn, zahodnonemška mladinska nadaljevanka, 18.25 Obzorje ljubljanskega območja, 18.40 Misliti ustvarjalno: Kako do ustvarjalnosti, 19.10 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Včeraj za jutri: Novic ničkoliko, dokumentarna serija, 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Ne prezrite, 20.50 Propagandna oddaja, 20.55 A. Jay—J. Lynn: Da, gospod minister, angleška nanizanka, 21.25 TV dnevnik II, 21.40 Salamander, švicarski film (č/b)	TV LJUBLJANA 11.05 Včeraj za jutri: Poletje 1946, dokumentarna serija, 11.40 Ljudje in zemlja — ponovitev, 12.40 Poročila (do 12.45), 12.55 PJ v nogometu: Sloboda—Hajduk, prenos iz Tuzle v odmoru... (do 14.45) Sarajevo, 15.15 Poročila, 15.20 Mali lord Fauncelroy, angleški mladinski film, 17.00 Beograd: Rokomet (m) Crvena zvezda — Infostem, prenos, v odmoru... 18.15 Čez tri gore: Ljubljanski oktet, 18.45 Čudeži narave: Skrivnosti svet plazilcev II kanadska poljudnoznanstvena serija, 19.10 Risanka: Maksipes Fik, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Naše 33. srečanje, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Zrcalo tedna, 21.55 Plačalec, italijanski film, 23.35 Poročila	TV LJUBLJANA 11.40 625. oddaja za stik z gledalci, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Znanje—ima—je — sodeluje KZ Zalec (do 14.00), 14.25 Poročila, 14.30 Priljubimo tišini, oddaja za slušno prizadevanje, 15.15 Mostovi, 15.45 Otvoritev lutkovnega doma v Ljubljani, prenos, 16.35 Sportna poročila, 16.50 Kmečka hiša, ameriški film (č/b), 18.25 Kabaret koroških Slovencev, 19.10 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 A. Marodič: Resnični obraz Anite Novak, 20.55 Propagandna oddaja, 21.00 Športni pregled, 21.30 Življenje ribičev, reportaža TV Novi Sad, 22.15 Poročila	TV LJUBLJANA 8.50 TV v šoli: TV koledar, Nevarna vojska, Makedonščina, Za učitelje, Ustno izročilo danes, Poročila, 10.35 TV v šoli: Tv berilo, Risanka, Angleščina, Mali program, Risanka, Poklici, Zadnje minute (do 12.30), 17.05—22.45 Teletekst RTV Ljubljana, 17.20 Poročila, 17.25 Pešec v avtomobilu, otroška serija Tv Titograd, 17.55 Nega bolnišnica na domu, izobraževalna serija, 18.10 Varnostni pas, izobraževalna oddaja, 18.25 Podravske obzornike, 18.40 Pet minut za rekreacijo, 18.45 Videošola — oddaja za mlade, 19.15 Risanka, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Želimir Žilnik: Prvo tromesečje Pavla Hromiša drama Tv Novi Sad, 21.30 Propagandna oddaja, 21.35 Spoznano, neznano — oddaja o znanosti, 22.30 TV dnevnik II.	TV LJUBLJANA 9.00 TV v šoli: TV koledar, Dan republike, Stare kulture Mezopotamije, Izbrali smo za vas, Japonska, Poročila, 10.35 TV v šoli: Kemija povsod, Risanka, Metropolitanski muzej, Mali program, Risanka, Glasbena vzgoja, Zadnje minute (do 12.30), 16.20—22.15 Teletekst RTV Ljubljana, 16.35 Šolska Tv — slikarstvo XX. stoletja: Obnova predmeta, Zgodovina: Hrvaško-slovenski kmečki upor 1575, Ekologija: Hrana in sonce, 17.35 Poročila, 17.40 ZBIS — J. Ribičič: Nana, Mala opica, otroška serija, 17.55 Naša pesem — 5. oddaja, 18.25 Notranjski obzornik, 18.40 Človek z ulice, jugoslovanski kratki film, 18.55 Knjiga, 19.10 Risanka: Maksipes Fik, 19.20 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 J. Romains: Nekaj ljudi dobre volje, francoska nadaljevanka, 20.55 Propagandna oddaja, 21.00 Aktualno, 22.00 TV dnevnik II.	TV LJUBLJANA 8.45 TV v šoli: TV koledar, Postal bom pionir, Kultura govora, Po sledih Odiseja, Računalniki, Poročila, 10.35 TV v šoli: Življenske skupnosti, Risanka, Ob igrišču, Risanka, Mali program, Kocka, kockica, Zadnje minute (do 12.30), 12.55 Craiova: Nogomet za pokal UEFA — Univerzitatea Zeleznicar, prenos (do 14.45/55) v odmoru... 16.20—22.30 Teletekst RTV Ljubljana, 16.35 Poročila, 16.40 Ciciban, dober dan: Je to res papir? 16.55 Szekesfervar: Nogomet za pokal UEFA — Videoton: Partizan, prenos, v odmoru propagandna oddaja, 18.45 Koroški obzornik, 19.00 Risanka, 19.15 Cikcak, 19.24 TV in radio noč, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik I, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 35 mm — filmska delavnica ob slovenskem filmu Eva... Tv dnevnik II.	TV ZAGREB Prvi program 11.10 Poročila, 11.20 TV koledar, 11.30 Praznični zvoki, 12.00 otroški spored, 13.30 Sedem skatljic vžigalic, 14.45 Glasbena oddaja, 15.30 Poezija, 16.00 Dnevnik, 16.15 Metalurški, 17.00 Glasbena oddaja, 17.30 Osvajanje svobode (film), 19.30 Dnevnik, 20.00 Celotno slovensko življenje (drama), 20.55 Jugoslavija in svet, 21.40 Optimisti, 22.50 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 8.45 TV v šoli, 11.55 Nogomet: Željeznica—Univerzitatea, 15.50 Poročila, 15.55 Merlin, 16.25 TV koledar, 16.35 Kronika skupnosti osiškkih občin, 16.55 Nogomet: Videoton—Partizan, 18.45 Glasbena oddaja, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Kino — oko: Obletnica AVNOJ, 22.30 Dnevnik, 22.50 Šahovski komentar	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Mali svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti osiškkih občin, 18.45 Glasba za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veselje človeški vek, 21.20 Izbrani trenutki, 21.25 Meridijani, 21.55 En avtor, en film, 22.15 Dnevnik, 22.35 Šahovski komentar	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Mali svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti osiškkih občin, 18.45 Glasba za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veselje človeški vek, 21.20 Izbrani trenutki, 21.25 Meridijani, 21.55 En avtor, en film, 22.15 Dnevnik, 22.35 Šahovski komentar	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Mali svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti osiškkih občin, 18.45 Glasba za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veselje človeški vek, 21.20 Izbrani trenutki, 21.25 Meridijani, 21.55 En avtor, en film, 22.15 Dnevnik, 22.35 Šahovski komentar	TV ZAGREB Prvi program 9.00 TV v šoli, 16.50 TV v šoli, 17.40 Poročila, 17.45 Mali svet, 18.15 TV koledar, 18.25 Kronika skupnosti osiškkih občin, 18.45 Glasba za mlade, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veselje človeški vek, 21.20 Izbrani trenutki, 21.25 Meridijani, 21.55 En avtor, en film, 22.15 Dnevnik, 22.35 Šahovski komentar
TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.10 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Risanka, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Panoptikum, 18.30 Družinski spored, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derick, 21.20 Moda, 22.05 Sport.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.35 Družinski spored, 13.10 Poročila, 15.00 Tirolske vrtnice (film), 16.40 I me je drops, 16.55 Jakob in Elizabetha, 17.00 Poročila, 17.05 Risanke, 17.30 Flipper, 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Tedeni TV spored, 18.25 V soboto zvečer, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nekdo bo zmagal, 22.00 Sport, 23.00 Glasbeni show.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 11.00 Pogovor z novinarji, 12.00 Šport, 13.00 Vzgojna oddaja, 15.00 Scarlet Pimpernel (film), 16.25 Risanke, 16.45 Pravljica, 17.15 Risanke, 17.40 Čeladek, 17.45 Klub seniorjev, 18.30 Svet živali, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ljudska igra, 21.35 Večer, opoldne in jutro na Dunaju, 22.20 Nočni studio.	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Mojster Eder, 17.50 Spanček Zaspancek, 18.00 Svet živali, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Sport v ponedeljek, 21.15 Ceste San-Francisca, 22.05 Manjšine — bogastvo Evrope, 22.35 Ledeni zveni, DRUGI PROGRAM 17.30 Allahu Akbar, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Divje noči Burlija O., 19.05 Risanke, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Bolnišnica na robu mesta, 21.15 Čas v sliki, 21.45 Schilling, 22.05 Vojna in krastica (film).	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Tudi hec mora biti 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Zapuščina dvojnega orla, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolični raport, 21.15 Milijonski posel (film).	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Tudi hec mora biti 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Zapuščina dvojnega orla, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolični raport, 21.15 Milijonski posel (film).	TV AVSTRIJA PRVI PROGRAM 9.00 Poročila, 9.05 TV v šoli, 10.30 Družinski spored, 13.00 Poročila, 17.00 Poročila, 17.05 Eci, peci, peci, 17.30 Tudi hec mora biti 17.55 Spanček Zaspancek, 18.00 Zapuščina dvojnega orla, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolični raport, 21.15 Milijonski posel (film).					
TV MADŽARSKA 8.05 in 15.00 Šolska TV, 9.40 Ponovitve: 1. Makedonski kraljevski grob, 2. Za kratak čas, Japonska, 16.50 Nebeški poštarji, 6. (zadnji) del francoske nanizanke, 18.00 Reflektorjev magazin, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Mavrica, 2. predfinala vse državnega kviza, 22.05 Srečanje v petek zvečer, spored mladinskega uredništva, 23.05 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.35 Naš ekran, 8.55 Za otroke, 9.35 Ponovitve, 14.10 Lej! 14.40 Plesal bi... 14.55 Sokolova pesem, 15.30 Za kratak čas, Škotska, 16.00 Studio Pecs, 16.30 V Berlinu madžarsko, 17.25 Kuhajmo, 18.25 100 slovitih slik, Giotto, 18.35 Diagnoza, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Telepodij, kabaret, 21.25 Prosim za besedo, 1. in 2. del sovjetskega filma, 23.45 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 10.55 Pecs-Honved, prenos prvenstvene nogometne tekme iz Pecs, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.45 Madžarski potapljači na Kubi, 15.45 Selimo se v Saint Tropez, franc. film, 17.30 Spored prihodnjega tedna, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Nenavadna poroka, 4. del, 21.45 Sport, 21.55 Družabna igra.	TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 10.55 Pecs-Honved, prenos prvenstvene nogometne tekme iz Pecs, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.45 Madžarski potapljači na Kubi, 15.45 Selimo se v Saint Tropez, franc. film, 17.30 Spored prihodnjega tedna, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Nenavadna poroka, 4. del, 21.45 Sport, 21.55 Družabna igra.	TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 10.55 Pecs-Honved, prenos prvenstvene nogometne tekme iz Pecs, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.45 Madžarski potapljači na Kubi, 15.45 Selimo se v Saint Tropez, franc. film, 17.30 Spored prihodnjega tedna, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Nenavadna poroka, 4. del, 21.45 Sport, 21.55 Družabna igra.	TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 10.55 Pecs-Honved, prenos prvenstvene nogometne tekme iz Pecs, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.45 Madžarski potapljači na Kubi, 15.45 Selimo se v Saint Tropez, franc. film, 17.30 Spored prihodnjega tedna, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Nenavadna poroka, 4. del, 21.45 Sport, 21.55 Družabna igra.	TV MADŽARSKA 8.25 Spored za otroke, 10.55 Pecs-Honved, prenos prvenstvene nogometne tekme iz Pecs, 14.20 Narodna glasba za mladino, 14.45 Madžarski potapljači na Kubi, 15.45 Selimo se v Saint Tropez, franc. film, 17.30 Spored prihodnjega tedna, 18.00 Delta, znanstveni poročevalci, 19.00 Teden, aktualne reportaže, 20.00 Nenavadna poroka, 4. del, 21.45 Sport, 21.55 Družabna igra.					
TV KOPER 14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TVD novice, 17.00 TV šola: Pismo s Tirolske — TV film iz serije Julije, Golska vrtinica, Jezerske pošasti — dok. iz serije Skrivnosti svet A. Clarka, 18.00 TV film iz serije »Medical Center«, 18.50 Risanke, 19.30 TVD stičišče, 19.50 Z nami... Pred kamero, 20.20 Balada o Andyju Crockerju — film, Igrajo: Lee Majors, Joey Heatherton, Agnes Moorhead in drugi, Režija: George McCowan, 21.30 TVD vse danes, 21.40 Visok pritisk — glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta, 22.35 Kdo pozna umetnost od A do Z.	TV KOPER 15.45 Nogomet, Tuzla: Sloboda—Hajduk (Jug. prvenstvo), 17.15 Balada o Andyju Crockerju — film, Igrajo: Lee Majors, Joey Heatherton, Agnes Moorhead in drugi, Režija: George McCowan, 21.30 TVD vse danes, 21.40 Visok pritisk — glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta, 22.35 Kdo pozna umetnost od A do Z.	TV KOPER 15.30 Umetnostno drsnje, Zagreb: Zlata pirueta, 17.00 Videomix — glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami — ponovitev, 19.00 Risanke, 19.30 Skrivnosti uma — dok. iz serije Čudoviti svetovi, 20.20 Made in Italy — film, Igrajo: Alberto Sordi, Anna Magnani, Nino Castelnuovo, Sylva Koscina, Režija: Nanni Loy, 22.25 Operni večer: Lucia di Lamermoor	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.30 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV novice, 17.05 TV šola: Morski roparji — dokumentarec iz serije Čudeži narave, 17.30 Film (Ponovitev), 19.30 TVD stičišče, 19.50 Športni pregled, 20.20 Jazz na ekranu: Roscoe Mitchell sound and space ensemble, 20.50 TV film iz serije »Elleery Queen«, 21.40 TVD vse danes, 21.50 Trinajsta devica — film, Igrajo: Lex Barker, Karin Dor, Christopher Lee in drugi, Režija: Harald Reinl	TV KOPER 14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 16.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 17.00 TV novice, 17.05 TV šola: Morski roparji — dokumentarec iz serije Čudeži narave, 17.30 Film (Ponovitev), 19.30 TVD stičišče, 19.50 Obzorja, 20.20 Doktor Jekyll in sestra Hyde — film, Igrajo: Ralph Bates, Martine Beswick, Gerald Sim in drugi, Režija: Roy Ward Baker, 21.50 Dokumentarna oddaja, 22.00 TVD vse danes, 22.10 Zdravnik in pacient, 23.00 Dnevi AVNOJ-a, Tv drama, 4. del	TV KOPER 8.05 in 14.25 Šolska TV, 9.45 Ponovitve: Delta, Človek v dežnem plašču, 16.25 Dva milijona: spored za starejšo občano, 16.55 UEFA pokal, prenos nogometne tekme 3. kola, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Pravni slučaj, 21.45 Srečanje v študiju št. IV, 21.30 Bili smo v gosteh; pri dr. Matyasu Timarju, 22.15 TV dnevnik.	TV KOPER 13.15 Nogomet, Sremska Mitrovica: Jugoslavija—Španija — uneder 18 EP, 14.00 Odprta meja — Informativna oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks, 15.00 Boks, Svetozarevo: srečanje prvakov, 18.00 Tv film iz serije »Medical center«, 18.50 Risanke, 19.30 Tv stičišče, 19.50 Evrogol, 20.10 Tv film iz serije »Elleery Queen«, 21.10 Turistični vodič — V sodelovanju z agencijo Kompas Hertz, 22.10 TVD vse danes, 21.30 Videomix — glasbena oddaja v živo z glasbenimi željami in nagradnimi igrami.					

tedenski koledar

PETEK, 23. novembra — Klemen SOBOTA, 24. november — Flora NEDELJA, 25. november — Katarina PONEDELJEK, 26. november — Konrad TOREK, 27. november — Virgil SREDA, 28. november — Jakob CETRTEK, 29. november — dan republike

prodam

VINOGRAD S KLETJO NA STARI CESTI PRODAJ. Informacije: Mekotnjak št. 3, p. Ljutomer. In-638
NIZKOVALNE SALONITNE PLOŠČE, 8-valne, 180 kosov, 25 slemenjakov in vijake prodam. Telefon 82 526. In-640
TRAKTOR IMT 539 prodam. Stara Nova vas 75, p. Križevci pri Ljutomeru. In-648
NAMIZNI ŠIVALNI STROJ PRIVILEG VOLL ZICHSAK LM2 PRODAJ. Ogled od 7. do 10. ure. Lendava, Župantičeva 7. Le-406
ŠTEDILNIK NA TRDA GORI-VA (desna cev), šivalni stroj in črn krzneni plašč št. 40 ugodno prodam. Jolanka Šeruga, M. Sobota, Staneta Rozmana 12. M-5493
HIŠO V OKOLICI BELTINEC PRODAJ. Naslov v upravi lista. M-5494
PLUG IMT, 12-colni, prodam. Recek, Sodišinci 45, p. Tišina. M-5495
OSEBNI AVTOMOBIL WARTBURG, 1974, ugodno prodam. Telefon od 6. do 14. ure: 75 271, interna 52 ali Gornji Lakoš 23. M-5496
TELICO, brejo šest mesecev, in kravo, staro štiri leta, brejo osem mesecev, prodam. Krog, Murska 49. M-5497
TRAKTOR FERGUSON 35 s kabino prodam. Jožef Žalik, Velika Polana 181. M-5498
VHODNA HRASTOVA VRA-TA, dvojna, okna s polknami (90 x 120 cm), 4 kose (60 x 60 cm), 1 kos in omarico za elektriko, vse novo, prodam. Mečlovšek, Kidričeva 31. M-5499
MALE PUJSKE PRODAJ. Ivan Hoheger, Tišina 41. M-5500
KOMBINIRKO, CIRKULAR-KO IN SKOBELINI STROJ PRODAJ. Bakovci, Partizanska 26. M-5505
STAREJŠO KRAVO, vozno, brejo tri mesece, prodam. Žižki 102, p. Črenšovci. M-5507
BOROV GOZD (50 arov) in borove špirovce prodam. Ludvik Lazar, Stanjevi 101, p. Petrovci. M-5508
OB GLAVNI CESTI M. SOBO-TA—AVSTRIJA NAPRODAJ STANOVANJSKA HIŠA, NJI-VA, TRAVNIK IN PARCELA, VELIKASKORAJ 2 ha. Naslov v upravi lista. M-5509
GLOBOK OTROŠKI VOZI-ČEK, STAJICO IN ZIBELKO PRODAJ. Cvetko, Murska So-bota, Lendavska 17 c. M-5510
10 m³ BOROVINE NA PANJIH, v KUŠTANOVCIH, primerno za grede in gradnje, prodam. Cena po dogovoru, poklicati v večernih urah: telefon 75 860. M-5511
KOMBI IMV, registriran do no-vembra 1985, letnik 1974, in MAGIRUS, triosovnost, regis-triran, 16 t, letnik 1972, prodam. Lukač, Krog, Brodarska 11, te-lefon 21 691. M-5512
KRAVO, staro šest let, brejo pet mesecev, prodam. Ferencek, Dobrovnik 219. M-5514
HI-FI STUDIO CENTER, 2 x 80 W, nov, prodam. Naslov v upravi lista. M-5515
WARTBURG PRODAJ. Lipa 106 c ali 115. M-5516
ŠKODO 110 CUPE, letnik 1980, prodam. Žalman, Cankova 10. M-5517
MLADEGA PSA — velike pas-mice, prodam. Krajna 56. M-5518
PLAŠČ (umetno krzno), kučmo in pohištvo za spalnico, novo, prodam. Slava Škedelj, Stara ul. 2. M. Sobota. M-5519

ZREBICA NAPRODAJ. Dolnja Bistrica 110, p. Črenšovci. M-5520
ITALIJANSKO DIRKALNO KOLO CAPAGNOLO PRO-DAM. Gradišče št. 43. M-5521
MALE PUJSKE PRODAJ. Krog, Murska 124. M-5522
ZASTAVO 126 P UGODNO PRODAJ. Gradišče 62, p. Tiši-na. M-5523
ZASTAVO 750 IN KOMBI ZAS-TAVO 750 K UGODNO in po-ceni prodam. Marjan Perša, Rožički vrh 75, p. Videm ob Ščavnici. M-5524
TELICO, brejo osem mesecev, kontrola A, ali kravo, dobro mle-karico, brejo osem mesecev, pro-dam. Križevci 38 v Prekmurju. M-5526
FORD 12, neregistriran, v vo-znem stanju, poceni prodam. Habjanič, Prvomajska 15, M. So-bota. M-5527
MOTOR ZA ŠKODO 110, v dobrem stanju, prodam. Sadl. Vanča vas 8, p. Tišina. M-5528
OPEL ASCONO 1.2, letnik 1976, prodam. Flisar, Ropoča 64. M-5529
KRAVO ALI TELICO, brejo, prodam. Klement, Matjaševci 44. M-5530
SADOVNJAK, 25 arov, prime-ren tudi za gradnjo, prodam. Li-povci 228. M-5540
OPREMO ZA MOŠKI IN ŽEN-SKI FRIZERSKI SALON PRO-DAM. Salon Silva, Hotel TER-MAL, Moravske Toplice, telefon (069) 48 210. M-5541
JAKNO IZ LISIČJEGA KRZ-NA PRODAJ. Kološa-Kekec, M. Sobota, Staneta Rozmana 6, stanovanje 24. M-5541 a
VINOGRAD V STREHOVCIH, 9 arov, prodam. Naslov v upravi li-sta. M-5550
AVTO ZASTAVO 750 SC, letnik 1979, prodam. Cena 150.000 din. Franc Sočič, Lendava, Kidričeva 9. M-5551
TRAJNOGOREČI ŠTEDILNIK, peč na trda goriva, hladilnik, TV antene, reporeznico in les za ostrejšje napredaj. Naslov v upravi lista. M-5554
KOLESA ZA R 5 z gumami SEMPETER, zimskimi, 4 kose, prodam. Skraban, M. Sobota, Finžgarjeva 11. M-5555
TRAKTOR STEYR, 18 KM, s ko-so, plugom in branani, prodam. Moravske Toplice, Kranjčeva 20, p. Martjanci. M-5557
PRINC 1200 C PRODAJ. Ivanič, Kapelski vrh 30, p. Radenci. GR-270
ZASTAVO 101 CONFORT, letnik 1980, prodam. Cena 250.000 din. Telefon (069) 81-879. GR-271
NOVO CIRKULARKO s 3 KW elektro motorjem, z mizo za razrez drv in mizo za „žomanje“ pro-dam. Cena 46.000 din. Telefon (069) 81-879. GR-271 a
ŠTEDILNIKA (električni in kombinirani), 8-litrski bojler in etažno peč za centralno ogrevanje prodam. Flisar, Spodnja Ščavnica 19, p. Gornja Radgona. GR-273
ZASTAVO 101, letnik 1977, pro-dam. Telefon po 16. uri: 21-195. M-KS
ŠKODO 110, obnovljeno, prodam. Kučan, Adrijanci 26. M-5473
OSEBNI AVTO WARTBURG 350 STD KARAVAN, z novim mo-torjem, v odličnem stanju, pro-dam. Pavel Gyorek, M. Sobota, Talamijeva 15. M-5489
Z — GT 55 NAPRODAJ. Glavač, Bogojina 47. M-5542
OSEBNI AVTOMOBIL GS CLUB, letnik 1972, ugodno prodam. Černelavci, Gorička 68, telefon 23-056. M-5543
ŽAGANE ŠPEROVCE, debeline 12 in 14 cm, dolge od 5 do 6 m, prodam. Ludvik Flisar, Moravske Toplice, Lešče 21. M-5544
NOVE GUME 11—28 prodam. Brezovci 68 a. M-AK
KLUBSKO MIZO IN DVA FO-TELJA UGODNO PRODAJ. Naslov v upravi lista. M-5545
JAWO CZ 350 ugodno prodam po delih. Stefan Horvat, Petanjci 109. Ogled po 14. uri. M-5547
MARSHALL 100 W, ELEK-TRIČNO KITARO z dvema peda-loma in stojalo AKG z mikro-fonom prodam. Karel Pozman, Serdica 117, p. Rogoševci. M-5548
LADO 1200, letnik 1973, ugodno prodam. Gyergyek, telefon 22-465. M-5549

SKRINJO, 320 l, in HLADILNIK GORENJE, star eno leto, prodam. Naselje Prekm. brigade 22. M-5546
ROTACIJSKO FREZO GORE-NJE PRODAJ. Telefon 062 38-885. M-OP
WARTBURG DE LUXE, letnik 1978, prodam. Kolar, M. Kuzniča 13 a, telefon 21-636 popoldne ali dopoldne 22-210. M-OP
PLETILNI STROJ REGINA UGODNO PRODAJ. Telefon: 81-008. M-OP
GORILEC, TIP OLIMPIA STAR, in pločevino za izdelavo 4500-litrskega rezervoarja za gorilno olje prodam. Naslov v upravi lista. M-HH
FIAT 750, star dve leti, prodam. Informacije po telefonu 21-261. M-OP
KOMBINIRANI OTROŠKI VOZIČEK PRODAJ. Györek, M. Sobota, Lendavska 19. Tel.: 23-045. M-5557
ŽITNI KOMBAIN *LANZ, dol-žina kose 2,50 cm, z diesel motor-jem, prodam. Gornja Bistrica 64. M-5558

Dragemu sinu in vnuku SLAVKU HORVATU iz Ivanovec, ki služi vojaški rok v Skopju, ob praznovanju 19. rojstnega dne in uspešno opravljenim šoferskim izpitom iskreno čestitajo, želijo veliko sreče za volanom in izpolnitev življenjskih ciljev — starši in stari starši.

OPEL KADET IN SILAŽNI KOMBAIN MRX-2 PRODAJ. Branko Petrovar, Stara Nova vas 34, p. Križevci pri Ljutomeru. M-5559
KORUZO NA STORŽIH PRO-DAM. M. Sobota, Štefana Kuzmi-ča 15, telefon 22-012. M-5560
PLEMENSKO TELICO, brejo 8,5 mesecev, kontrola A, prodam. Ivanci 19, p. Bogojina. M-5562
RENAULT 4, letnik 1977, ugodno prodam. Telefon dopoldne 24-955 ali popoldne 22-981. M-5563
AVTOMOBILSKO PRIKOLICO, 500 kg, prodam. Mirko Horvat, Bratanci 4, p. Beltinci. M-5564
MALE PUJSKE PRODAJ. Geza Lanjšček, Gornji Petrovci 52. M-5565
OPEL MANTA IN TOMOS AVTOMATIK, nov, N-PRO-DAJ. Telefon 23-051. M-5567
PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE PRODAJ. Kobilje 159. M-5568
OSEM MALIH PUJSKOV, cca 30 kg, prodam. Tončka Kržanko, Vučja gomila 103, telefon 76-293. M-5569
TRAKTOR URSUS 335, s koso in kabino, 1500 delovnih ur, prodam. Naslov v upravi lista. M-5570
STAREJŠO KRAVO, brejo devet mesecev in štedilnik GORENJE na trda goriva prodam. Klemen, Križevci 2 v Prekm. M-5571
ZASTAVO 101 PRODAJ. Mur-ski Črnci 15. M-5574
PEČ ZA CENTRALNO KURJA-VO FERROTHERM z bojlerjem, 35.000 kal., novo, prodam. Tele-fon do 15. ure: 21-309. M-5576
KRAVO, z drugim telefom brejo osem mesecev, in koruzo na stor-žih prodam. Satahovci 53. M-5577
OTROŠKO POSTELJO S POSTELJINIM VLOŽKOM in otroški športni voziček prodam. Glavica, telefon 23-418. M-5578
DVA PRAŠICA ZA ZAKOL (130 kg) in štedilnik na trda goriva pro-dam. M. Sobota, Tomšičeva 30. M-5579
ZASTAVO 750, obnovljeno in registrirano do novembra 1985, prodam. Matija Kaučič, Branoslavci 24, p. Ljutomer. In-647
MLADO KRAVO S TELETOM, staro 2,5 leta prodam. Andrejci 29. M-5581
DVE BREJI KRAVI IN TELICO PRODAJ. Koudila, Pečarovci 93, p. Mačkoveci. M-5582
PLUGA IMT, 12-colni, in OLT, 10-colni, prodam. Ivanci 70, p. Bogojina. M-5583

MALE PUJSKE PRODAJ. Murski Črnci 17. M-5580
AVTO NSU 1200 C, registriran do septembra 1985, po ugodni ceni prodam. Stefan Sočič, Puconci 82, telefon 72-533. M-5584
POHIŠTVO ZA SPALNICO, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Lebar, Rakičan, Kolna 25, telefon 23-374. M-5585
HLADILNIK Z OMARO in OTROŠKO ZIBELKO PRODAJ. Danica Kološa, Murska Sobota, Alija Kardoša 6. M-5587
TRAKTOR URSUS C 335 s ka-bino prodam. Ivanci 3, p. Bogoji-na. M-5587
URSUS 335 s kabino, 2500 delov-nih ur, in avto ŠKODA 100 ter kravo z drugim teletom napredaj. Lipovci 234. M-5589
BOJLER ZA PEČ ZA CEN-TRALNO KURJAVO, nov, prodam. Murska Sobota, Noršin-ska 1. M-5590
ZASTAVO 101, prva registracija leta 1976, tehnični pregled do juli-ja 1985, odlično ohranjen, pro-dam. Telefon 21-653 ali Žižek, M. Sobota Štefana Kovača 13. M-5591
ZASTAVO 750 UGODNO PRODAJ. Marjan Rajner, Ver-žej 56. Ogled v popoldanskem ča-su. M-5592
FIAT 126 P, letnik 1980, prodam. Sebeborci 44 a, p. Martjanci. M-5593
WARTBURG, starejši letnik, do-bro ohranjen in peč na olje EMO 8, prodam. Anton Žabot, Gornja Bistrica 188. M-5594
ZASTAVO 750, staro tri leta, pro-dam. Puževci 13 ali telefon 23 020 do 14. ure. M-5596
TRAJNOGOREČO PEČ PRODAJ. Kuzmič, Mojsirska 1, 8. nadstropje. M-5597
CISTERNO CREINA, 2700 l, prodam. Gančani 6, p. Beltinci. M-5598
MALE PUJSKE PRODAJ. Mala Bakovska 2, Bakovci. M-5600
OSEBNI AVTOMOBIL MERCE-DES 220, dobro ohranjen, pro-dam. Informacije po telefonu 82 535. In-657
AVTO ZAPOROŽEC, letnik 1977, prodam po ugodni ceni. Ladislav Horvat, Čentiba 436. Le-413
PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTO IN MOPED TOMOS SPRINT PRODAJ. Feliks Dvoršak, Lomanoše 9 a, p. Gornja Radgona. In-652

PLAŠČA št. 38 in 40 (ženski-dekliški), ugodno prodam. Naslov pod št. 650/In. In-651
ZASTAVO 101, letnik 1976, regi-strirano do 30. aprila 1985, pro-dam. Marjan Novak, Stara Nova vas 26, p. Križevci pri Ljutomeru. In-650
SEDEŽNO GARNITURO (kavč, dva fotelja in taburet), prodam. Ogled v soboto in nedeljo popol-dne. Kočič, Gornja Radgona, Mladinska 16 (Trate II), telefon po 14. uri: 23 495. M-MM
BARVNI TELEVIZOR ISKRA, MOPED TOMOS AVTOMATIK 3, varilni aparat, 250 AP, frezo, 5 kW, gume (600 x 16) s platišči, dvoje, nove, za IMV in 4 gume s platišči (600 x 16), rabljene, elek-trični skobeljnik BOSCH, prime-rno za mizarja in avto 126 P prodam. Murska Sobota, Kidriče-va 31. M-MM
GS CLUB, prevoženih 80.000 km, prodam za 130.000,00 din. Jeklotehna — Dušan. M-5601
ZELJE (12 din za kg), prodam. Jože Horvat, Mlajtinci 34, p. Martjanci. M-5602
ZASTAVO 750, letnik 1975, prodam. Smiljan Lazar, Bakovci, Mladinska 30. M-5603
MEŠANI GOZD V DANKOV-CIH, približno 70 arov, in leseni sod za gnojnico (1000 l), prodam. Puconci 92, telefon 72 536. M-5604
ENONADSTROPNO STANO-VANJSKO HIŠO V RAKIČANU, primerno tudi za lokal, in traktor s priključki prodam. Informacije: te-lefon 21-288. M-5605
MOTOR IN OSTALE DELE ZA VOLKSWAGEN 1200 UGODNO PRODAJ. Beltinci, Panonska 13. M-5606
TRAKTOR URSUS 335, v dobrem stanju, s koso, prodam. Kobilje 10. M-5607
KRZNENI PLAŠČ št. 38 prodam. Telefon 21-790. M-5609
FLEKS, 1800 W, 6500 obratov, prodam. Naslov v upravi lista. M-5610
STEYR, 15 KS, v dobrem stanju, ugodno prodam. Mesarič, Lipovci 154. M-5611
KUNCE — SAMIČKE, beli novo-zelandec, primerne za pripust, pro-dam po 1000 din za kos. Janez Fe-renc, Veržej 220. M-5612
TRAKTOR URSUS C 335, registri-ran, prodam. Janko Štefanec, Ša-linci 13, p. Križevci pri Ljutomeru. M-5613

kupim

STAREJŠO HIŠO z večjim sadovnjakom, v bližini M. Sobote, kupim. Naslov v upravi lista. M-5491
DŽIP, v nevoznom stanju (lahko brez motorja), kupim. Ponudbe na upravo Vestnika z oznako „ZA JOG“. M-JG
ŽETVENO NAPRAVO ZA BCS, NOVEJŠI TIP, kupim. Marjan Ficko, Vidonci 100, p. Grad. M-5588

zaposlitve

GOSTILNA ANDERLIČ, Mari-bor, Za kalvarijo 1 c, sprej me v redno delovno razmerje dekle, ki ima veselje do dela v kuhinji. Hra-na in stanovanje v hiši. Telefon (062) 26 821. M-OP
KUCHARICO, z veseljem do dela v strežbi, zaposlimo za nedoločen čas. Gostilna Lovski dom, Canko-va. M-5553

sobe

OPREMLJENO SOBO S SOUPORABO KOPALNICE v M. Soboti vzamem v najem. Naslov v upravi lista. M-5506
SOBO V MURSKI SOBOTI ali okolici išče starejši moški. Naslov v upravi lista. M-5525
DVOSOBNO STANOVANJE ODDAM V NAJEM FANTOM ALI DEKLETOM. Informacije: M. Sobota, Partizanska 33. M-OP

razno

PREKLICUJEM VELJAVNOST ZAKLJUČNEGA SPRIČEVALA CPŠ M. Sobota, mizarske stroke, izdano 28. 6. 1969, Franc Maučec, Linovci 203, p. Beltinci. M-5572
PREKLIC!
PREKLICUJEM VELJAVNOST HRANILNE KNJIŽICE št. 741769, izdane pri HKS Lendava, TZO Črenšovci, Katarina Smej, Odranci 187. M-5578
GARAŽO V MURSKI SOBOTI ali bližnji okolici vzamem v najem za hrambo avtomobila v zimskih mesecih. Plačilo vnaprej. Naslov v upravi lista. M-5552

Živeti — umreti je usoda naša, a cilj nam je visoko posajen! Glej to drevo: za usodo nič ne vpraša, a večno se bori za svoj namen...

O. Župančič

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 76 letu starosti za vedno zapustil naš oče, stari oče, brat in stric

Štefan Režonja

iz Renkovec

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem, botrini, sosedom, delovnemu kolektivu KZ Lendava in vsem, kiste ga obiskali ob mrtvaškem odru ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem za darovane vence in cvetje ter za besede sožalja. Iskrena hvala tudi gospodoma duhovnikoma Ratniku in Režonju, pevkam in tovarišu Ferčaku za poslovilne besede.

Renkovec, 16. novembra 1984

VSI NJEGOVI

Prezgodaj čas prišel je za oddih, dom je prazen, dom je tih, ker tebe ljubi oče ni, da bi skupaj še bili.

ZAHVALA

V 39. letu starosti nas je mnogo prezgodaj za vedno, tragično zapustil, naš dragi mož, oče, zet in brat

Dominik Šmarčan Kofjač

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka soboške bolnišnice, posebno dr. Ludviku Norčiču.

Prisrčna zahvala g. kaplanu Alojzu za pogrebni obred in tolažilne besede, cerkvenim pevcom za odpete pesmi, in godbi na pihala za odigrane žalostinke.

Zahvala tudi predstavniki KS za tople poslovilne besede.

Žalujoči: žena Marjeta, hčerki Marjetka in Aleksandra, sinček Damijan, tast in tašča, sestre Lojzka, Štefka, Ivanka in Jožica, brata Tine in Pepi z družinama, boter in botra ter ostalo sorodstvo

VESTNIK

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveč, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Ginter Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383, dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 700,00 din, polletna 350,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.500,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 900,00 din. Takoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176. Cena posamezne številke 20,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oprežen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

POPRAVEK

Pri zahvali za pok. BA-RICO PERTOCI, roj. Mataj, iz Bakovec, je prišlo do napake v tekstu in se pravilno glasi:

ŽALUJOČI: sinovi Kalman, Franček in Alojz ter hčerki Marika in Rozika z družinami ter ostalo sorodstvo

POPRAVEK

Pri zahvali za pok. Marijo Šadl iz Gornjih Slaveč je prišlo do napake v tekstu, ki se pravilno glasi:

Se enkrat prirčna hvala sosedoma Bunderli in Horvatu, enako tudi Jožefi Štrtak in Dragu Lovenjaku za vso pomoč.

V SPOMIN

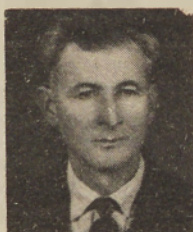
25. novembra, minevajo štiri leta, odkar smo izgubili našega dragega moža, očeta in sina

Zoltana Rituperja

iz Markišavca

Z bolečino v srcu se ga spominjamo. Velika je bila njegova dobrotnost, ki smo je bili vsi deležni. Hvala vsem, ki se ga skupaj z nami še spominjate, obiskujete njegov grob, ga krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, tast in dedek

Julij Graber

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem za darovane vence in cvetje. Posebna zahvala zdravstvenemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice. Prirčna zahvala g. kaplanu Štefanu Hodniku, ter pevcem, slovenske in madžarske narodnosti za odpete žalostinke.

Dolga vas, 11. novembra 1984

Žalujoči: žena Etelka ter hčerki Etelka in Iliška z družinama

Če bi solza mrtvega zbudila, te ne bi dragi mož in oče črna zemlja krila.

V SPOMIN

Tri leta minevajo, odkar nas je zapustil naš dragi, nepozabni mož, oče in sin

Dezider Vitez

iz Moravskih Toplic

Težko je življenje brez tebe, naš dom je brez tebe pust in prazen. Grenko je spoznanje, da te ni in da te nikoli več ne bo, toda spomin nate še živi.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu, ga krasite s cvetjem in na njem prižigate sveče.

Žalujoči: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, tasta, starega očeta in brata

Kolomana Mariča

1920—1984
iz Puconec

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, posebno družinama Štefana Banfija in Jožeta Česarja ter vsem ostalim, ki ste nam v trenutkih njegove bolezn stali ob strani.

Posebej se zahvaljujemo predstavniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu, duhovniku in pevcem žalostink ter vsem, ki ste sočustvovali z nami in s cvetjem zasuli njegov prerani grob.

Vsem, ki ste se mu poklonili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI RADI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in dedka

Štefana Horvata

iz Žižkov 80

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, mu poklonili vence in cvetje ter vsem, ki ste dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prirčna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: žena Marija, hčerke Veronika, Francka in Marija z družinami, sinovi Štefan, Jože in Lojze ter ostalo sorodstvo

A dan je črni moral priti, bridkosti dan, o j dan solzan, težko bilo se je ločiti, a solze vse, ves jok zamen.

ZAHVALA

Po težki in neozdravljivi bolezni nas je v 45. letu starosti zapustil naš dragi mož, sin, oče in stari oče

Karel Kerčmar

iz Kukeča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim sosedom, vsem vaščanom in njegovim sodelavcem, ki ste nam v teh težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali pa darovali v druge dobrodelne namene ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi poslednji poti.

Zahvaljujemo se zdravnikom kirurškega oddelka iz M. Sobote, posebno dr. Arpadu Norčiču za pomoč in razumevanje v času njegove bolezni ter dr. Kiršnerju, in patronažnim sestram iz G. Petrovec za vso pomoč in lajšanje bolečin.

Hvala župnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter vsem govornikom za slovo ob odprtem grobu.

Hvala kolektivu Moravskih Toplic, KO ZRVS Fokovci, SD Kančevci, kolektivu Tekstila obrat Križevci, DPO iz Murske Sobote, Muri iz G. Petrovec, Gasilskim društvom iz Kukeča, Ivanovec in Kančevca za darovane vence ter ostalim gasilec za izkazano poslednjo čast.

Iskrena hvala vsem njegovim dobrim prijateljem, nekdanjim sošolcem in njegovim sodelavcem za tako številne obiske in tolažbo v času njegove težke bolezni.

Še enkrat vsem — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: NJEGOVI DOMAČI

ZAHVALA

V 90. letu starosti me je za vedno zapustila draga mama

Julijana Perša

iz Dolgovaških goric

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, posebno družinama Györköš in Torma, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ji poklonili vence in cvetje, jo pospremili na njeni zadnji poti, meni pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice, g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Dolgovaške gorice, 3. novembra 1984

Žalujoča hčerka Irena

Ce bi solza mrtvega zbudila, te ne bi črna zemlja krila...

ZAHVALA

Po težki in neozdravljivi bolezni nas je v 55. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

Franc Ferčak

iz Renkovec 96

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje. Iskrena zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku in TOZD Planika Turnišče, ter vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: žena Ana, sin Štefan, hčerka Milena, oče, brat z družino in ostalo sorodstvo

PREDSEDSTVO RADGONSKE
SOCIALISTIČNE ZVEZE O OS-
NUTKU RESOLUCIJE

ODGOVOR MORA DATI JAVNA RAZ- PRAVA

Javna razprava, ki bo potekala do 20. decembra — v delovnih okolišjih jo mora spodbuditi sindikat, na terenu pa krajevne konference SZDL — mora odgovoriti, če je resolucijski načrt občine za prihodnje leto realen. Tako so menili na zadnji seji delegatov predsedstva OK SZDL, nekatere pobude dodali tudi sami in obenem spregovorili še o vrsti drugih vprašanj.

Zato bo razgovor na predsedstvu gotovo pomemben prispevek k obravnavi osnutka resolucije, če bo spodbudil široko javno razpravo. O samem resolucijskem načrtu le, da je naravnano ofenzivno, s ciljem, da bi radgonsko združeno delo počasi nadoknadilo zamujeno v zadnjih letih. Vse osnovne usmeritve, od rasti družbenega proizvoda do načrtovanega izvoza, so višje od republiškega resolucijskega načrta, na pripravo katerega v občini niso imeli vpliva. Razprava je pokazala, da se v občini ne strinjajo s predvidenim zaostajanjem skupne porabe za gospodarstvo, saj je njena odeja v občini že tako prekratka. Nič manj pomembna so razmišljanja o pravočasnem opozarjanju na ekološke pasti ob predvidenih posegih v naravo. O tem so si bili delegati v predsedstvu enotni, ne le ko so spregovorili o osnutku resolucije, temveč tudi ob obravnavi uresničevanja politike družbeno-ekonomskega razvoja občine v zadnjih štirih letih. Med možnimi cilji razvoja pa smo tudi zanimivo pobudo, da bi ob obilici domačih jabolk v Radenski začeli razmišljati o možnosti predelave le-teh.

Obravnavano poročilo o uresničevanju delegatskega sistema in delegatskih odnosov v občinski skupščini je dopolnil predsednik SO Gornja Radgona Jože Kolb tudi z naslednjimi: „Če hočemo doseči, da bo družbenopolitični zbor zares pravi usmerjevalec na ključnih področjih dela in življenja občine, se morajo vse družbenopolitične organizacije aktivno vključiti že v pripravo gradiv, sam zbor pa zasedati najmanj tri dni pred ostalima skupščinskima zboroma.“ Kljub oceni, da je napredek v delu skupščinskega sistema vendarle dosežen, je razprava opozorila na vrsto pomanjkljivosti, ki kažejo, da odborniški način dela v praksi še vedno ni povsem preživet tudi v delegatskem sistemu radgonske občine.

V. Paveo

GORNJA RADGONA

Denar za obračališče za členkar zagotovljen

1. december, ko bi moral slednjič pripeljati členkar do občinskega središča, je vse bližji, graditev obračališča pa se še ni pričela. Nekaj pa se je vendarle premaknilo. Lokacija, z razširjenjo obstoječih avtobusne postaje, je izbrana; ustrezen upravni organ pa je izdal tudi potrebno soglasje. Pred kratkim pa so tudi podpisali samoupravni sporazum za financiranje del na postaji in ureditev postajališča pri Avtoradgoni v industriji, ki cona na Meleh. Potrebnih 3 milijone 363.800 tisoč dinarjev bodo prispevali: glavino samoupravna komunala interesna skupnost in krajevna skupnost G. Radgona, preostali del pa Avtoradgona, Gorenje-Elrad, TOZD Moda in Certusov tozd Avtobusni promet M. Sobota.

vp

PREDVSEM VIDETI PERSPEKTIVE

O smereh in strategiji bodočega razvoja soboške občine je tekla dokaj poglobljena razprava tudi na seji predsedstva OK SZDL v Murski Soboti. Iz zelo obsežne razprave povzemamo misel, da ne bi smeli preveč zgolj ugotavljati sedanjega stanja, ampak predvsem videti perspektive v naslednjem letu in srednjeročnem obdobju 1986—1990. Zato so se zavzeli za takšen razvojni načrt, ki bo slonel na stvarnih temeljih, ne pa na zbiru želja. Glede osnutka občinske resolucije o politiki družbeno-ekonomskega razvoja v letu 1985 je bilo enotno stališče članov predsedstva OK SZDL, ko so ugodno ocenili ta nadvse pomembni razvojni dokument in podprli zapisane materialne okvire. Čeprav so v isti sapi opozorili, da bo uresničitev teh ciljev terjala od vseh dejavnikov maksimalne napore. Niso pa sprejeli besedila, po katerem bi skupna in splošna poraba v prihodnjem letu zaostajala za 10 odstotkov za rastjo

dohodka, ker po njihovem mnenju tega zaostajanja ne bi smelo biti, saj bi se drugače družbene dejavnosti znašle v še težavnejšem položaju kot doslej.

V poglavju o razvoju posameznih področij pa so izpostavili prednostno vlogo šolstva, zdravstva in tudi raziskovalne dejavnosti. Pri tem so podprli stališče sveta za družbenoekonomске odnose, da si je treba prizadevati za racionalizacijo delovanja strokovnih služb SIS. Prav tako so se opredelili za dogovor o prednostnih naložbah, ker vsega na področju neproizvodnih naložb ne bo možno uresničiti. Glede smernic za pripravo družbenega plana soboške občine v obdobju 1986—1990 pa so menili, da je treba vnesti ustrezno besedilo o nadaljevanju samoprispevkov, za pospeševanje kmetijstva in infrastrukture pa tekst o združevanju sredstev. V ta dokument naj bi vnesli tudi vse agrarne operacije, saj do leta 1990 predvidevajo

obsežne melioracije in komasacije. Menili pa so, da se mora poleg rastlinske proizvodnje hitreje razvijati tudi področje predelovalne industrije. V razpravi pa niso mogli mimo zahtev po skladnejšem regionalnem razvoju v naši republiki, kjer je čutili določen zaostanek, obmejna lega soboške občine pa terja konkretnije posege na tem področju. Govor je bil tudi o večji razpoložalni pravici večjih izvoznikov, zlasti tekstilcev, z ustvarjenimi devizami, in možnostih uvoza opreme, prizadevanjih za hitrejši razvoj trgovine in podobnem. Zagotovo bodo izrečene misli na seji predsedstva OK SZDL v Murski Soboti dobrodošla pomoč načrtovalcem nadaljnjega razvoja soboške občine. Seveda pa si brez doslednejšega uresničevanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije ne moremo zamisljati realnega planiranja, o čemer nenehno govorimo.

Milan Jerše

OD SLADKEGA VRHA DO BOLGE VASI JE DO KONCA OKTOBRA PRESTOPILO MEJO 3.650.797
POTNIKOV

Boljše delovne razmere carinikov

Na šestih mednarodnih in osmih obmejnih prehodih na 220 kilometrih meje z Avstrijo in Madžarsko je na območju carinarnice Gornja Radgona do konca oktobra prestopilo mejo 29 odstotkov več potnikov kot v tem obdobju lani; v mednarodnem prometu 2.075.345, v obmejnem 1.575.432, skupno pa 3.650.797. „Le za dva odstotka večje število domačih prehodov v mednarodnem prometu kaže, da so zaradi padanja kupne moči le redki izkoristili oprostitev plačila pologa za prvi prehod meje. V obmejnem prometu pa je očitno, da se naši ljudje odpravljajo v

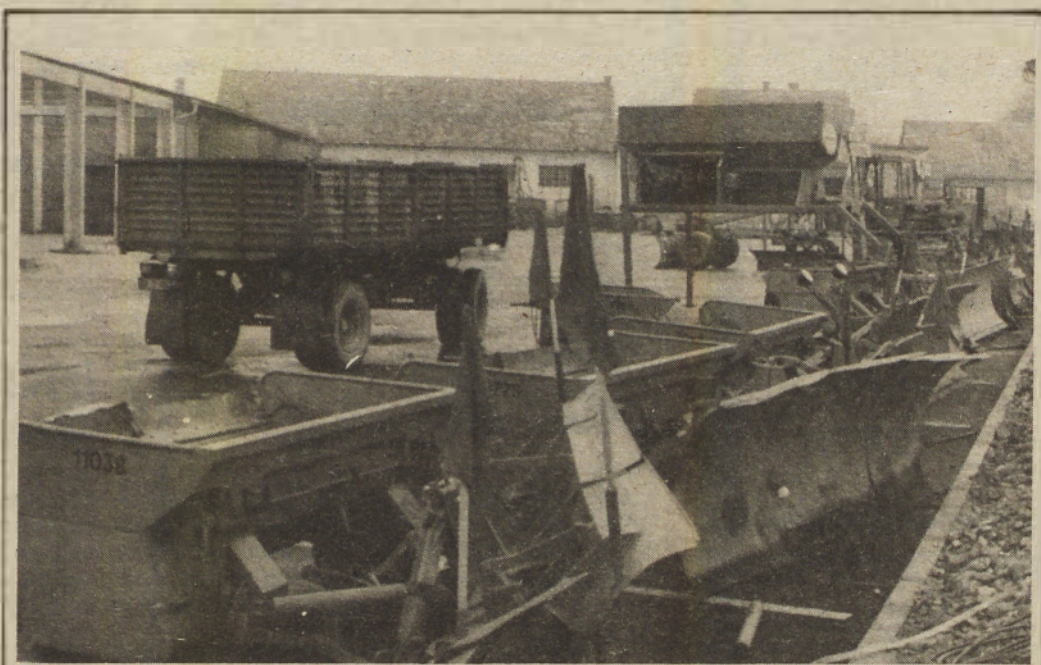
Avstrijo v glavnem le še po nakup pri nas manjkajočih rezervnih delov za kmetijsko mehanizacijo in avtomobile.“ je dejal ob 40-letnici carinske službe upravnik radgonske carinarnice Janez Sever.

Kljub temu pa je 114 carinikov v prvih desetih mesecih leta opravilo veliko dela. Med tem ko se je število carinjenj na meji znižalo skoraj za tretjino, so znova zrasli devizni prekrški. Tihotapci kave pa se ob v vse manjši razliki za to iskano poživilo med trgovinskimi

cenami in cenami „na črnem trgu“ vse bolj odločajo za poskuse „velikih podvigov“. In to kar od 400 kg navzgor, radgonski cariniki pa so imeli opraviti tudi s poskusom prenosa 2.300 kg kave naenkrat. Občutijo pa tudi vse večje vključevanje pomurskega združenega dela v zunanjetrgovinske tokove in je blagovno carinjenje precej poraslo (izvoz in uvoz skupaj za 21, sam izvoz pa za 27 odstotkov).

Obilo dela so cariniki zmogli ob dobrem strokovnem kadru tudi po zaslugi precejšnjih vlaganj za izboljšanje delovnih razmer na meji v zadnjih petih letih. V tem času so pridobili sodobne carinske objekte v Gederovcih, na Kuzmi in Hodošu ter potrebna prizidka na Tratah in v Gornji Radgoni. „Čim prej pa moramo odpraviti še ob poletjih ozko grlo v Dolgi vasi in zgraditi novo carinsko izpostavo za blagovno carinjenje v Murski Soboti, ker je sedanja premajhna“ je dodal Janez Sever.

V. Paveo

KAKO GLOBOKO BODO ZAORALI? Na dvorišču cestnega podjetja v Soboti je pripravljenih 25 železnih in na terenu še 12 lesenih plugov za čiščenje cestišč v Pomurju. To naj bi pomenilo, da so dobro pripravljeni in da jih ne bodo presenetile spreminjajoče se vremenske razmere.

foto: A. Abraham

ISKANJEM NA POT

V delovni organizaciji Mura je bila pred polno dvorano v TOZD ženski plašči predstavljena prva številka knjižice ISKANJA, delo literatov — ljubiteljev iz soboške občine.

Kot častni gost je bil na predstavitvi Tone Partljič, znan slovenski dramatik, ter predstavniki OSS M. Sobota, Zveze kulturnih organizacij občine M. Sobota in Kulturne skupnosti M. Sobota. Ob predstavitvi je nastopil tudi mešani pevski zbor DO Mura.

„Za izdajo ISKANJ sta zaslužna izdajatelj — Zveza kulturnih organizacij občine M. Sobota ter zelo aktiven in delaven Svet za kulturo pri Občinskem sindikalnem svetu M. Sobota. Mogoče se na prvi pogled zdi, da je tako literarno knjižico lahko pripraviti in izdati, toda temu ni tako. Izdajatelj sta se lotila zahtevnega dela.“

Knjižica ISKANJA išče in vabi k sodelovanju nove literature, da svoja čustva, razmišljanja o problemih, opozorila, zahteve v obliki pesmi, proze in črtic objavljajo in s tem obogatijo še mnoge številke ISKANJ.

Tovariš Tone Partljič, ki se je udeležil predstavitve knjižice, ni ocenjeval vsebine. Omenil pa je, da je takšna oblika predstavitve literarnih prispevkov vredna pohvale. Navzoče literature — ljubitelje je opozoril, da pri pisanju človek mora stremeti za resnico, jo razkrivati oziroma pisati bolj angažirano. Razgovor s Tonom Partljičem je vodil Jože Vugrinec, vodja Pokrajinske in študijske knjižnice M. Sobota. Dane Katalinč

Neodgovoren molk delavcev

Delavci delovne organizacije Tehnostroj bodo šami odločali o svoji usodi. Tako je razbrati iz zaključkov skupne seje izvršnega sveta SO Ljutomer, vodstva družbenopolitičnih organizacij občine z delavskima svetoma DO Tehnostroj in tozda Proizvodnja ter vodilnimi vodstvenimi delavci te delovne organizacije. Izvršni svet SO Ljutomer bo namreč zboru združenega dela SO Ljutomer, ki bo zasedal 23. novembra, predlagal, naj sprejme naslednje ukrepe in jih naloži delovni organizaciji Tehnostroj.

V tej OZD morajo dosledno izvajati sprejeti program in bolj zavzeto uresničevanje predvidenih ukrepov in sklepov, ki jih je sprejel iz svoje pristojnosti izvršni svet in ustitih, ki jih je sprejel zbor združenega dela. Za izvajanje teh nalog se odgovorni predvsem poslovodni, vodstveni in drugi strokovni delavci v skladu z njihovimi pristojnostmi in odgovornostmi na posameznih delovnih področjih. O svojem delu, sprejetih ukrepih in finančnih rezultatih poslovanja morajo mesečno poročati izvršnemu svetu.

Takoj je potrebno povečati oz. utrditi tehnološko in delovno disciplino vseh zaposlenih za uspešno uresničevanje proiz-

sobnih za vodenje DO oziroma tozdev in za druge odgovorne delovne naloge. Čim prej je potrebno v družbenopolitičnih organizacijah znotraj DO in tozdev opraviti kadrovske ocenno in sprejeti kadrovske spremembe za učinkovito delo.

To so štiri naloge, ki jih bo IS SO Ljutomer predlagal zboru združenega dela, naj jih naloži DO Tehnostroj in določi rok, do katerega morajo biti omenjene naloge opravljene. Zbor združenega dela pa se seveda lahko odloči drugače.

Je pa nekaj drugega, kar je bilo bolj zaskrbljujoče: molk predstavnikov delavcev v delavskih svetih, vrtanje v začaranem krogu, iskanja odgovornih in končna (ne) odločenost da prekinejo s staro prakso prekrivanja in skrivanja krivcev na vseh ravneh proizvodnje. Na najpomembnejše vprašanje, komu pa sploh v DO med vodilnimi zaupajo, na tem sestanku ni bilo odgovora. Čeprav je to vprašanje ključnega pomena za nadaljnji razvoj delovne organizacije, ki se bo pri reševanju iz težavnega položaja morala opirati na lastne kadre.

Iz celotne razprave bi lahko povzeli misel Andreja Gerenčerja, družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki je dejal:

Preden odloči o začasnem ukrepu združenega varstva, lahko določi skupščina družbenopolitične skupnosti delavcev in organizaciji združenega dela rok za odpravo razlogov, ki so podlaga za začasn ukrep.

Če se v organizaciji združenega dela v določenem roku ne odpravijo razlogi, ki so podlaga za začasn ukrep iz prvega odstavka tega člena, lahko imenuje skupščina družbenopolitične skupnosti s svojo odločitvijo začasn organ in določi hkrati ukrepe za odpravo razlogov, zaradi katerih je bil ukrep odrejen. (629. člen Zakona o združenem delu)

vodnega programa ter sprejeti ukrepe za notranjo utrditev celotnega delovnega kolektiva.

Takoj je potrebno pristopiti k dopolnitvi notranje organizacije delovne organizacije Tehnostroj kot celote s ciljem, da se doseže racionalnejša organiziranost, večja učinkovitost izvajanja vseh poslovnih funkcij in neposredna odgovornost. S tega vidika je potrebno oceniti že izdelani predlog notranje organiziranosti, ki ga delavci niso sprejeli na zadnjem referendumu, ter predlagati ponovni postopek.

Delovna organizacija je dolžna predložiti listo kadrov, spo-

„Čeprav so že možnosti za ukrep združenega varstva, bi z ujem še vseeno počakali. Morali pa bi nehati z ugotavljanjem vzrokov za stanje kot je v DO Tehnostroj. Ni več časa za razmišljanje, čas je za ukrepanje.“

Pred tem pa bi morali razčistiti dve osnovni vprašanji: ali delavci zaupajo sanacijskemu programu in odboru in komu sploh zaupajo? Ko bodo rešili ta gordijski voz, bo uresničevanje zastavljenih načrtov lažje. O tem pa se morajo odločiti delavci Tehnostroja sami.

Dušan Loparnik

Se zadnja možnost pred družbenim varstvom

»Potegnimo črto pod dogajanje in začnimo v resnici spreminjati razmere. Speljimo politično aktivnost v kanal ustvarjalne pomoči. Vse samoupravne in demokratske poti še niso izčrpane,« je na petkovem sestanku predsedstva komiteja ZKS v Murski Soboti menil Ivo Marenk, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, ko so po predhodnem delovnem dogovoru preudarjali, kako se lotiti gordij-

skega voza imenovanega srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve s 140 zaposlenimi in blizu 1800 učenci v Murski Soboti.

Po triurni razpravi so se na podlagi vseh dosedanjih posegov in ukrepov, očitno premalo ali pa docela neuspešnih, strinjali, da je politično najbolj smotno dati kolektivu še eno možnost, preden naj bi občinska skupščina pristala na uvedbo prisilne uprave. Imenovan bo poseben odbor — po 638. členu zakona o združenem delu — kjer bodo dovolj sposobni in odgovorni družbenopolitično in strokovno podkovani delavci soboške občine pomagali pri konsolidiranju in diferenciranju položaja na centru. Ponovno se bo morala sestati partijska organizacija kolektiva in se na osnovi lastnih spoznanj ter že julija sprejetih sklepov in ugotovitev tovariškega razsodišča opredeliti do posameznikov in razmer. Po odstopu predsednika kolektivnega poslovodnega odbora mag. Milornda Vidoviča, bo potrebno čim prej imenovati vršilca dolžnosti, so se zavzeli člani predsedstva soboške partijskega komiteja in hkrati pozvali vse komuniste znotraj subjektov političnega sistema, ob večji in dejavnejši pomoči enote zavoda za šolstvo, družbenega pravobranilca samoupravljanja in občinskega izvršnega sveta, naj se po svojih močeh, sposobnostih in pristojnostih vključujejo v aktivnosti za spreminjanje razmer na srednješolskem centru tehniško-pedagoške usmeritve v Murski Soboti. B. Z.

Dolga in utrudljiva so bila prizadevanja za lepšo podobo Sobote, zlasti plakiranje je bilo javna sramota vrsto let. Končno je tudi to urejeno (s predpisom). Naša fotografija pa govori, da se nekateri ne morejo sprijazniti s postavljenimi panoji za plakate in še kar naprej obešajo svoja »remek« dela na debela platan.

foto: Klar